

Doberdob, Sovodnje, Ronke,
Štandrež, Gorica, Tržič

Povsod, kjer nas potrebujete.

Sindikat delavcev iz Kragujevca
o selitvi proizvodnje Fiata v Srbijo

Razlikujemo se.

www.zkb.it

00829

00829

977124 666007

NEDELJA, 29. AVGUSTA 2010

št. 204 (19.911) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v uasi Zatrž nad Cerknem, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrobit" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v začasni Evropi.

TRST - UL. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - UL. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - UL. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLĀCANA V GOTOVIN

Spredzane in abonamenta postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Primorski dnevnik

Leva sredina (še) brez duše

SANDOR TENCE

Novica, da namerava Demokratska stranka tako ali drugače postaviti na noge novo Oljko, je nedvomno dobra novica. Za levo sredino in tudi za Italijo, ki ima razbito in prepirljivo vladno večino ter opozicijo, ki ne zna predlagati svojih pogledov in načrtov za prihodnost. Italijanska politika se že dolgo ni soočila s takšno krizo in s takšnim padcem ugleda, kot v tem politično gledano zelo klavnem avgustu. Septembra bo morda boljše in bo politika pokazala malo več ponosa, a nismo prepričani, da bo res tako.

Oljka, ki jo je ustanoval Romano Prodi, je neponovljiva izkušnja. Prvič, ker se je Prodi umaknil iz politike, in drugič, ker so politične razmere v Italiji doživele velike spremembe. Demokratska stranka ni to, kar so upali in načrtovali njeni pobudniki, levica se ne more na noben način pobrati od volilne katastrofe leta 2008, sredina, ki gleda na levo, pa ne obstaja, razen če nimamo v mislih Casinijeve UDC. Ostaja Antonio Di Pietro, ki je nedvomno zanimiv politični pojav, a bolj sotopnik kot dejavnik leve sredine.

Nova Oljka, če se bo sploh rodila, bo morala torej biti nekaj povsem novega. Vodja demokratov Pier Luigi Bersani je resen politik, nima pa karizme, da bi poenotil tako pisano politično stvarnost, ki gre od komunistov do demokratov, Di Pietra in morda celo do Casinija in Beppeja Grilla, povrhu pa še do nekaterih razočaranih Berlusconijevih volilcev. Teh sposobnosti nimata niti Nichi Vendola in niti turinski župan Sergio Chiamparino. Prvi bi se najbrž uveljavil le na jugu Italije, drugi pa le na severu. Leva sredina pa potrebuje človeka, ki govorí vsej Italiji, kot je znal govoriti Prodi, ki je - tega ne smemo pozabiti - dvakrat volilno premagal Silvia Berlusconija in tudi dvakrat padel zaradi samomorilskih nagonov v levi sredini.

V pričakovanju novih ljudi, ki bodo znali spet pripeljati sedanjemu opoziciju na oblast v državi, bi morala leva sredina enkrat za vselej jasno izdelati svoj načrt za prihodnost Italije. Nekaj enostavnih točk in, če hočemo, tudi preprostih sloganov, ki bodo učinkovali na razum in čustva ljudi.

Upati je, da bo Bersanijeva zamisel o novi Oljki spodbudila v levi sredini odprtio in zlasti konkretno razpravo. Da ne bo opozicija še naprej brezsilno tarnala, kako je vsega kriv ta volilni zakon in ali je treba primarne volitve najprej izvesti v Demokratski stranki in šele potem v koaliciji. To so namreč vprašanja, ki zanimajo zelo ozek krog ljudi in s katerimi na volitvah (tistih resnih, ne na primarnih) lahko samo izgubiš.

PROMET - Zastojo in dolge vrste v Italiji, Avstriji, Sloveniji in Hrvatski

Dež in prometna gneča ovirata vračanje turistov

Na avtocesti Trbiž-Palmanova 18, na istrskem ipsilonu 28 km vrste

MAČKOLJE - Postavili plošče z ledinskimi imeni

Slovesnost P'd lipuā

V sedmih vaških predelih je danes zapisano njihovo izvirno narečno ime

MAČKOLJE - P'r pila, N' m'tži, N' ulce, P'r c'rkve, N' klance in N' k'ržiše so ledinska imena sedmih predelov Mačkolj, za katere bodo lahko odslej izvedeli vsi, ki bodo obiskali to breško vas. Na po-

budo Slovenskega prosvetnega društva Mačkolje so namreč postavili sedem plošč na prav toljih območjih. Plošče iz nabrežinskega kamna je izdelal mojster kamnosek Pavel Hrovatin, postavili pa so jih na hiše za-

sebnikov, ki so k temu privolili navdušeno. Na ta način bodo izvirna narečna imena raznih območij spoznavali mladi, ki jih bodo hranili in posredovali bodočim generacijam.

Na 3. strani

GORICA - NOVA GORICA

Poroko v dveh državah kronala na Trgu Evrope

BREZAVŠČEK
Ulica Toma Brejca 16, Kromberk
5000 NOVA GORICA, SLOVENIJA

Strokovno svetovanje in oblikovanje
Kvalitetna izdelava po narocilu
Naravni in tehnični kamen

Tel.: 00386 (0)5 335 20 00
info@brezavsek.si
www.brezavsek.si

Preveri zapadlost tehničnega pregleda tvojega vozila!

TELEFON 040 412399

CENTRO REVISIONI
Roiano

TEHNIČNI PREGLEDI ZA

osebna vozila, tovorna vozila do 3,5t,
motorna kolesa, kolesa z motorjem,
trikolesnike in štirikolesnike.

PRIREDITVE - Do 5. septembra so na Ponterošu predvideli devet festivalskih dni

Slabo vreme preprečilo začetek prireditve Pod istim nebom

Če bo vreme milostno, bodo večkulture stojnice s hrano in predmeti z vsega sveta zaživele danes

Pod istim nebom (Sotto lo stesso cielo) je naslov festivala, ki bi se moral začeti včeraj, do 5. septembra pa naj bi Ponteroš spremenil v pravo večkulturno naselje. Zato včeraj stojnic, ki bodo sicer postavljene tako na trgu kot ob bližnjem kanalu niso odprli, zato tudi ljubitelji najrazličnejše hrane niso prišli na svoj račun, pa tudi predmeti z različnih koncev sveta, nakit in obrtni izdelki so ostali brez občudovalcev. Zadri dežja pa je seveda odpadel tudi nastop glasbene skupine na odrnu, kjer naj bi se vsak večer nastopila nova glasbena skupina. Če bo vreme milostno, se bo prireditve začela danes.

Festival poteka letos že devetič. Na predstavitev 9-dnevnevnega dogajanja je predsednik združenja trgovcev Aciesse-Confesercenti Giuseppe Giovannuccio poudaril, da je trg ob kanalu stal v zavesti marsikaterega Tržačana kot kraj, kjer so se srečevali in prepletali ljudje iz različnih okolij. Tisto sobivanje različnosti skušajo enkrat letno ponovno vzpostaviti s festivalom, ki želi »pod istim nebom« združiti kebab in bavarske klobase, sicilski marcipan in srbske pleskavice, eksotično sadje in umbrijske sire. Pa tudi pakistanski nakit in madžarsko usnje, južnoameriške copate, minerale, keramiko, dišave.

Ob kulinarici tradiciji oddaljenih dežel je letos na voljo tudi furlanska: na svoj račun lahko pridejo ljubitelji sira, saj na eni stojnici ponujajo tudi friko. Hrani in njeni degustacije, ki je sicer mogoča med celotnim potekom festivala, bo posebej namenjeno torkovo dogajanje, ko bodo predstavili knjigo Ricette Scorrette, v kateri je Andrea Perin zbral živiljenjske zgodbe nekaterih priseljencev in kulinarične kontaminacije, ki se dogajajo v njihovih kuhinjah.

Posebno bogat je glasbeni spored, ki predvideva vsak večer nastop raznih DJ-jev (od 19. ure) in glasbenih skupin (ob 21. uri). Koncerte v neposrednem prenosu oddaja postaja Radio Fragola. Včeraj bi moral na oder stopiti bend iz Valtelline Circo abusivo, ki ponuja balkan, klezmer in folk glasbo. Toda z nastopom zaradi slabega vremena ni bilo nič. Danes bi morali priti na svoj ra-

Namesto večkulturnega praznika Pod istim nebom sta za »fešto« poskrbela dež in burja in odpihnila odprtje zanimivega dogajanja na Ponterošu

ANSA

čun ljubitelji reggae glasbe, saj bo nastopila Krikka Reggae, ki ob jamajskih ritmih uporablja tudi narečje iz Mate-

re. Jutri se bo občinstvu predstavil bend Playa Desnuda (ska, rocksteady), v sredo pa Ital Noiz (dub system). Torkov spored ne predvideva koncertov, v četrtek pa se bodo predstavili akrobati skupine Sinat, ki predvajajo zmes plesa, gledališča in cirkuskih večin. Petkovo dogajanje bo gostilo tržaško skupino Trabant, ki bo v nekoliko spremenjeni zasedbi predstavila svoj najnovješji album. Sobotni koncert bo izoblikovala ženska glasbena skupina iz Bologne Tette Biscottate, medtem ko bo nedelja posvečena »elektronski avantgardi«. Dogodek, ki nosi naslov TRST-N DADA, predvideva od 16.30 do 22. ure nastop raznih tržaških DJ-jev, pri Postaji Rogers pa bo sledila »zvočna performansa« A vista!

Za konec še zanimivost: organizatorji so se odločili za ločeno zbiranje odpadkov, zato bodo obiskovalcem posebno hvaljeni, če bodo plastične, papirnate in druge odpadke odlagali v za to posebej določene posode.

GLASBA - Rossetti Prihajata Keith Emerson in Greg Lake

Medtem ko se poletna sezona glasbe na odprttem izteku, so že v pripravi novi koncerti za jesensko sezono na pokritem. V gledališču Rossetti bo 16. novembra začel svojo italijansko turnejo slovenski klavijutrist Keith Emerson s pevcem in basistom Gregom Lakeom. Gre za dva člana slovitega trija Emerson, Lake & Palmer, ki je del glasbene zgodovine sedemdesetih let. Skupina, katere tretji član je bil Carl Palmer, se je razšla leta 1980, Keith Emerson pa je glasbeno pot nadaljeval kot solist in pred dvema letoma izdal svoj zadnji album.

Tržaški ljubitelji rocka si lahko že zagotovijo vstopnico za novembrski koncert v preprodaji v gledališču Rossetti in drugih prodajnih mestih v Trstu in deželi. Cene se gibljejo od 34,50 evra na galeriji do 69,00 evrov za oštrevljene sedeže v parterju.

Maurizio Camardi in Mauro Palmas med sredozemskim koncertom

KROMA

OBLETNICA

Ko je vlak povezoval Trst, Buje in Poreč

V železniškem muzeju bodo v torek odprli fotografsko razstavo in druge pobude, posvečene 75. obletnici dokončne ukinitev železniške povezave med Trstom, Bujami in Porečom. Povezavo so ukinili 31. avgusta leta 1935, nanjo pa se namesto spomniti združenje Dopolavoro ferroviano v sodelovanju z občinsko upravo, mestnimi muzeji in družbo italijanskih pošt. Fotografska razstava bo odprta od 9.15 do 14.45, pripravila pa jo je Branka Sulli v sodelovanju s prostovoljci železniškega muzeja. Poleg tega bo mogoče ob tej priložnosti dobiti poseben poštni žig, ki so ga pripravile italijanske pošte po nalagu občinske uprave, in kupiti posebno zgodovinsko gradivo. V naslednjih dneh bodo poštni žig nudili v prostorih pošte v Ul. Galatti št. 7/d, medtem ko bodo zgodovinsko gradivo prodajali na županstvu.

Rastline v kozici

V botaničnem vrtu Carsiana bosta danes ob 16. in ob 17. uri še zadnja vodena obiska na temo Rastline v kozici. Ob tej priložnosti bodo prikazali obiskovalcem nekatere tipične lokalne rastline in njihovo uporabo v kuhinji. Na prodaj bodo tudi zgibanke s posebnimi recepti. Spomnimo naj, da se vrt nahaja na cesti med Gabrovcem in Zgonikom. Odprt je od torka do petka od 10. do 13. ure, ob sobotah in praznikih pa od 10. do 13. ure in od 15. do 19. ure. Vstopnina je 3 evra, po znižani ceni 2 evra.

Kino in periferija

V nekdanjem gledališču v Škednju se je začel letošnji niz filmskih predstav Kino in periferija, ki ga prireja La Cappella Underground v sodelovanju z občinsko upravo in je letos posvečen scenaristu Furiu Scarpelli. Sinoč so predvajali film I mostri. Danes bo ob 20.30 na vrsti film Risate di gioia, jutri film Tutti a casa, v torek pa film C'eravamo tanto amati. Vstop je prost.

MUZEJI - Izteka se 17. izvedba niza Muzeji zvečer, ki je privabila 7000 obiskovalcev

V torek še zadnji avgustovski večer v palači Gopčevič z res pestro ponudbo

MAČKOLJE - V sedmih vaških predelih postavili plošče z izvirnim narečnim nazivom območja

Z ledinskimi imeni v kamnu vklesana duša

Pobuda SPD Mačkolje - Plošče iz nabrežinskega kamna izdelal Pavel Hrovatin

P'r pila, N' m'tžice, P'd lipuā, N' ulce, P'r c'rkve, N' klance in N' k'ržišče so ledinska imena sedmih predelov Mačkolj, za katere bodo lahko odslej izvedeli vsi, ki bodo obiskali to breško vas. Na pobudo Slovenskega prosvetnega društva Mačkolje so namreč postavili sedem plošč na prav tolifikih območjih. Plošče iz nabrežinskega kamna je izdelal mojster kamnosek Pavel Hrovatin, postavili pa so jih na hiše zasebnikov, ki so na to pristali z navdušenjem. Na ta način bodo izvirna narečna imena raznih območij, od trga pod lipo do cerkve spoznavali predvsem mladi, ki jih bodo tako ohranili in sami posredovali bodočim generacijam.

Projekt so javno predstavili na slovesnosti, ki je bila v petek zvezcer v Mačkoljah na trgu pod lipo oziroma P'd lipuā. V prazničnem vzdružju, ki mu je sledila prijetna družabnost, so namreč po ustrezem kulturnem programu, ki ga je priredilo SPD Mačkolje, odkrili kamnitno ploščo z izvirnim narečnim napisom. Program, ki sta ga oblikovala Pihaški orkester Breg pod vodstvom dirigenta Mauricia Kodriča in mešani pevski zbor Mačkolje pod vodstvom Samuela Bandi, je odpril in povezaval predsednik SPD Mačkolje Niko Tul, v tem okviru pa je pozdravila in vaščanom čestitala za pobudo tudi dolinska županja Fulvia Premolin. Ta je med drugim poudarila pomen posredovanja jezikovnega in kulturnega bogastva mlajšim rodom v napovedala, da bodo podobno pobudo sprožili v vsej dolinski občini v okviru projekta Tponomastika. Ceste, ulice, trgi bodo vsi kazali na slovensko prisotnost, je povdala županja in omenila tudi projekt o breški noši, za katerega so dali pobudo prav Mačkoljani. Ob vhodu v občino bo kip z breško ženo, ki je mnogo dala za ta kraj, je dodala Premolin. Perice, krušarice, mlekarice so bile namreč temeljnega pomena za ohranitev slovenske prisotnosti v dolinski občini. Na srečanju so nenazadnje tudi posredovali priznanje Hrovatinu in lastnikom poslopij, na katerih so nove plošče. Plošča na trgu P'd lipuā pa so odkrili vaški otroci, simbol prihodnosti vase skupnosti.

Namen SPD Mačkolje je bilo ovrednotiti vaške predele in predstaviti njihova imena vsem, ki pridejo v vas, od turistov do novih prišlekov, je povedal Tul. Teh imen ni na nobenem smerokazu, ker so bila doslej poznana le domačinom. V zadnjih nekaj letih pa se je vas spremenila tako po zunanjosti, kot tudi po sestavi prebivalstva. Priseljeni sovaščani najbrž ne poznajo teh imen, gotovo jih ne poznajo številni popotniki, ki obišejo Mačkolje. Prav želja po njihovi primeri predstavljivosti je bila glavna spodbuda za ta projekt. Ob samem imenu, zapisanem na ploščah v poenostavljeni obliki, je

Mačkoljanom je čestitala dolinska županja Fulvia Premolin. Na sredi: plošča na trgu pod lipo. Spodaj: Predsednik SPD Mačkolje Niko Tul z otroki, ki so odkrili ploščo

obris stare helebarde, ki so jo v davni preteklosti nosile nočne straže. Isti motiv je krasil že razglednico, ki jo je društvo izdal leta 1977 ob tedanji razstavi starih dokumentov in predmetov. Plošče so postavljene na stene zasebnih, v glavnem starejših in zgodovinsko prisotnih stavb, katerih lastniki so bili, kot rečeno, od vsega začetka navdušeni nad zamislijo. Tul se je pred odkritjem plošče na trgu pod lipo še zahvalil lastnikom stavb, kamnoseku Hrovatinu, prof. Lučki Abram za jezikovno svetovanje in sploh vsem, ki so pomagali, saj je v teh kamnitih ploščah vklesana duša Mačkolj in njenih prebivalcev.

A.G.

OPČINE - Danes ob 11.00 uri v organizaciji VZPI-ANPI

Slovesnost v spomin na leta 1944 na Mandriji ubite kurirke in partizane

"Padli, ne umrli," je napisano na spomeniku devetim tovarišem, ki so jih Nemci pred 66 leti ustrelili v kraški dolinici na openski Mandriji, med današnjima ulicama Carsia in S. Isidora. Spomin na prebeneške kurirke Angelo Bandi, Miro Bandi, Slavo Grahonja, Ano Parovel in Elviro Kocjančič, na kurirko Marijo Grmek iz Krajne vasi in na partizane Balda Boleta, Leopolda Mervica in Mira Metlikovca je spomin na vse padle, ki so iz ljubezni do svojega naroda, do sočloveka in za pravičnejši svet darovali svoje življenje. Nikdar jih ne bomo pozabili, piše v sporočilu sekcijske Vsesedržavnega združenja partizanov Italije za Opčine, Bane, Ferluge in, Piščance.

»Ob 65-letnici osvoboditve svet še vedno pretrejajo vojne, nasilje, nestrnost do drugačnega. V Italiji smo vsak dan priča nespoštovanju ustave, ki je izšla iz NOB. Zato so vse današnje proslave uprte v bodočnost.

Iz slavne preteklosti so nam naši padli zapustili vrednote miru, solidarnosti, prijateljstva med narodi in obvezno, da jih prenesemo na mlade robove. In mladi so danes vse bolj prisotni v družbenem življenju. Na današnji proslavi - kot se dogaja že vrsto let - bodo protagonisti predvsem mladi. Spregorovila bosta Katerina Iscra v imenu tabornikov in Matja Mosenich v imenu skavtov, zapela bo mlajša dekliška pevska skupina Vesele pomladni. Seveda ne bo manjkal MoPZ Tabor. Zbirališče je ob 11 uri na openskem pokopališču, kjer so pokopani v grobnici padlih partizanov v bitki za Opčine trije tovariši: Marija Grmek, Baldo Bole in Miro Metlikovec. Nato bodo udeleženci nadaljevali pot do kraške dolinice na Mandriji in se tam poklonili našim padlim. Sekcija VZPI-ANPI Opčine, Bani, Ferlugi, Piščanci vabi vse, da se jim pridružijo.

POLETNI FOTOUTRIP'10

NA POČITNICE S PRIMORSKIM DNEVNIKOM

Poletni fotoutrip se vrača med bralce. Po lanskem velikem uspehu vam vnovič ponujamo temo Na počitnice s Primorskim! Kamorkoli vas bodo ponesli poletni meseci, vzemite s seboj tudi časopisni izvod ali spletni Primorski dnevnik in mu posvetite enega od svojih poletnih posnetkov. Pošljite ga na naš dnevnik preko rubrike Fotogalerije bralcev na spletni strani www.primorski.eu ali po elektronski pošti tiskar-na@primorski.eu, lahko pa fotografijo dostavite tudi osebno v uredništvi v Trstu in Gorici.

Danes in jutri

Mestni prostori v igri

Občina Trst obvešča, da bo v okviru niza Mestni prostori v igri danes od 19.00 do 22.30 v parku ob Ulici San Michele dogodek, ki so mu dali naslov Sprostitev in kultura. Jutri, 30. avgusta, pa bo v vili Engelmann dopoldan (od 9. do 12. ure) posvečen Znanosti v igri, v parku M. de Tommasini bo od 9. do 11. ure RiEsco, v parku Farneto od 16. do 18. ure Med glasbo in ... naravo, v Naselju sv. Sergija pa od 19.00 do 20.30 zaživel Umetniški park.

Fotografska razstava o čudežni Hrvaski

V občinski galeriji na Velikem trgu 4/b bodo v sredo, 1. septembra ob 18.30 odprtli fotografiko razstavo Marka Vrdoljaka z naslovom Čudežna Hrvaska. Na slovesno odprtje vabita veleposlanik Republike Hrvake v Rimu Tomislav Vidović v Riu in tržaški župan Robert Dipiazza. Razstava, ki jo hrvaško veleposlanstvo prireja sodelovanje hrvaškega generalnega konzultata in Hrvatske skupnosti v Trstu, postavlja pa jo je tržaški Mestni muzej za zgodovino in umetnost, bo na ogled do nedelje, 12. septembra, vsak dan od 10. do 12. in od 19. do 21. ure.

Pri železniški postaji ustavili 14 Romunov

Policisti mobilnega oddelka tržaške kvesture in železniške policije so včeraj dopoldne na območju železniške postaje istovetili štirinajst Romunov, od katerih 9 moških in 5 žensk. Policisti so posegli po opozorilu nekaterih občanov, ki so opazili, da je skupina Romunov v zadnjem obdobju v bistvu prebivala v vrtu na Trgu Libertà in na območju pri silosu. Urad za priseljeništvo na kvesturi bo zanje odredil izgon, Romuni pa se bodo morali oglašiti na enem od italijanskih konzulatov v Romuniji v roku 30 dni. Ko tega ni bi storili, jih bodo prijavili na prostosti.

Aretirali Bosanca, ki je bil že izgnan iz Italije

Policisti mobilnega oddelka tržaške kvesture so v noči na soboto aretirali 55-letnega bosanskega državljanja M. A. Ustavili so ga blizu nekega gradbišča v Ul. Canova in ugotovili, da je brez stalnega bivališča in da ga je italijansko sodstvo v maju izgnalo iz države. Zaradi kršitve zakonodaje o priseljeništvu so ga aretirali in odpeljali v koronejski zapor.

DEŽELA - Tiskovna konferenca SKP in Samostalnega sindikata iz Kragujevca o družbi FIAT

»Preselitev proizvodnje v Srbijo je kazen za italijanske delavce«

Iz Kragujevca sporočilo o bratstvu med sindikati - FIAT v Srbiji končno upošteva sporazume

Delavci tovarne Fiat Auto Serbia v Kragujevcu so na strani italijanskih delavcev in ni njihov namen, da bi jim škodovali. Družba FIAT jim je dala nekako razumeti, da je preselitev proizvodnje iz nekaterih italijanskih tovarn v Srbijo v bistvu kazen za italijanske delavce FIAT. Srbski delavci pa tak odnos odločno zavračajo.

To so poudarili sindikalni predstavniki zaposlenih v tovarni družbe FIAT v Kragujevcu na tiskovni konferenci, ki jo je priredila svetniška skupina Mavrične levice včeraj dopoldne na sedežu deželnega sveta. V Italiji se namreč mudijo nekateri predstavniki enotnega sindikata Zastave iz Kragujevca Samostalni sindikat Srbije. Ti so se v petek udeležili okroglo mizo na temo družba FIAT v Italiji in v Srbiji, ki je bila v okviru Rdečega praznika v Naselju sv. Sergija. V kratkem se bodo v Rimu sestali z državnim vodstvom sindikata kovinarjev Fiom-Cgil, ki bo v pripravi na srečanje v Bruslju, ko se bodo v septembru sestali sindikalni predstavniki zaposlenih v vseh tovarnah skupine FIAT v svetu z namenom izdelave skupne sindikalne platforme.

Na tiskovni konferenci, ki jo je uvedel in povezoval deželni svetnik Stranke komunistične prenove Igor Kocijančič, so sodelovali podstajnik enotnega sindikata Zastave iz Kragujevca Samostalni Sindikat Srbije Zoran Mihajlović in predstavnica sindikata Rajka Veljović, zastopnik tržaškega združenja Non bombe, ma solo caramel onlus Gilberto Vlaic ter član pokrajinskega tajništva sindikata Cgil in sicer večletni pokrajinski tajnik sindikata kovinarjev Fiom-Cgil Antonio Saulle. Potem ko je Kocijančič spomnil na delokalizacijo FIAT in je Saulle dodal, da skuša vodstvo FIAT postaviti delavce enega proti drugemu, je Mihajlović govoril o stanju v Srbiji in o načrtih turinske družbe. Po eni strani FIAT končno upošteva sklenjene sporazume in začenja izvajati predstavljenne načrte ter zaposlovati nove delavce, je povedal, toda po drugi je doslej mnogo denarja posredovala država, še vedno pa je preveč delavcev v dopolnilnih blagajnih. Družbi FIAT vsekakor ne bo uspelo držati nedavne obljube, da bo začela v Srbiji proizvajati novega enoprostora L0, ki bo v prihodnosti nadomestil modele idea, multipla in lancia musa. V tovarni v Kragujevcu je trenutno okrog tisoč delavcev, ki so zaposleni pri proizvodnji modela Punto, medtem ko zaposluje tovarna ob polni proizvodnji 2.540 ljudi.

Tiskovna konferenca je bila na sedežu deželnega sveta

KROMA

POČITNICE

Zadnji utrinki za otroke in umetnost

Pred ponovnim začetkom pouka in torej šolskih obveznosti lahko otroci koristno in prijetno izkoristijo še zadnje utrinke počitniškega časa. Zadnje utrinki, ki jih lahko otrok ustavi in fotografira oziroma prenese v likovno oblikovan izdelek. Poleg tega z opazovanjem razvija svojo kreativnost, v prijetnem razpoloženju se izraža v različnimi ustvarjalnimi govoricami in se ob tem seveda tudi zabava.

Pod mentorstvom likovnega ustvarjalca Leonarda Calvaa in Alenke Deklic z umetniške šole Sintesi - Fundacije ELIC je mogoče sodelovanje otrok na likovnih delavnicah, ki bodo potekale od 31. avgusta do 3. septembra v dopolninskih urah v Villaggio del Fanciullo na Opčinah. Starši, pripeljite svoje otroke!

NASELJE SV. SERGIJA - V Ljudskem domu

Nadaljuje se Rdeči praznik

Prireditev se je začela v petek z okroglo mizo na temo družba FIAT v Italiji in v Srbiji - Danes ob 18.30 srečanje o federaciji levice

Rdeči praznik se je začel v petek z okroglo mizo na temo družba FIAT v Italiji in v Srbiji

KROMA

V Ljudskem domu v Naselju sv. Sergija se bo danes nadaljeval prvi pokrajinski Rdeči praznik, ki ga skupaj prirejata pokrajinski tajništvji Stranke komunistične prenove in Stranke italijanskih komunistov. Na sporednu je poleg glasbenih prireditev oziroma plesa in dobro založenih kioskov vrsta razprav o aktualnih temah, od okolja do težav zaposlenih v tovarnah družbe FIAT, bližajočih se upravnih volitev in političnega stanja v Italiji.

Rdeči praznik, ki se bo nadaljeval tudi prihodnjem koncu tedna, se je začel v petek popoldne z okroglo mizo na temo družba FIAT v Italiji in v Srbiji - delavci skupaj z enotnim ciljem: dostojanstvo dela. Na srečanju so sodelovali sindikalni predstavniki italijanskih in srbskih kovinarjev. Danes pa bo ob 18.30 okrogla miza, posvečena federaciji levice. Udeležil se je bo tudi državni glasnik federacije levice Cesare Salvi, srečanje pa bo uvedel deželni svetnik SKP Igor Kocijančič. Sledil bo ples s skupino Duo Melody.

MOSP - Od pondeljka do sobote na Opčinah

Festival mladinske ustvarjalnosti

Tudi letos bo društvo MOSP (Mladi v odkrivanju skupnih poti) priredilo Festival mladinske ustvarjalnosti. Srečanje bo potekalo od 30. avgusta do 4. septembra v Finžgarjevem domu, kot uvod v novo sezono. Tokrat so na sporednu štiri delavnice: časnikarska, gledališka, čustvena in mednarodna.

Časnikarski delavnico bosta letos vodili Julija Berdon in Breda Susič, z njima bodo v torek, 31. avgusta, ob 18.30 mladi odkrivali govorico raznih medijev. Delavnica bo uvod v delo časnikarskega krožka v prihajajoči sezoni, na srečanju bodo namreč udeleženci uredili revijo Rast, preizkusili pa se bodo lahko tudi v drugih medijih.

Gledališka delavnica, ki poteka že vsa leta, bo na vrsti vsak dan od 17.00 do 18.30, vodili pa jo bosta Helena Pertot in Patrizia Jurinčič pod mentorstvom profesorce Lučke Peterlin. Namenjena je članom gledaliških skupin SKK in MOSP in ostalim, ki bi jim bilo všeč v novi sezoni sodelovati pri skupinah. Vse, kar se bodo mladi igralci naučili med tednom, bodo v soboto, 4. septembra, prikazali na končni produkciji.

Na festivalu bo letos prvič tudi čustvena delavnica z naslovom Čutim, čutiš, čutimo, koliko je to res v današnji družbi? - uvajanje v svet čustvenih vzgibov. Do ideje zanj je prišlo na Dragi mladih v Mariboru,

ko sta socialna delavca Kristina Martelanc in Adam Selj na okrogli mizi govorila o svojem delu. Ponovno srečanje z njima, se je mladim zdel zanimiv način za boljše gojenje odnosov v našem svetu. Udeleženci se bodo lahko z njuno pomočjo lahko poglobili vase in se soočili s svojimi čustvi v sredo in četrtek, 1. in 2. septembra, ob 15.00 (možna spremembra urnika).

Mladi so toplo vabljeni tudi na mednarodno delavnico. V četrtek ob 20.00 bodo z Mirjam Malalan lahko spoznali delovanje krožka, ki se ukvarja s potovanji in odkrivanji drugih evropskih manjšin. Seznanjeni pa bodo tudi z mednarodnimi izmenjavami, ki jih ima letos krožek na programu.

Kot običajno, se festival prepleta s študijskimi dnevi Draga. V petek, 3. septembra, bodo trije predstavniki MOSP-a (Julija Berdon, Neža Kravos in Jernej Šček) sodelovali pri okrogli mizi, kjer se bodo soočili s temo odnosov, razlik in konfliktov med generacijami ter težav pri vključevanju mladih v manjšinske ustanove.

Vse informacije o Festivalu (in morebitne prijave) nudijo voditelji delavnic in koordinatorji projekta Neža Kravos preko elektronske pošte mosp-skk@hotmail.it, še raje pa preko strani MOSP-SKK na Facebooku.

TURIZEM - Abramovičeva super jahta Luna

Miljarderjeva jahta nekaj dni na privezu v starem pristanišču

Na privez ob četrtem pomolu v starem pristanišču je v petek zvečer priplula razkošna 115 metrov dolga jahta ruskega milijarderja Romana Abramoviča (na posnetku Kroma), ki bo v mestu ostala ne-

kaj dni. Luna je s 55 člani posadke na svojem prvem križarjenju v Jadranu, saj jo je lastnik iz ladjedelnice dobil maja letos. Tržačani seveda upajo, da se bo ruski magnat (če bo prišel) spreholil po mestu.

Bambičeva galerija
vabi
v soboto, 4.9.2010 ob 20.30
na odprtje fotografiske razstave
Kino Extrada:
Stran! Hočem stran!
V Peru in Bolivijo...
Predstavitev: Jelka Cvelbar
Općine, Sklad Mitja Čuk, Prosečka ul. 131
Razstava bo odprta do 25. septembra

SKD Grad

ŠAGRA POD KOSTANJI PRI BANIH DANES

maše ob 65.letnici mašniškega posvečenja. Ob 17.00 se bodo iz zvonika oglašile melodije pritrkovalec, ki so se odzvali vabilu domače pritrkovalske skupine »Turn«. Ob 18.00, bo pesem zvonov spremljala tudi procesijo po vasi s tradicionalnim blagoslovom vozil in voznikov. Praznovanje bo sklenila prijetna družabnost na prostem pod cerkvi. Prisrčno vabljeni v Mačkolje!

SKD GRAD BANI vabi na Šagro pod kostanji, ki bo danes, 29. avgusta ter 4. in 5. septembra. Delovali bodo dobro założeni kioski!

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM v sodelovanju z ZSSDI organizira »Poletni intenzivni plesni teden« od 30. avgusta do 3. septembra v telovadnici OŠ Bevk na Općinah, za otroke od 4. do 12. leta starosti. Navijaške, gimnastične in plesne delavnice, ročna dela ter veliko zabave! Informacije in vpis na tel. št. 349-7597763 Nastja, 335-6278496 Nikol ali na info@cheerdancemillenium.com.

GLASBENA MATICA - Šola Marij Kogoj sporoča, da se bo odvijala glasbena delavnica v Dijaškem domu v Trstu od 30. avgusta do 3. septembra. Prihod otrok od 8.00 do 9.00, odhod od 16.00 do 16.30. Prostih je še nekaj mest, poklicite med 9. in 12. uro v tajništvo šole na tel. št. 040-418605.

O.P.Z. SLOMŠEK IN ML.P.S. SLOMŠEK prirejata v Slomškovem domu v Bazovici od 30. avgusta do 3. septembra med 8.30 in 12.30 poletni pleski teden. Posebna pozornost bo namenjena petju otrok od 5. leta starosti dalje. Poleg malice bo čas za igro in za ustvarjalno delavnico. Info in vpisovanje na tel. št. 040-226408 (g. Zdenka) in 349-6688759 (Anna Maria). Vljudno vabljeni novi pevci in pevke!

OBČINSKA KNJIŽNICA NADA PERTOT iz Nabrežine obvešča cenjene bralce, da bo s ponedeljkom, 30. avgustom, delovala spet po zimskem urniku in sicer: ponedeljek in sreda od 9. do 12. ure in od 14.30 do 17.30, torek in četrtek samo zjutraj med 9. in 12. uro.

ANED - ZDRUŽENJE BIVŠIH DEPORTIRANCI V NACIŠTICNI TABORIŠČA obvešča, da bo urad v Ul. Rio Primario 1 v Trstu zaprt do 31. avgusta.

ELIC - Umetnostna šola Sintesi vabi vašega otroka na likovne delavnice od 31. avgusta do 3. septembra »Narava, ustvarjalnost in ročno oblikovanje: risanje, barva in origami«, od 9.00 do 11.30 ure, ki jih vodita umetnik Leonardo Calvo in Alenka Deklic, na Općinah v Villaggio del Fanciullo. Informacije: 040-390823, 333-4784293, 040-774586.

JADRALNI KLUB ČUPA organizira v poletnih mesecih jadralne tečaje za odrasle na jadrnicnah tipa fiv 555. Tečaji trajajo dva vikenda, ob petkih teoričnih in ob sobotah ter nedeljah praktičnih del. Datumi in urniki po dogovoru. Informacije in vpisovanje v tajništvu ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9. do 12. ure, ob sobotah od 16. do 18. ure na sedežu v Sejslanskem zalivu; tel./fax 040-299858; info@yccupa.org; www.yccupa.org.

KNJIŽNICA PINKO TOMAŽIČ IN TOVARIŠI bo v avgustu zaprta.

OBČINA DEVIN NABREŽINA obvešča starše otrok, ki so zahajali v poletni center v Devin, da so v uradu za šolstvo (Trg Sv. Roka) na razpolago predmeti, ki so jih otroci tam pozabili.

VADBA YOGA - SKD F. Prešeren obvešča, da bomo ponovno začeli z vadbo yoge v sredo, 1. septembra, ob 18.30 v zgornjih prostorih gledališča v Boljuncu. Vabljeni vsi stari in novi tečajniki. Tečaj je primeren za začetnike in nadaljevalec.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽEN-CEV vabi na 45. študijske dneve »Draga 2010« v Parku Finžgarjevega doma na Općinah pri Trstu (Dunajska cesta 35). V petek, 3. septembra, bo ob 16.30 okrogla miza na temo Odnosi med generacijami: sodelujejo dr. Hektor Jogan, dr. Damijan Paulin, Julija Berdon, Neža Kravos, Jernej Šček in prof. Joži Peterlin.

Ob 20.30 bo na prireditvenem prostoru koncert skupine »Perpetuum Jazzile«. V soboto, 4. septembra, bo ob 16.30 okrogla miza z naslovom Koroški Slovenci 90 let po plebiscitu: sodelujejo dr. Zdravko Inzko, dr. Karel Hren, dr. Jože Marketz in dr. Janko Zerzer. V nedeljo, 5. septembra, bo ob 9. uri sv. maša, ob 10. uri, bo predaval dr. Mateja Pevec Rozman na temo Etika in sodobni človek - kaj vo-

di in srečno življenje? Zaključno predavanje ob 16. uri bo imel pisatelj Drago Jančar na temo Pisatelj med umetnostjo in angažmajem.

Zaradi pomanjkanja prostora bomo ostala obvestila objavili v naslednji izdaji.

+ Zapustila nas je naša draga

Marija Kralj vd. Hrovatin

Žalostno vest sporočata

**hči Renata s Frankom
in ostalo sorodstvo**

Prisrčna zahvala prijatelju dr. Ivetu Hrovatinu in dr. Dejanu Versi.

Hvala gospem Emi, Loreni, Milki, Lidiji in dragi Liviji ter gospodu Dušanu, ki so dolga leta ljubezni skrbeli za draga mamo.

Pogreb bo v torek, 31. avgusta. Pokojna bo ležala v ulici Costalunga od 10.30 do 12.30, ob 13.00 bo maša v cerkvi sv. Jerneja na Općinah, sledil bo pokop na pokopališču v Trebčah.

Općine, 29. avgusta 2010

**Občuten zadnji pozdrav
naši dragi Mariji**

Ema, Lorena, Milka in Lidija

Žalovanju se pridružujeta

Jolanda in Terezita

S prijateljico Renato in svojci sočustvujejo

Dario, Maria, Griša in Boris
Ivan, Ani, Štefan in Valentina
Ivo, Adi, Stefano, Andrea in Vesna
Enea in Iris

+ Zapustila nas je naša draga teta

Vilma Suber vd. Sossi

Žalostno vest sporočajo

**brat Angelo in nečak Rado
z družino ter vsi ostali nečaki**

Pogreb drage pokojnice bo v sredo, 1. septembra, ob 12.50 iz mrtvačnice v ulici Costalunga v opensko cerkev.

Općine, 29. avgusta 2010
Pogrebno podjetje Alabarda

Ciao

NANA

Marko in Valentina z družino

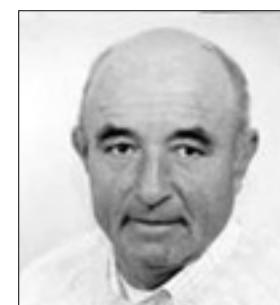
Zadnji pozdrav

teti Vilmi

Irene, Patrizia, Marina in Slavko
z družinami

*Usodi nisi sam gospod;
pospravi vse,
pripravi se:
ne veš, kdaj treba bo na pot.*
(O. Župančič)

Giuseppe Antonič (Pepi)

Ob nepričakovani izgubi družinskega temelja sporočajo žalostno vest

**žena Sonja,
hčerki Katja in Anamaria
z možem ter vnuk Robert**

Pogreb bo v torek, 31. avgusta, ob 11.00 v cerkvi v Mavhinjah.

Namesto cvetja darujete za Jus Cerovlje.

Cerovlje, 29. avgusta 2010

Zadnji pozdrav bratu Pepiju

**sestra Bruna in brat Ivan
z družinami**

Ob nenadni izgubi dragega Pepija izrekamo ženi Sonji, hčerki Katji in Anamariji iskreno sožalje

**Marija, Damjan in Darko
z družinami**

Klanjam se spominu svojega večletnega predsednika in sedanjega podpredsednika

**PEPIJA-PEPKOTA ANTONIČA
Skrbel si za ohranitev starih domačih navad.**

Ostal boš v naših srcih.

Jus Cerovlje

Svojcem izrekamo iskreno sožalje.

Užaloščeni ob smrti dragega Pepija Antoniča izrekamo Katji in družini iskreno sožalje

**družine Antonič,
Grilanc in Zannoni**

Predraga Anamarija,
v tem težkem trenutku
smo ti ob strani.
Topel objem tebi in družini

**Petra, Mauro, Maja
in družina Bandi**

Ob smrti dragega očeta Pepija izrekamo učiteljici Anamariji in sorodnikom občuteno sožalje

**ravnateljica, učno in neučno osebje
Didaktičnega ravnateljstva
na Općinah**

Ob izgubi dragega Pepka izrekamo Sonji, Katji, Anamariji in vsem bližnjim iskreno sožalje

družine Peric, Terčon in Visintin

Občuteno sožalje Sonji, Katji in Anamariji Antonič

Cvetko in Majda Škerk z družino

Ob nenadni smrti dragega Pepija Antoniča izrekamo ženi, hčerama in ostalim sorodnikom iskreno sožalje

ŠKD Cerovlje-Mavhinje

ZAHVALA

Amedea Pertot vd. Grobiša (Mila)

Iskreno se zahvaljujeva vsem, ki ste z nama sočustvovali in na katerikoli način počastili spomin naše drage.

Hči Neva in vnukinja Katja

Nabrežina, 29. avgusta 2010
Pogrebno podjetje Sant'Anna - Nabrežina

ZAHVALA

Giuseppe Tercich (Zvonko)

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste z nam sočustvovali in na katerikoli način počastili spomin našega dragega.

Sin Renato z družino

Prosek, 29. avgusta 2010
Pogrebno podjetje Sant'Anna - Nabrežina

ZAHVALA

Hvala vsem, ki ste nam bili ob strani in na katerikoli način počastili spomin naše mame

Lidije Pahor

Še posebno se zahvaljujemo gospema Mariji in Majdi.

Družina

ZAHVALA

Stefania Cante vd. Sardo

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom in vsem, ki so na katerikoli način počastili njen spomin.

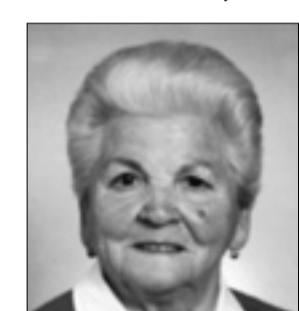
Svojci

Prosek, 29. avgusta 2010
Kraško pogrebno podjetje Lipa

26.8.2009

26.8.2010

Mira Žerjal

Za vedno v naših srcih.

Družini Mauro in Pontel

Boljunc, Aiello, 29. avgusta 2010

Ob smrti mame

**LIBERE MINGOT
izrekamo Franku in družini
iskreno sožalje**

**upravni odbor in člani
Konzorcija Dolina**

Ob izgubi dragega

**MIRKA TULA
izrekamo občuteno sožalje bratu Rafaelu in svojem.**

SKD Primorsko

Od 3. do 5. septembra v Parku Finžgarjevega doma na Opčinah

45. ŠTUDIJSKI DNEVI DRAGA 2010

***

V petek, 3. septembra, ob 21. uri

PERPETUUM JAZZILE

VOKALNA EKSTAZA

Ne zamudite koncerta največje slovenske pop in jazz vokalne skupine!

AMATERSKI KOŠARKARSKI KLUB BOR

VABI NA TEČAJE MINIBASKETA

Letnike 2000-2001-2002-2003-2004

Informativni sestanek in prvi trening v petek, 10. septembra, ob 16. uri na Stadionu 1. Maja

Urnik treningov: ob torkih 16.00-17.30 Lonjer
ob petkih 16.00-17.30 Stadion 1. Maj

50% popust na letni vadnini za:
nove vpisane
tiste, ki pripeljejo prijatelja

Kino

AMBASCIATORI - 11.00, 14.30, 16.15, 18.00, 20.15, 22.00 »Shrek e vissero felici e contenti - 3D«.

ARISTON - 17.00, 18.45, 21.00 »Urlo«.

CINECITY - 10.45, 11.00, 12.40, 13.10,

14.30, 15.10, 16.30, 17.30, 18.30, 20.00,

21.15, 22.00 »Shrek e vissero felici e contenti - 3D«; 10.50, 12.30, 14.40,

16.35, 18.15, 20.10, 22.05 »Shrek e vissero felici e contenti«; 10.45, 13.15,

15.10, 18.15, 22.10 »Giustizia privata«;

10.50, 12.45, 14.40, 16.25, 20.15, 22.05

»Nightmare«; 16.15, 18.15, 20.15, 22.15

»Letters to Juliet«; 10.45, 13.00, 15.15,

17.30, 20.00, 22.10 »L'apprendista stre-

gone«; 17.30, 20.00 »Qualcosa di spe-

ciale«; 10.55, 12.45, 14.30 »Sansone«.

FELLINI - 16.30, 20.30 »Qualcosa di specia-

le«; 18.20, 22.15 »Il segreto dei suoi occhi«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giot-

to 8) 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Gu-

ustizia privata«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20,

20.15, 22.15 »Letters to Juliet«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.40, 18.30,

20.15, 22.00 »London river«.

KOPER - KOLOSEJ - 18.30, 21.00 »Car-

ja Mikonosa«; 14.20, 16.10, 18.00

»Marmaduke«; 14.00, 15.50, 17.40

»Mačke in psi 3D«; 19.20 »Odrasli«;

15.10, 21.20 »Plačanci«; 17.10 »Pre-

datorji«; 19.50, 21.50 »Salt«.

KOPER - PLANET TUŠ - 14.40, 21.40

»Zadnji gospodar vetra 3D«; 21.15

»Superzur«; 18.40 »Zadnji gospodar

vetra«; 11.00, 17.00, 19.20 »Svet iga

3 - 3D (sinhro.)«; 21.00 »A-Ekipa«;

13.10, 16.20 »Svet igrač 3 (sinhro.)«;

12.30, 16.40, 18.55, 21.05 »Salt«; 13.00,

16.10, 18.20, 20.30 »Plačanci«; 12.00,

15.10, 17.10, 19.10 »Marmaduke«;

11.05, 13.05, 15.05, 17.05, 19.05 »Mač-

ke in psi 3D«; 21.10 »Mati in hči«.

LUJDSKI VRT - 21.15 »La prima cosa

bella«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 11.00, 14.30,

16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Shrek e vis-

sero felici e contenti«; Dvorana 2:

11.00, 14.30, 16.30, 18.20, 20.15, 22.15

»L'apprendista stregone«; Dvorana 3:

11.00, 14.30, 16.30 »Sansone«; 18.15,

20.15, 22.15 »Indovina chi sposa Sally«;

Dvorana 4: 11.00, 14.30 »Toy Story 2D«;

16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Nightmare«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod

18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.30,

17.30, 20.00, 22.00 »L'apprendista stre-

gone«; Dvorana 2: 15.00, 17.00, 18.50,

21.00 »Shrek e vissero felici e contenti - 3D«; Dvorana 3: 16.00, 17.30, 19.00

»Sansone«; 20.40 »Qualcosa di spe-

ciale«; Dvorana 4: 16.00, 18.00, 20.15,

22.10 »Nightmare«; Dvorana 5: 15.40,

17.40, 20.10, 22.10 »Letters to Juliet«.

Šolske vesti

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE sporoča, da bodo letne suplence učnega osebja za pokrajini Trst in Gorica ter za vse stopnje in vrste šol s slovenskim učnim jezikom za š. l. 2010/2011 podeljene 31. avgusta na Nižji srednji šoli Srečka Kosovelova na Opčinah pri Trstu (Bazovška ul. št. 7), in sicer: ob 9.30 za otroški vrtec in osnovno šolo iz prvih treh pasov pokrajinskih lestvic; ob 11.30 za nižjo in višjo srednjo šolo iz prvih treh pasov pokrajinskih lestvic; ob 14.30 bodo podeljene suplence na podlagi t.i. »repov« lestvic, ki se nanašajo na kandidate, vključene v lestvice druge pokrajine. Na oglašni deski tega urada (bodisi na sedežu v Trstu bodisi na goriškem oddelku) bodo vsaj 24 ur pred imenovanjem objavljeni sezname razpoložljivih mest in sklopov ur.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da so bili na oglašni deski Urada za slovenske šole, Ul. SS. Martiri 3, objavljene razpoložljivosti za letne suplence na slovenskih šolah vseh vrst in stopnji v tržaški pokrajini. Omenjene razpoložljivosti so objavljene tudi na spletni strani Urada www.scuola.fvg.it.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO IZ NABREŽINE sporoča, da bodo zbori učnega osebja na OŠ v Nabrežini v sredo, 1. septembra, s sledenjem razporedom: otroški vrtci ob 10. uri, osnovne šole ob 11. uri.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO NA OPČINAH sporoča, da bo seja zborna učnega osebja v sredo, 1. septembra, ob 9. uri.

DRŽAVNA SREDNJA ŠOLA SIMONA GREGORČIČA v Dolini obvešča, da bo prva seja profesorskega zborna v sredo, 1. septembra, ob 8.30.

NIŽJA SREDNJA Š. KOSOVELA na Opčinah in na Proseklu sporoča, da bo prva seja profesorskega zborna v sredo, 1. septembra, ob 8.30 na sedežu na Opčinah.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA NA VRDELI obvešča, da bo prva seja enotnega zborna učnega osebja v sredo, 1. septembra, ob 11. uri na sedežu v Ul. Caravaggio 4.

ZDURŽENJE STARŠEV SREDNJE ŠOLE SV. CIRILA IN METODA obvešča, da se šahovska in računalniška delavnica MIŠK@ prične v ponedeljek, 30. avgusta, ob 8.30. Zbirališče v veži TTZ Žige Zoisa, Ul. Weiss št. 15, ob 8.15, da uredijo formalnosti. Otroci naj imajo s seboj malico. Kdor se ni prijavil, se lahko prvi dan vseeno pridruži. Sporočamo tudi, da bo od 6. do 10. septembra potekala fotografsko - biološka delavnica »Poglej ptička!« s poudarkom na plazilcih, namenjena otrokom od 2. razreda dalje. Prijave in info do 3. septembra na tel. št. 320-2717508 (Tanja) ali zscirilmетод@gmail.com.

SEPTEMBRSKI VAŠKI PRAZNIK IN RAZSTAVA-SEJEM TIPIČNIH PRIDELKOV KRASA
Gročana, 3., 4. in 5. septembra 2010
Prireditev spada v pobudo »Pot zemlje in vode, virov življenja« v sodelovanju s Pripravljalnim odborom Dnevov kmetijstva, ribištva in gozdarstva, Občino Dolina in Kmečko zvezo Trst. Ob podpori Avtonomne dežele Furlanije Julisce krajine, Pokrajine Trst, Zadružne kraške banke in družbe SIOT.

EGERINE AUTONOMNE FERI VENEZIA GIADA **PROVINCIA DI TRIESTE** **COMUNE DI SAN DORIGO DELLA VALLE OSCINA DOLINA** **ZKB** **GIORNATE DELL'AGRICOLTURA, PESCA E FORESTAZIONE DNEVI KMETIJSTVA, RIBIŠTVA IN GOZDARSTVA**

PAOLO IN MARINKA sta v Mavhinjah na Punkišči odprla osmico.
PRI REPI NA KONTOVELU sta odprla osmico Slava Starc in Dušan Križman. Toplo vabljeni!
STANKO je na Opčinah odpral osmico. Tel. 040-211454.
V SALEŽU sta odprla osmico Sandra in Jožko Škerk

Poslovni oglasi

GROZDJE SORTE sauvignon, chardonnay, rizling, rebulo in merlot ter cabernet sauvignon prodam. Možna dostava.
Tel. 00386-(0)51-325199

Mali oglasi

KUPIM KNJIGE druge roke za znanstveni licej: La letteratura come dialogo - vol. 1 in Poslednji dnevi Skrata. Tel. št.: 328-9577975.
KUPIM sod za vino inox za 300 oz. 400 litrov z zračnico. Tel. št. 328-3125531.
NUJNO IŠČEMO dr. Teodora Lavrenčiča in ga vljudno naprošamo, da se javi družini Strain (Dolina) na tel. št. 040-228390 ali 338-8645381.

PODARIM ljubitelju živali male mucke. Tel. št.: 040-220333.

PRODAJAM grozdje refoška iz tržaškega pobočja. Cena po dogovoru. Kličite na tel. št. 337-799205.

PRODAJAM knjige za prvi, drugi in tretji letnik srednje šole. Tel. 040-226702.

PRODAM Isuzu Trooper LS, 3000 cc, 159 cv, prevoženih 160.000 km, 7.500,00 evrov. Tel. št.: 348-8865580.

PRODAM domač krompir. Tel. št. 040-2024228.

PRODAM knjige od prvega do petega letnika Družboslovnega liceja. Tel. 349-5068604.

PRODAM mercedes B 200 CDI sport automatic, full optional, 50.000 prevoženih kilometrov z novimi gumami. Telefonirati na št. 040-43007 ali 329-9334443.

PRODAM posodo za grozdje (10 kvintalov). Cena po dogovoru. Tel. 040-814212.

PRODAM vespa GTV 250, letnik 2007, prevoženih le 2.340 km, v odličnem stanju, cena po dogovoru. Tel. št. 335-5702717 ali 040-227034, ob uradnih urah.

SONČNO S POGLEDOM NA MORJE: pri Sv. Jakobu prodajamo stanovanje v zelo dobrem stanju (72 kv. m., balkon, dvigalo). Tel: 040-44171 ali 327-6950659.

VIŠJEŠOLSKA SUPLENTKA pomaga pri učenju srednješolcem in višješolcem na območju zahodnega Kraša. Tel. 348-4643850.

ŠTUDENTKA FIZIKE pomaga pri

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 533382
fax 0481 532958
gorica@primorski.eu

Primorski
dnevnik

GORICA - V socialni fond 65 tisoč evrov iz občinskega »zakladka«

Družinam v stiski od 350 do 600 evrov

Lani je za pomoč zaprosila 201 družina, le 64 izmed teh pa jih je že bilo v stiku s socialnimi službami

»Največje težave imajo brezposelnici med 40. in 60. letom, ki se po izgubi službe zelo težko ponovno vključijo v svet dela. Ko je eden izmed vzdrževalcev ob delovno mesto, prihaja pogosto še do drugih težav v družini, saj se lahko zamajejo odnosi med partnerjema. Lani smo na različne načine nudili pomoč 201 družini z ekonomskim indeksom ISEE med 7.500 in 10.000 evrov, še najbolj presenetljivo pa je, da je bilo med temi 137 takih, ki še niso bile nikoli v stiku z občinsko socialno službo. Število prošenj za pomoč se je potrojilo.«

Da se tudi v Gorici vedno več ljudi obrača na javne uprave in iskanju finančne pomoči, je potrdila goriška občinska odbornica za socialno Silvana Romano. Včeraj je predstavila novo pobudo, s katero bo skušala občinska uprava Ettoreja Romolija vsaj delno ublažiti stisko goriških družin, ki so zaradi posledic gospodarske krize izgubile vir dohodka. Gre za poseben sklad, ki ga je desnosredinska občinska uprava na podlagi zakona št. 328/2000 in deželnega zakona št. 6/2006 prvič ustanovila lani, ko je med 97 goriškimi družinami razdelila 50.000 evrov. Letos bo lahko ugodila še višjemu številu prošenj po prispevkih, saj je iz »zakladka« v ta namen odštela 65.000 evrov.

»Sprva smo nameravali nameniti projektu 60.000 evrov, nato pa smo na pobudo opozicije vsoti dodali še 5.000 evrov,« je povedala odbornica in poudarila, da je lani pobuda vzbudila zelo veliko zanimanje: »V nekaj mesecih smo prejeli 102 prošnji, pet pa smo jih morali izključiti zaradi pomanjkanja rekvizitov. Prispevek je torej prejel kar 97 družin.« Romanova je še povedala, da so prispevki - od 350 do 600 evrov - namenjeni izključno družinam z bivališčem v Gorici, katerih vzdrževalci je izgubili službo po prvem januarju 2008. Prispevek lahko koristijo družine, v katerih je eden izmed vzdrževalcev izgubil delovno mesto ali je bil vpisan v dopolnilno blagajno. Tudi smrt vzdrževalca je lahko razlog za vložitev prošnje po prispevku. Družine lahko zaprosijo za denar le v primeru, da ne prejemajo sredstev iz druž-

GORICA - Finančna straža

V osmih mesecih odkrili 170 delavcev »na črno«

Potni stroški in kilometrine namesto prave plače. Goriška finančna straža je v prvih osmih mesecih letosnjega leta odkrila kar 170 oseb, ki so jih različna podjetja s sedežem v goriški pokrajini zaposlila na črno. Finančna straža je podjetja, ki niso delovala v skladu z zakonom, razkrinkala s pomočjo pregledovanja podatkovnih baz, računalniške primerjave podatkov in stalnega nadzora nad teritorijem, ki ga dnevno opravlja številne patrulje goriškega poveljstva.

Od januarja do avgusta 2010 so goriški finančni stražniki preverili delovanje številnih podjetij, ki delujejo v najrazličnejših gospodarskih sektorjih. Finančna straž je s preverjanjem pregledovanjem poslovnih evidenc,

knjigovodskih listin in drugih dokumentov ugotovilo, da so številna podjetja zaposlovala delavce na črno, da bi se izognila plačevanju davkov. Mnogi podjetniki so na primer plačevali uslužbencem kilometrine, čeprav le-ti niso opravili nobenih službenih potovanj.

»S tem se delodajalec izogne plačevanju višjih davkov na dohodke,« pojasnjuje goriškega poveljstva finančne straže in poudarja: »Poseg finančne straže ni pomemben le v vidiku boja proti davčni utaji in nelojalni konkurenči med podjetji. Nadzor nad delovanjem podjetij in preprečevanje dela na črno je pomembno za zagotavljanje delavskih pravic. S potnimi stroški in kilometrinami se delodajalec izogne plačevanju pokojninskih prispevkov.«

Pred goriško tovarno Carraro v bran delovnih mest

BUMBACA

gih podobnih skladov, njihov indeks ISEE pa ne sme presegati 30.000 evrov. Družine imajo pravico do prispevka tudi v primeru, da posedujejo hišo, ne smejo pa biti lastnike dodatnih nepremičnin v Italiji ali v tujini. Odbornica Romanova je povedala, da so občinski uradi že začeli zbirati prošnje.

»Ob skladu, ki daje možnost za pridobitev prispevka tudi nekaterim družinam, ki še nimajo pravico do deželne ali državne podpore, se je uprava zavzela za nekatere druge oblike socialne podpore. V okviru sedmih družbeno koristnih projektov, v katerih je bilo vloženih 250.000 evrov, je občina

Gorica zaposlila 29 oseb, ob tem pa bomo nakupili tudi za 20.000 evrov voucherje, s katerimi bomo plačevali priložnostne sodelavce,« je povedala goriška odbornica za socialno in pristavila, da bodo pri izbiri sodelavcev posebno pozorni do občanov v stiski, ki so že iskali pomoč pri goriški občini. (Ale)

Podgorski rajonski svet zahteva odprtje ceste

Rajonski svet za Podgoro zahteva čim prejšnje odprtje križišča pod viaduktom Ragazzi del '99. Cesta, ki povezuje Majnice in Podgoro, je že več mesecov zaprta zaradi popravil vodovodnega omrežja, ki jih izvaja goriško podjetje IrisAcqua. O nevšečnostih in težavah, ki bi se lahko zaradi zaprtja ceste pojavile predvsem ob začetku trga in šolskega leta, je tekla beseda na zadnjih seji rajonskega sveta za Podgo-

ro, po kateri je predsednik Walter Bandelj napovedal, da se bo obrnil neposredno na vodstvo podjetja.

Včeraj je Bandelj na direktorja družbe IrisAcqua Paola Lanarija naslovil pismo, v katerem ga opozarja, da gradbišče pod viaduktom že dalj časa sameva, ter da bi bilo treba dela pospremiti v viaduktu bližajočega se začetka pouka in trgovine. Na isti problem je pred nedavnim opozoril tudi goriški občinski svetnik stranke Slovenska skupnost Silvan Primoršek, ki je med drugim predlagal, da bi bilo treba v pričakovanju na odprtje križišča tudi bolje označiti obvoze.

GRADIŠČE - Spet neredi v centru CIE

Pobeg devetih

Policjski sindikat in župan: »Ponoven dokaz neprimernosti strukture«

BUMBACA

V centru za nezakonite priseljence v Gradišču je ponovno prišlo do nerедov in množičnega bega. V petek si je prostost skušalo priboriti devet priseljencev, ki jim je uspelo preskočiti zid strukture. Enega so sile javnega reda ujeli nekaj ur kasneje v Zagradu. Neredi so se začeli okrog 22.30. Skupina priseljencev je najprej zanetila ogenj na blazinah, nato pa je dvajset upornikov splezalo na streho. Devetim se je uspelo prebiti čez zidove centra in pobegniti, za njimi pa so se kmalu podali policisti in karabinjerji. Sile javnega reda so prvega priseljence ujeli nekaj ur kasneje na železniški postaji v Zagradu, ostale pa so včeraj popoldne še iskali. Policijski sindikat SAP in župan iz Gradišča Franco Tommasini sta ocenila, da je petek beg ponoven dokaz neprimernosti strukture, v kateri je bilo v petek zaprtih približno 200 oseb. Pri sindikatu menijo, da bi bilo treba zunanj zid centra povisiti s pregrado iz pleksiglasa, predlagajo pa tudi izboljšanje nadzora ali prekvalifikacijo celotnega centra v Gradišču v center CARA. Petki neredi so že drugi v manj kot dveh tednih; na veliki šmaren se je namreč čez zidove centra CIE v Gradišču prebilo 25 priseljencev. (Ale)

Kulturno društvo

V četrtek, 2. septembra ob 18. uri bo v Kulturnem domu v Gorici odprtje antološke razstave beneške slikarke

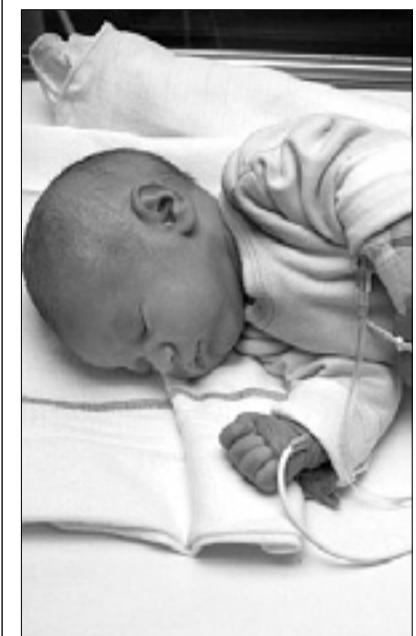
LORETTA DORBOLO'

Vabljeni!

1SK

ŠEMPETER
Združevanje porodnišnic ima odločne nasprotnike

V Sloveniji je aktualno vprašanje, ali država potrebuje širinajst porodnišnic oz. ali je njihov obstoj strokovno in ekonomsko upravičen. Iz gradiva o racionalizaciji mreže porodnišnic, ki je bilo pred dnevi predstavljeno v Ljubljani, je izšel predlog o združevanju majhnih porodnišnic. Enotnega stališča o oceni velikosti porodnišnic ni, po evropskem merilu pa za majhne veljajo tiste, ki imajo manj kot 500 porodov na leto. Porodnišnice na sekundarnem nivoju naj bi imele povprečno tri porode na dan ter dva do tri carske reze na teden - ob takih parametrih naj bi bilo mogoče zagotovljati strokovnost, izkušenost in varnost porodnic, je prepričana Helena Meden Vrtovec, vodja skupine, ki je pripravljala gradivo. V šempetrski porodnišnici v zadnjih dveh letih sicer beležijo okrog 900 porodov na leto, z 2,5 v letu 2008 oz. 2,4 porodoma na dan in lanskem letu pa ne dosegajo kritične meje treh porodov na dan. V enem od neformalnih pogovorov je premier Borut Pahor omenil, da je naklonjen združevanju porodnišnic, če ne dosegajo kritične meje treh porodov na dan, hkrati pa je tudi poudaril, da šempetrška porodnišnica nikakor ni pod vprašajem.

V šempetrski porodnišnici s predlogom o združevanju porodnišnic uradno niso bili seznanjeni, pojasnjuje strokovni direktor Igor Pavlin: »Tudi primarji Šoštarči, ki je kot predstojnik ginekološko-porodniškega oddelka član strokovnega sveta združenja za perinatalno medicino Slovenije, ni o tem nič seznanjen. Če bi bil obveščen, potem je to uradno dejstvo, o katerem lahko začnemo po stroki o tem razpravljati, dokler je pa to spekulacija tistih, ki stejejo denar ali ministrstva, do takrat mi o tem ne razmisljamo.« Kakršna koli združitev novogoriške porodnišnice s katero drugo je za naše pojme nerealna. Prvič, ker smo po številu porodov bistveno nad 500, zaradi same fotografije regije pa bi bilo nevarno početi, «dodata strokovni direktor v šempetrski bolnišnici, kjer so letos do 30. junija imeli 428 porodov, kar kaže na to, da se bodo ob koncu leta približali številki 900. V šempetrski porodnišnici rojevajo v glavnem Slovenke, lani so imeli tudi štiri porodnice iz Italije.

Avtorji gradiva so prepričani, da združevanje v prid govorijo podatki, da je v porodnišnicah z manj porodi na leto pre malo primerov za obvladovanje patologije, aparature in osebje pa ostajajo neizkorisceni. Igor Pavlin je prepričan o nasprotnem: »Majhne porodnišnice imajo dokazano boljše perinatalne rezultate, kot tiste, ki imajo več kot 1.000 porodov.« O argumentih, ki jih gradivo navaja v prid združevanju, pa meni: »Tu ne govorimo torej o stroki, temveč o rentabilnosti opreme in osebja. Kot zadolžen za stroko in tej hiši absolutno zagovarjam, da je porodnišnica v takem obsegu na tem prostoru potrebna in upravičena. Sam se bom - tako tudi predstojnik ginekologije in gotovo tudi občani - boril proti takim, dobesedno, norostil.« (km)

GORIŠKA - Razpredena mreža ustanov in storitev za telesno in duševno prizadete ter invalide

V drugačnem svetu

V goriški pokrajini ob konzorciju CISI še zasebni zavod v Medeji in združenje ANFFAS, čez mejo pa Stara Gora in Šentprima Predlog o Interreg projektu, ki bi povezal izkušnje, strukture in storitve vseh stvarnosti na obmejnem področju, žal ni prodrl

Vzgiba za ta zapis sta dva.

Predlog za strateški Interreg projekt, na osnovi katerega bi povezali izkušnje, strukture in storitve vseh stvarnosti na obmejnem področju, ki se ukvarja »z drugačnim svetom« - beri: svet najrazličnejših telesnih in duševnih prizadetosti ter invalidnosti -, ni prodrl. Škoda je dvojna: obžalovanju zaradi izpada, se pravi zaradi odpovedi finančnim sredstvom, se pridružujejo vtisi, prežeti s čustvenim nabojem, ki so v takšnem okolju še posebno prisotni.

Drugi izvira iz obiska skupine IZ-HOD v Trstu, Dutovljah, Vipavi in Novi Gorici v Varstvenih in delovnih centrih na dolgi poti po Sloveniji, ki so jo začeli v Hrastovcu na Štajerskem in jo bodo zaključili v Ljubljani s pozivom po odprtosti in čim bolj humanih pristopov pri delu v središčih, ki se posvečajo osebam »iz drugačnega sveta«. Čeprav ni povsem res, kar piše v časopisih ali povedo na televiziji, da se namreč skupina zaradi odmevnosti pobude premika peš po ozemlju, saj se marsikdaj poslužuje kombija - pri teh zadavah si je potrebno točiti čistega vina! -, je vseeno razgibala potrebna premišljanja v marsikateri krajevni niši, pa čeprav je v poletnem času našla odprtta vrata pri tistih, ki se ne radi postavlajo na avtocestah v 10-kilometrske kolone.

Zaradi informacije in osveščanja, kakšno je stanje, kakšna je mreža ustanov in storitev na širšem goriškem ozemlju, ki so na razpolago osebam »iz drugačnega sveta«, vam posredujemo naslednji pregled z nekaj vzporednimi opažanjami.

POSOŠKA STVARNOST UREJENA

V goriški pokrajini skrb za opisano vrsto pacientov konzorcij CISI, ki je izraz pokrajinske uprave in petindvajsetih občin, ki sestavljajo goriško pokrajino. Mrežo storitev, kar pomeni dnevno bivanje in skrb za okrog 140 uporabnikov, sestavlja deset središč, porazdeljenih v dva sklopa: Spodnje Posoče in Gornje Posoče, ki se grobo povedano naslanjata na eni strani na tržiško, na drugi pa na goriško območje. Vsekakor pa je upravo središče celotnega sistema v Gradišču. Konzorcij razpolaga tudi z rezidenčnim središčem. Nahaja se v Ulici Vittorio Veneto v Gorici in služi tistim

uporabnikom, ki nimajo družine ali katerih starši ne zmorcejo več upravljati svojih članov s težavami v razvoju. Slednja je najbolj bolječa točka celotne problematike oseb, ki ne morejo upravljati same sebe: čas, ko ostanejo brez staršev. Tudi razpoložljivih takšnih mest je premalo - za Gornje Posoče le 24. Če računamo, da se bo navezenih 140 sedanjih uporabnikov nepreklicno postaralo in še bolj onemoglo, se izračun očitno ne izide. Nekaj oskrbovancev bo sicer postopoma umiralo, a za njimi prisnika mnogo večje število potrebnih.

V Medeji deluje samostojno središče zasebne narave »Villa S. Maria della Pace«, ki nudi storitve stalnega bivanja, dnevno oskrbo in oddiha za osebe s težavami v duševnem zdravju in s tem povezanimi vprašanji. Krije oskrbo, vzgojo in rehabilitacijo. Na področju vzgoje zavod izvaja notranje in zunanje vzgojne dejavnosti tudi v sodelovanju z drugimi ustanovami: športne dejavnosti, gibalno igrove, gospodinjske, rekreacijske, izrazne, umetniške, ročnih spremnosti in gledališke.

Združenje ANFFAS v Gorici deluje že štirideset let z organizacijsko sposobnostjo in občutkom pripadnosti članov v prid osebam z motnjami v umskem razvoju in / ali v medosebnih odnosih in njihovim družinskim članom. Spodbuja raziskovalne dejavnosti, preventivo, zdravljenje, rehabilitacijo, družbeno in šolsko vključenost ter vključevanje v socialno okolje. Posebej upravlja popoldansko dnevno središče za osebe z motnjami v razvoju.

Ob vseh drobnih pomanjkljivostih in skrb za prihodnost je posoška stvarnost na tem področju dokaj urejena, če jo primerjamo z ostalimi v drugih italijanskih deželah. Mimogrede povedano: na našem ozemlju - roko dam na ogenj - ni primerjivo sleparških invalidov, ki bi neupravičeno prejemali invalidsko pokojnino, saj so preverjanja že desetletja zelo resna in urejena. Vse se osnuje na občutljivih ravnovesijih med samimi uporabniki, njihovimi družinami, mrežo struktur, strokovnim osebjem in javnimi upravami. Če zataji en sam člen na tej verigi, so težave tu. Velike težave tehničnega, organizacijskega, finančnega, čustvenega in psihološkega značaja. Pomislite na vprašanje zadostnih po-

Sedež konzorcija CISI v Gorici (zgoraj) in slovenski predsednik Danilo Türk med obiskom oddelka za invalidno mladino Stara Gora marca letos (desno)

FOTO N.N., BUMBACA

pišejo na računalnike, izdelujejo predmete iz lepenke, obdelujejo blago in papir, organizirajo poslušajo glasbo, se hrani, sprejemajo učence osnovnih šol in z njimi vadijo lutkarske ter gledališke nastope, gre do v središče po nakupovanjih, včasih gre do na kosilo v restavracije, urejajo knjižnice, vrtnarijo v občinskem rastlinjaku, pravljajo in sodelujejo na boljših sejmih, hodijo na poldnovne in celodnevne izlete ter meseca julija na kopanje. V okviru konzorcija CISI deluje tudi služba za zaposlovanje, ki skrbi, da varovanci najdejo primerno poskusno ali kasneje stalno delovno okolje, kjer so koristni delovnemu postopku ali enostavno samim sebi. Seveda ne gre za težke primere prizadetosti.

Z BRISANJEM MEJE PROBLEM SAMOPLAČNIŠTVA

Na drugi strani državne meje tudi deluje nekaj uspešnih struktur. Najbolj znana je v Stari Gori, ki ima svojo podružnico v Solkanu, tik pred začetkom gradnje pa je nova stavba za na pol samostojne bivalne potrebe, ki jo načrtujejo v Novi Gorici nasproti gasilskega doma. Verjetno malo bralcev ve, da so v zadnjih nekaj letih stavbe v Stari Gori funkcionalno in tudi upravno ločene v dva sklopa. V enem je ostala tradicionalna dejavnost pod pokroviteljstvom slovenskega ministrstva za zdravstvo za pomoč otrokom z možgansko paralizo in podobnimi težavami: tam traja hospitalizacija kratko obdobje, razen v paviljonih - v načrtu je prestrukturiranje -, kjer oskrbujejo težko prizadete. Drugi sklop pa sodi v skrb ministrstva za delo in socialo. V njem je petinštideset mest za dolgoročna bivanja, oskrbujejo pa odrasle osebe z možganskimi travmami - mnogo je takih, ki so utrpelj prometne nesreče in se znajdejo na invalidskem vozičku. O opremljenosti tega Varstveno delovnega centra naj pove svoje podatki, da imajo primerno velik plavalni bazen s toplo vodo, ki je na razpolago za fizioterapijo, a ga lahko uporablajo tudi zunanje osebe.

V Novi Gorici deluje tudi Šentprima, zavod za svetovanje, usposabljanje in rehabilitacijo invalidov. Ukvarya se z delom na področju socialnega in invalidskega varstva ter izobraževanja. Izvaja zaposlitveno rehabilitacijo, podporno zaposlovanje, svetovanje, informiranje, izobraževanje, usposabljanje in zaposlovanje invalidov, delodajalcev, strokovnih delavcev in ostale zainteresirane javnosti.

Zavod Šentprima je leta 2005 ustanovil ŠENT - Slovensko združenje za duševno zdravje. Pomeni novo obliko organiziranosti delovanja, ki ima trdne temelje v dolgoletnih izkušnjah izvajanja kvalitetnih programov na področju usposabljanja in zaposlovanja invalidov ter ostalih ranljivih skupin. ŠENT deluje v javnem interesu na področjih socialnega varstva, zdravstva, izobraževanja, zaposlovanja. Deluje v interesu oseb s težavami v duševnem zdravju preko specifičnih programov psihosocialne rehabilitacije; razvija in izvaja programe socialne in ekonomske integracije ter spodbuja zaposlovanje invalidov.

Z brisanjem meje postajajo tudi izbere pestreje glede iskanja najprimernejše pomoči. Ali bo bivanje v skupni Evropi zmoglo odpraviti samoplaciščvo, ki sedaj velja, če želimo uporabljati strukture v sosednji državi?

Aldo Rupej

Klop pri postaji čaka na »stanovalca...«

NOVA GORICA - Zbirajo se na klopet ob avtobusni postaji Brezdomci dobijo kosilo in zdravstveno zavarovanje

V novogoriški občini je zabeleženih enajst brezdomcev. Stalno prebivališče imajo prijavljeno v Novi Gorici, na naslovu tamkajšnjega Centra za socialno delo. Sicer pa se najraje zbirajo na klopet v parku ob novogoriški avtobusni postaji. »Moteči so za okolje, ni pa možnosti, da bi jih lahko pregnali kamorkoli, kajti potem se bodo pač zbirali drugje. Ponujamo pa jim maksimalno, kar lahko: v centru za odvisnike imajo možnost da se okopajo, nahranijo ..., vendar tja sedaj ne želijo zahajati, želijo biti v centru mesta,« pravi novogoriški župan Mirko Brulc. Mestna občina jim plačuje tudi zdravstveno zavarovanje. »Razmišljamo pa tudi o tem, da bi jim v času zime pripravili prostor, v katerem bi lahko tudi prespali,« dodaja župan.

Novogoriška občina je v sodelovanju s Centrom za socialno delo, dnevnim centrom za odvisnike, dijaškim domom in občino Miren-Kostanjevica v prvi polovici leta 2011 postavlja tudi brezdomcem iz mestne občine, med katerimi je tudi eden iz občine Miren-Kostanjevica, prejeli en topel obrok na dan. »Če poletje so bile aktivnosti ustavljene, za nadaljnje zagotavljanje toplih obrokov za brezdomce trenutno potekajo dogovori z dosedanjimi sodelujočimi,« pojasnjuje Marinka Saksida iz občinskega oddelka za družbene dejavnosti in obenem opozarja, da gre za problem celotne regije, daj se v Novi Gorici zadržujejo brezdomci tudi iz ostalih občin. Stroški kosil sta doslej v celoti krili omenjeni občini, s tem da je občina Miren-Kostanjevica plačevala le za kosilo za »svojega« brezdomca. (km)

LETNI ŠOLSKI ABONMA APT ... ugodnejši, tudi v prostem času!

info:
tel. 0481 593515
0481 593513
e-mail:
titoli.viaggio@aptgorizia.it
www.aptgorizia.it

Abonmaje lahko sklenete od 23. AVGUSTA

- **GORICA:** Blagajna APT (na železniški postaji)
- **TRŽIČ:** Blagajna APT, Corso del Popolo 7
- **GRADEŽ:** Blagajna avtobusne postaje na trgu Carpaccio
- **ČERVINJAN:** Blagajna avtobusne postaje na trgu Marconi
- **TRST:** Blagajna avtobusne postaje na trgu Libertà

POPUSTI IN UGOĐNOSTI PRI NAVEDENIH PODJETJIH

Mestni ali primerni letni šolski abonma Pokrajinskega prevoznega podjetja APT je namenjen študentom obveznega šolskega ciklusa, srednjih šol in univerz. Velja od 1. septembra 2010 do 30. junija 2011, vse dni, prazniki in šole prosti dnevi vključeni. Sklenite ga le enkrat in se tako izognete mesečnim obnovitvam, lahko ga plačate v širih obrokih (do 15.12.10). Cena je z ozirom na ostale abonmaje ugodnejša, predvideni so tudi popusti, če je v isti družini več abonentov.

GORICA - NOVA GORICA - Mešan par iz mešanega mesta in mešanih družin

Na Trgu Evrope kronala poroko v dveh državah

Brulc: »Tu se je Slovenija poročila z EU« - **Romoli:** »Sodelovanje med mestoma je popolno«

»Na tem trgu sva se hotela poročiti, ker je simbol naših dveh mest. Midva sva mešan par, Gorica je mešano mesto, oba prihajava iz mešanih družin,« je včeraj na skupnem trgu ob teh Goric zaupala srečna nevesta, Goričanka Valentina Moise, in tako orisala razloge, zakaj sta se z Angležem Tierneyjem Mathewom odločila najprej za poroko na Trgu Evrope oziroma Transalpini, ker pa to ni bilo možno, sta nazadnje svojo zgodbo, prepleteno z odtenki različnih narodnosti, zaokrožila s poroko v dveh državah. To je bila res mednarodna poroka, saj so ju na skupno pot pospremili svetje iz Italije, Anglije, Grčije, Kanade in Avstralije, angleški pečat pa so ji dali tudi prihod na trg z londonskim taksijem (sicer z italijansko registracijo) in dame z značilnimi živobarvnimi pokrivali.

»Danes me preplavlajo silni občutki. Krasno je biti na tem trgu, ki nekako posebila najino zvezo,« je dodal ženin, ki je svojo srčno izbranko spoznal na univerzi v tujini, življenje pa si bosta zaenkrat uredila v Manchestru, od koder je on doma. Kot je znano, se je par v petek civilno poročil na goriškem županstvu pred občinskim svetnikom Levice in svobode Liviom Bianchinijem, včeraj pa še cerkveno na Sveti Gori. Ob vrtnitvi s cerkvenega obreda sta se ustavila na skupnem trgu, kjer sta ju v prisotnosti svatov pozdravila novgorički župan Mirk Brulc in goriški župan Ettore Romoli, za kar se je še posebej prizadeval bojevit Bianchini, ki je bil včeraj srečen, da se je trg z mladoporočencema, županoma, svatimi, novinarji in radovednimi ljudmi spet napolnil, kakor v času, ko se je tam podirala meja.

»To je kraj, kjer se je Slovenija poročila z Evropsko unijo,« je ob čestitkah in dobrih željah mladoporočencem poudaril Brulc, ki je izrazil tudi zadovoljstvo ob prisotnosti goriškega kolega. »Problem, ki ni več politični, se je rešil. Poroka je potekala na obeh straneh meje. In danes lahko tukaj na trgu nazdravljamo z mladoporočencema. Politična diplomacija je v tem primeru uspeла narediti mali čudež. Dovolite mi vendarle majhen politični vložek: sodelovanje med Gorico in Novo Gorico je popolno, o tem ni senca dvoma,« pa je pred zbranimi poudaril Romoli. Bianchini je uvodno dobrodošlico prisotnim izrekel v treh jezikih: italijanskem, slovenskem in angleškem, nato pa je nadaljeval: »Upam, da ta dan odpira pot drugim mladoporočencem, ki bi radi civilno poroko udejancili na skupnem trgu ob teh mestih. Mislim, da mora politika tukaj najti ustrezno rešitev. Upam tudi, da bosta obe mesti, Gorica in Nova Gorica, vedno bolj postajali simbol nove Evrope.« Svetnik je nato mladoporočencem podaril evropsko za-

Mladoporočenca z županoma Brulcem in Romolijem ter občinskim svetnikom Bianchinijem; trg se je včeraj spet napolnil kakor v času, ko se je tam podirala meja

FOTO K.M.

Pahor s Kozinčevim in Brulcem sredi trga

stavo - med petkovim civilnim obredom jima je že bil poklonil italijansko in mirovniško zastavo -, nameril jima je še nekaj toplih misli o njuni bodoči skupnici poti in obenem spominil na nevestinega deda Francesca Moiseja, politike in občinskega upravitelja, ki je v goriškem spominu zapisan kot velik spodbujevalec čezmejnih stikov.

Poroka mlade Goričanke in Angleža je postalna v javnosti poznana, potem ko sta izrazila željo, da se civilno poročita na skupnem trgu ob teh Goric. Na goriški strani so zaročenoma pojasnili, da to zaradi obstoječe zakonodaje ni možno, medtem ko so na novgorički strani povedali, da bi se brez težav lahko poročila na slovenskem

delu trga. Vse skupaj je nato, predvsem v Gorici, sprožilo val polemik o togosti italijanske birokracije ter o tem, da bi takšen simbol, kot je skupni trg ob teh Goric, lahko vendarle postal mesto vstopanja v zakon. Župana sta s svojo prisotnostjo vsekakor pokazala podporo tej ideji.

Katja Munih

GORICA - Kratek tečaj preživetja v naravi

Ko telo doživi, da je stol fantastična iznajdba ...

Naslov »Kratek tečaj preživetja v naravi«, ki ga prireja Zveza slovenskih kulturnih društev v sodelovanju s Slovenskim planinskim društvom Gorica, izveni precej obvezujoče, toda prireditelja sta menila, da bi izraz »tečaj življenja v naravi« izveni preveč lahkotno. Sprečila, ki nam jih dnevno posredujejo razni televizijski programi, so glede teh zadev dokaj zavajajoči: vse je lahko, vse je živobarvno, vse je mogoče reševati s super tehnologijo, brez potu in zgolj igrivo.

Stapljanje z naravo na splošno, z gozdovi, visokogorskimi travniki, rušjem, soteskami, grapami, vrtčami in brezpotjem prinaša velika zadostitve, a brez napora ne gre. Dandanes je mogoče simbolno in tudi praktično prenesti del hladilnika, kuhinje z dnevo sobo vred tudi pod Golake, v razne Tihe doline, med smrečje in na Hudo polje, a to ni tisto, kar nas izgrajuje v vztrajnosti, varčnosti, k razmisliku in čutenju.

V domala povsem antropiziranem okolju, kašren je krog v polmeru 100 kilometrov okrog nas, ne gre za to, da zmoremo preživeti - razen v primeru hujšega padca ali zloma spodnjih okončin, temveč zato, da naravno okolje doživljamo čim bolj pristno, brez navlake, brez odvečnih stroškov za opremo najbolj poznanega proizvajalca... (ar)

V tem duhu bo nekako potekal napovedani začetni tečaj, ki je namenjen mladostnikom od 12. do 16. leta starosti. Začel se bo prav s takšnimi in podobnimi razlagami zaradi ustvarjanja miselne podlage, ki naj preprečuje neprestano misel na pitje, hrano, počitek ... Življenje v naravi, kaj šele preživetje, predvideva preseganje velikih razdalj, sicer govorno o šotorjenju, kampingu in piknikih.

Smotritve ureditev in vsebina nahrbtnika, obutev, ki ne sme povzročati skrbni, uporaba topografske karte in brez kompasa, določanje ure dneva s pomočjo sonca in kompasa, ocenjevanje najprimernejšega prostora za bivak, samopomoč v primeru nezgode, poslušanje tišine, nočno premikanje v zaraščenem svetu, odmišlanje prenosnega telefona zaradi vsakournega reportiranja staršem, da je vse v redu, občutek za skupnost, spoznavanje različnih stopenj žeje in praznega želodca, branje sledi divjadi ... pa kaj bi naštivali!

Predvideni so štirje večurni izhodi: na območju medveda v Trnovskem gozdu, na območje Sabotina, na območje ruja in borov z doživljajem noči v premiku v luninem svitu - se pravi brez svetil in pohod v snegu s prizgom ognja v zimskih razmerah. Kostnino je, če telo občasno doživi, da je stol ena najbolj fantastičnih iznajdb za počivanje. (ar)

NOVA GORICA - Trgovina s sistemi za nadzor

»Skok« čez mejo

Za podjetniškim podvigom stojita goriški Slovenec in njegova zaročenka s Koroške

Goriško podjetje Viras, ki ga vodita Ajda Zagozda in Iztok Prinčič, je včeraj v Rejčevi ulici odprlo novo trgovino, v kateri bodo ljubitelji napredne tehnologije našli artikel za videonadzor, brezplačno internetno povezavo, repetitorje ter profesionalne in amaterske alarmne sisteme.

»Tovrstne ponudbe je na Primorskem zelo malo, zato smo se odločili za ta korak in trgovino odprli v Novi Gorici,« pojasnjuje Prinčič, ki se sicer s tem poslom ukvarja šest let. V Gorici je začel z uvozom omenjene opreme, tam ima tudi skladišče za veleprodajo, podjetniško pot pa je nadaljeval v Trzinu, kjer je s poslovnim partnerjem odprl trgovino. Dejavnost je nato ponovno usmeril v Italijo. Naslednji korak, ki je sledil po dveh letih, je odprtje maloprodajne trgovine v Novi Gorici. Mlada podjetnika - goriški Slovenec in njegova zaročenka s Koroške - nameravata s ponudbo v novogoriški trgovini pokriti tako slovenski kot italijanski obmejni prostor. »Zadovoljili bomo potrebe različnih strank,« poudarja Prinčič, »tako lastnikov lokalov in trgovin kot tudi zasebnih hiš, saj povpraševanje po sistemih za nadzor narašča.« (km)

Ajda Zagozda in Iztok Prinčič v novi trgovini

Sporočilo doberdobske šole

Ravnateljstvo večstopenjske šole Doberdob obvešča, da bo prva seja učnega zbora v sredo, 1. septembra, ob 9. uri v župnijski dvorani v Doberdobu. Tajništvo šole pa sporoča, da se bo pouk na nižji srednji šoli v Doberdobu začel v četrtek, 9. septembra, po urniku 7.45-13.45. V vrtcih in osnovnih šolah bo pouk startal v pondeljek, 13. septembra, po sledečem urniku: vrtec v Sovodnjah 7.30-12.00, vrtec v Rupi 7.40-12.00, vrtec v Doberdobu in Romjanu 7.45-12.00, osnovna šola Prežihovega Voranca v Doberdobu 7.50-13.00, osnovna šola Petra Butkoviča Domina v Sovodnjah 7.55-13.05, osnovna šola na Vrhu 7.45-13.15, osnovna šola v Romjanu 7.55-13.00; od 13. do 17. septembra v vrtcih in osnovni šoli v Romjanu ne bo kosila.

Nemščina in angleščina

Zadnji tedni poletnega središča v slovenskem Dijaškem domu v Gorici so namenjeni predvsem pripravam na šolsko leto. Zanimivo novost predstavlja intenzivna tečaja nemškega in angleškega jezika za dijake nižje srednje šole, ki bosta potekala med 6. in 10. septembrom v dopoldanskih urah. Cilji nove ponudbe Dijaškega doma je nuditi nižješolcem možnost utrjevanja in poglabljanja nemščine in angleščine, ki sta obvezna predmeta v šolskem programu. Pod vodstvom in s pomočjo strokovnjakov bodo utrjevali in izpopolnjevali znanje, ki so ga pridobili med šolskim letom in tako pripravljali boljše rezultate v novem.

Danes festivalska parada

Današnji program goriškega festivala folklora se začenja ob 11. uri v Ljudskem vrtu na Verdijevem korzu z nastopom godb iz Celovca in Lienza, ob 11.30 bo pred županstvom nastop Kresnic. Ob 16. uri bo tradicionalni sprevod po ulicah središča; startal bo s Korza Italia, pot nadaljeval po Korzu Verdi in Ulici Petracca do Battistijevega trga, kjer bosta ob 18. uri nagrejavanje in ob 21. uri »gala« večer z udeležbo vseh folklornih skupin.

Pričevanja o ladjedelnici

Društvo Jadro in Tržič ter romjansko združenje staršev prirejajo večer z naslovom »Pesmi, podobe, pričevanja« ob izidu dvojezične publikacije »Živeti z ladjedelnico«. Potekal bo na trgu »Piazzetta« v Pancanu v četrtek, 2. septembra, ob 20.30, v primeru slabega vremena pa na sedežu zavoda »Centro anziani« v Ulici Fontanot v Tržiču.

Razlastitve in odškodnine

Občina Sovodnje in Kmečka zveza iz Gorice prirejata, jutri, 30. avgusta, ob 20.30 v dvorani Zadružne banke v Sovodnjah informativno srečanje o razlastitvenem postopku in izplačevanju odškodnine; vabljeni so razlaščenci zaradi gradnje avtoceste Vileš-Gorica.

NOVA GORICA - Vladimir Krpan 80-letnik

Njegov korak je mladenički

Vladimir Krpan, predsednik novogoriške območne borčevske organizacije, sodi v generacijo udeležencev in pričevalcev o NOB. Vojno je doživeljal v deških letih. Po vojni je bil med tisti mi šolarji na cono A in B razdeljene Primorske, katerih doživljaje v vojnem času je književnik Jože Pahor izbral in objavil v danes skoraj pozabljenem zborniku primorske mladine »Tako je bilo trpljenje« (Trst 1946). 16. februarja 1945 so prišli v Krpanove rodne Renče borce Gradnikove brigade. »S kakšnim navdušenjem smo sprejeli naše borce«, se je renški pionir spominjal, »kako smo jih pozdravljali.«

Leta 1947, potem ko je bil večji del Primorske priključen k matični domovini, se je Krpan s šolanjem na srednji in nato visoki šolo za športno vzgojo, odločil za poklicno in življenjsko izbiro, za šport in vse, kar je povezano s telesnimi veščinami, z življenjem v naravi in s krepitevijo zdruge duha v zdravem telesu. Živi in deluje na Goriškem, v Novi Gorici si je ustvaril dom in družino. Po dolgoljetnem pedagoškem službovanju je pred upokojitvijo vodil Dijaški dom v Novi Gorici. Njegovo izven službeno delovanje pa je zaznamovala predvsem organizacija športa (Atletski klub Nova Gorica, TVD Partizan Nova Gorica, novogoriška Telesno kulturna skupnost itd.), nepogrešljiv je bil tudi pri organizaciji tabornikov in v organih Ljudske tehnike. Ta vsestranstvenost pri telesno vzgojnem delu ga je samodejno povezala s Socialistično vezovo delovnega ljudstva, z novogoriško krajevno skupnostjo, a še najmočnejše z organizacijo Zveze borcev, v kateri je vodstvene naloge prevzel leta 1995, ko je postal podpredsednik Območnega odbora Zveze borcev Nova Gorica in član Glavnega odbora ZZB NOV Slovenije ter koordinator za območna združenja partizanskih borcev severne Primorske.

Vladimir Krpan

V prvem obdobju delovanja v borčevski organizaciji je bil njegov veliki organizatorski dosežek srečanje graditeljev Nove Gorice (12. september 1998). Prelomen pa je bil gotovo 3. april leta 2003, ko je bil izvoljen za predsednika novogoriškega območnega združenja Zveze borcev za vrednote NOB. To pomembno nalogo opravlja še danes, ko vodi eno najmočnejših občinskih oziroma območnih organizacij v slovenski državi. Svoje poslanstvo pa ta organizacija opravlja tudi za mejo v sodelovanju nekdajnimi borcev slovenskega in italijanskega rodu.

Vladimir Krpan je praznoval mlinulega 23. avgusta osemdesetletnico. Dolgoletno posvečanju športu mu je ohranilo čistoto duha in telesa. Njegov korak je še vedno mladenički in tudi misel je še vedno ustvarjalno nemirna in polna mladostne šegavosti. Ne miruje in znova snuje načrte, kako ohranjevati tudi v današnjem času spomin na partizanska leta. Pogosto se javno oglaša, ko je na preizkušnji verodostojnost in ko se prikaže kaka nepriznana in žaljiva podoba preteklosti. Brezme, ki smo mu ga naložili in mu ga naglagajo novogoriški člani borčevske organizacije in tisti del naše družbene skupnosti, ki se strpno ozira po preteklosti, prenaša v zvrstajnostjo, z močjo, z navdihom in duhom športnika. Da bi ga ta duh še dolgo ohranjala, naj bo iskreno vočilo ob njegovem jubileju.

Branko Marušič

Izleti

SPDG organizira v nedeljo, 5. septembra, izlet s gorskimi kolesi na Učko v Istro; tura je zahtevna. Predstavitev kolesarskega izleta bo v četrtek, 2. septembra, ob 21. uri na sedežu kluba CAI v Ulici Rossini v Gorici; informacije na tel. 328-8292397 (Robert).

SPDG priredi v nedeljo, 5. septembra, izlet v Ribnico: ogled sejma suhe robe in vzpon do planinske postojanke Sv. Ana. Predvideni prevoz z mini avtobusom. Skupna hoja 4 ure. Informacije in prijave: 0481-882079 v večernem času (Vlado).

PD ŠTANDREŽ prireja dvodnevni avtobusni izlet »Salzkamerget, Bavarska in lepa modra Donava« 11. in 12. septembra; informacije po tel. 0481-20678 (Božo med 12. in 14. uro) in tel. 347-9748704 (Vanja).

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalki:

GORICA
ESSO- Ul. Lungo Isonzo 77
ERG- Ul. San Michele 57
AGIP- Ul. Trieste 179

TRŽIČ
SHELL- Ul. Boito 43
AGIP- Ul. Matteotti 22

ERG- Ul. G.F. Pocar

KRMIN

OMV- Drev. Venezia Giulia 53

GRADIŠČE

SHELL- Drev. Trieste 60/a, na državni cesti 351

RONKE

AGIP- Ul. Redipuglia, na državni cesti 305 km 14+

STARANCAN

AGIP- Ul. Trieste 47

MARIAN

OMV- Ul. Manzoni 164

ŠKOCJAN

AGIP- Ul. Battisti 22 (Pieris)

ROMANS

API- Ul. del Castelliere 50

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
AL PONTE, UL. DON BOSCO 175, TEL. 0481-32515.

DEŽURNA LEKARNA V ŠLOVRENCU
SORC, TRG MONTESANTO 1, TEL. 0481-80023.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), UL. XXIV MAGGIO 70, TEL. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V ZAGRAJU
LUCIANI, UL. DANTE 41, TEL. 0481-99214.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
RISMONDO, UL. E. TOTI 52, TEL. 0481-410701.

Mali oglasi

ODLIČEN KROMPIR prodajamo v Sovodnjah ob Soči po 0,60 evrov na kg. Tel. 0481-882413.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 15.00 - 16.45 - 18.30 - 20.15 - 22.00 »Shrek e vissero felici e contenti«. Dvorana 2: 15.30 - 17.30 - 20.00 - 22.00 »L'apprendista stregone«. Dvorana 3: 16.00 - 18.00 - 20.10 - 22.10 »Urlo«.

JUTRI V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 16.45 - 18.30 - 20.15 - 22.00 »Shrek e vissero felici e contenti«. Dvorana 2: 17.30 - 20.00 - 22.00 »L'apprendista stregone«. Dvorana 3: 18.00 - 20.10 - 22.10 »Urlo«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 15.30 - 17.30 - 20.00 - 22.00 »L'apprendista stregone«. Dvorana 2: 15.00 - 17.00 - 18.50 - 21.00 »Shrek e vissero felici e contenti« (digital 3D). Dvorana 3: 16.00 - 17.30 - 19.00 »Sansone«; 20.40 »Qualcosa di speciale«. Dvorana 4: 16.00 - 18.00 - 20.10 - 22.10 »Nightmere«, prepovedan mladini pod 14. letom. Dvorana 5: 15.40 - 17.40 - 20.10 - 22.10 »Letters to Juliet«.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 15.00 - 16.45 - 18.30 - 20.15 - 22.00 »Shrek e vissero felici e contenti«. Dvorana 2: 15.30 - 17.30 - 20.00 - 22.00 »L'apprendista stregone«. Dvorana 3: 16.00 - 17.30 - 19.00 »Sansone«; 20.40 »Qualcosa di speciale«. Dvorana 4: 16.00 - 18.00 - 20.10 - 22.10 »Nightmere«, prepovedan mladini pod 14. letom. Dvorana 5: 15.40 - 17.40 - 20.10 - 22.10 »Letters to Juliet«.

SOLKAN-PODGORA - 25. Soška regata

Četrt stoletja prijateljskega veslanja po soških brzicah

Pri kajakaških klubih Šilec iz Goric in Soške elektrarne iz Solkanu se že vneto pripravljajo na 25. Soško regato, ki je v preteklosti nemalo pripomogla k čezmejnemu povezovanju. Minilo je četrto stoletje, odkar je skupina zanesenjakov in ljubiteljev kajak in kanu športa začela uresničevati pobudo, ki je bližala obe Gorici tudi po »vodni« poti. Zgibanka, ki je v prejšnjih dneh prišla iz tiskarne, ponuja daljši prispevek o pomenu soškega spustu v prvi letih prirejanja, pa tudi pogled na sedanost in prihodnost veslanja po najbolj modri reki v Evropi.

Klub temu, da je spust že nekoliko »pozabil« na čezmejni značaj, ostaja

pristno srečanje med prijatelji in ljubitelji neokrnjene narave. Letošnja Soška regata bo v glavnem potekala po ustaljenem scenariju. Na osem kilometrov dolgo velaško pot se lahko prijavijo vsi, ki so jim pri srcu tovrstne športno-rekreacijske prireditve. Bolj vešči sukanja vesla po rečnih valovih se bodo na pot podali s kajakom ali kanujem, manj vešči pa bodo pod »poveljstvom« izučenega krmarja poganjali skupinsko gumjenjake in druga večja plovila.

Letošnja regata bo v nedeljo, 5. septembra, s startom pri čolnarni v Solkanu (tik pod jezom) in s ciljem v Podgori pod ločniškim mostom; start je predvi-

den ob 11. uri, cilj pa okrog 14. ure. Na pol poti bo na voljo tudi okrepčevalnica, ki jo pripravlja krajevni svet za Pevmo, Štaver in Oslavje, ob koncu regate v Podgori pa bodo udeleženci ponudili topel obrok. Organizirane skupine z najmanj sedmimi udeleženci bodo prejele spominske pokale, vsi pa bodo že na staru prejeli spominsko majico. Organizatorji opozarjajo, da je udeležba na lastno odgovornost. Čolne morajo imeti nepotopljive, na sebi pa morajo obvezno nositi resilne jopiče; zaščitena je tudi zaščitna celada. V torek bo na goriškem županstvu uradna predstavitev te priljubljene veslaške prireditve. (vip)

V spomin na pokojnega Giorgia Zaneteja daruje Boris Marušič z družino 50,00 evrov za cerkvene orgle v Sovodnjah.

Namesto cvetja na grob Ivanke Lapanja daruje nečakinja Majda z družino 50,00 evrov za društvo krvodalcev iz Dobrdobera.

Namesto cvetja na grob Ivanke Lapanja daruje svak Pepi z Ivanka 50,00 evrov za društvo krvodalcev iz Dobrdobera.

Pogrebi

JUTRI V GRADEŽU: 10.00, Vittoria Cesutt vd. Gregori (ob 9.25 iz splošne bolnišnice v Tržiču) v baziliki Sv. Eufemije in na glavno pokopališče.

JUTRI V JAMLJAH: 13.45, Giuseppe Danilo Pahor (ob 13.30 iz splošne bolnišnice v Tržiču) v cerkvi Sv. Antonia in na glavno pokopališče.

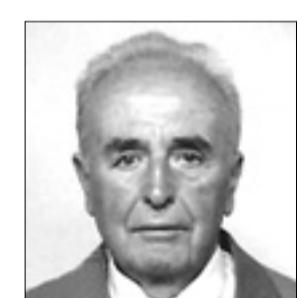
JUTRI V ROMANSU: 14.30, Nevio De Lazzaro v cerkvi in nato na pokopališče.

JUTRI V RONKAH: 11.00 Vincenza Gregorovich (ob 10.00 iz mrtvašnice v Ul. Costalunga v Trstu), v cerkvi Sv. Lovrenca in v Spineo za upelitev.

Zapustil nas je naš dragi oče in nono

Giuseppe Danilo Pahor

star 87 let

Zalostno vest sporočajo

žena Emilia, hčeri Danila in Luciana, zeta Zdravko in Stano, vnuka Fabio in Manuel, vnučkinji Valentina in Sara ter ostali sorodniki

Pogreb bo v ponedeljek, 30. avgusta, ob 13.30 iz mrliske veže civilne bolnice v Tržiču v župniško cerkev v Jamle od 13.45.

Posebna zahvala naj gre župniku Codagli in dr. Katji Lavrenčič.

Topla zahvala vsem, ki bodo dragega pokojnega pospremili na zadnji poti.

Tržič, Dobrodob, 29. avgusta 2010

Priznano pogrebno podjetje Preschern

Ob izgubi bivšega partizana tovariša odbornika

Jožeta- Danilota Pahorja

izreka

sekacija VZPI-ANPI Dol Jamlje

svojem iskreno sožalje.

OB 80-LETNICI USTRELITVE BAZOVIŠKIH JUNAKOV

Odpravimo meje, tudi tiste v glavah!

JOŽE PIRJEVEC

Vsreda 1. septembra bo minilo devetdeset let, kar se je začel pred Posebnim sodiščem za zaščito države z velikim medijskim hrupom I. tržaški proces.

Naslednjega 6. septembra so pod strelji faistične milicije na bazovski gmajni že padli Bidovec in njegovi tovarši. Kot je očitno, se je Mussoliniju mudilo: ni hotel zamuditi prilike, da ne bi s krovu zaznamoval državnega praznika v sosednji državi, kjer so proslavljali prestolonaslednikov rojstni dan in obenem zamenjali stare »regionalne« zastave z novimi »jugoslovanski-mi«.

Kakšen pomen imajo za nas ti dani dogodki še danes? Utrip našega življenja se je v zadnjih devetdesetih letih tako spremenil, politični in socialni pogoji so se tako preobrazili, da težko občutimo kot svojo stvarnost, ko je bila Evropa razklana na med sabo sprte države, ko je bila v primežu strane gospodarske krize in totalitarnih režimov ali strank. Svet je bil takrat neskončno velik, potovali so samo izbranci, ljudje so živelji v svojem okolju in se jim še sanjalo ni o tistih globalnih mrežah, v katere smo vpeti. Če gledamo na I. tržaški proces s tega zornega kota, bi dejali, da je njegov pomen v prvi vrsti zgodovinski. Zaznamuje trenutek

v razvoju našega naroda, ki je značilen, ker je takrat prišlo med Slovenci do prvega oboroženega odpora proti tiraniji. Kot etnični osebek smo Slovenci že stoletja del evropskega občestva narodov, kot politični osebek pa smo se v njem pojavili dokaj pozno, v bistvu šele leta 1848, ko smo izoblikovali svoj narodni program in zahtevali avtonomno državo znotraj habsburške monarhije. Ta zahteva je takrat propadla zaradi neuspeha marčne revolucije, znova pa je zaživila deset let kasneje, ko je bil cesar Fran Jožef I. prisiljen razglasiti ustavne svoboščine. V naš prostor, vpet med dva mogočna soseda, Italijane in Germane, je vnesla velik nemir, saj je

rušila prepričanje tako prvih kot drugih, da so v njem samo oni gospodarji. Vnel se je tako spopad, ki je imel politične, gospodarske in kulturne razsežnosti in je besnel vse do zatona habsburške monarhije. V njem smo bili Slovenci izredno šibki, saj smo bili razkosani kar na šest upravnih enot znotraj avstrijske polovice cesarstva, imeli pa smo komaj razvijajoče se meščanstvo in maloštevilne intelektualce. Kljub tej veliki zapostavljenosti, kakršno bi težko našli v Evropi, smo v nekaj desetletjih dosegli pomembne uspehe, v prvi vrsti na kulturnem področju. Skoraj povsem smo se znebili nepismenosti in s svojimi pisatelji, pesniki, likovnimi umetniki in znanstveniki oblikovali specifični intelektualni jaz, ki ga ni bilo več mogoče zatreći ali zanikati.

V topli gredi habsburške monarhije je to šlo - čeprav z ogromnimi težavami - brez nasilja, kajti avstro-ugrska monarhija je bila kljub vsem svojim pomanjkljivostim vendarle pravna država. Z njenim propadom ob koncu prve svetovne vojne pa so se razmere dramatično spremene. Novembra 1918 smo se Slovenci znašli v mednarodni arenici kot izpostavljeni otroki. Brez meja, brez mednarodnega priznanja, brez političnih predstavnikov, ki bi bili znani v Evropi, kot so jih imeli na primer Čehi ali Poljaki. V takih pogojih smo bili neizbežno razkosani med štiri države, pri čemer je samo glavnina naroda prišla pod zaščito dinastije Karadordevićev in zaradi tega lahko računala na preživetje in kolikor toliko nemoten razvoj. Kar zadeva nas Primorce, smo postali plen zmagovalite Italije, ki si je z udeležbo v prvi svetovni vojni zagotovila »strateške meje« na obronkih Julijskih Alp. S tem se je začelo novo poglavje naše zgodovine, ko se je zdelo, da nimamo nikakršne bodočnosti. Italija je prišla v naše kraje s samozavestjo svoje »dvatisočletne kulture« in s prepričanjem, da se ji »alogloti« in »alogeni«, kakor so nas imenovali, ne bodo mogli dolgo upirati. Politiko raznaročovanja, ki jo je zastavila že liberalna rimska vlada, je fašistični režim po letu 1922 samo bolj načrtano, premočrtno in brutalno nadjeval. V prepričanju pač, da »ščavi« tako in takoj nimajo ne možnosti ne mogoči, da bi se uprli.

V Julijski krajini, kakor so preimenovali Primorsko, sta se srečali dve naciji z dvema različnima pogledoma na svet. Na eni strani miselnost osvajalcev, ki so povzdignili svojo agresivnost v vrednoto vseh vrednot, na drugi strani slovenska poniznost, pogojena od stoletnega prepričevanja in prepričanja, da je vsaka posvetna in cerkvena oblast od Boga. V to urejeno danost, kjer so bile vloge med nasilniki in žrtvami točno razdeljene, je proti koncu dvajsetih let prejšnjega stoletja udarilo tigrovsko gibanje. Protiv vsakemu pričakovanju so se mladi Slovenci in Hrvati po baskovskem in irskem zgledu začeli organizirati in upirati - tudi z nasiljem. V naši zgodovini je bil to več kot izreden dogodek, če pomislimo, da praktično nismo imeli vojaških tradicij in niti ne kulta heroja. Dejstvo, da se je peščica mladih ljudi odločila za tako tveganje dejanje, kot je bil oboroven odpor proti vsemogovenemu fašizmu, je na obupne razmere, v katerih so se znašli, pa tudi na stopnjo njihove nacionalne zavesti in ponosa, ki sta izvirala iz vere v svobodo. Slovenci smo s tigrovskim gibanjem dosegli tisto stopnjo razvoja, ko postane individualna in kolektivna svoboda vrednota, ki se ji niti za ceno življenja ni mogoče odpovedati. S tem smo zares stopili med zgodovinske narode in začeli polagati temelje naši državnosti. Treba je bilo počakati na drugo svetovno vojno, da smo znotraj Osvobodilne fronte povsem udejanili upornost, ki so jo napovedali tigrovci, vendar je njihovo gibanje že napovedovalo, da smo se Slovenci pri-

pravljeni boriti za lastne eksistencialne pravice. So trenutki v zgodovini človeštva, ko brez nasilja, žal, ne gre.

To je zgodovinski pomen obletnice, ki se je bomo spominjali v nekaj dneh. Toda, ali ima zgodba bazovskih junakov še kakšen drug pomen? Mislim, da ga ima, ker naši odnosi z Italijo še niso urejeni. Razmere so se sedva po drugi svetovni vojni radikalno spremene, saj je bila leta 1947 začrtana nova meja, ki je bila še dodatno spremenjena z Londonskim memorandumom leta 1954 in potrjena z Osimske sporazumi leta 1975. Da o priznaju Republike Slovenije leta 1991 niti ne govorimo. Ta meja je za nas v bistvu sprejemljiva, čeprav je na njeni italijanski strani ostala močna slovenska manjšina. S to manjšino rimska vlada in lokalne oblasti niso znale vzpostaviti konstruktivnega dialoga, kakor priča med drugim pismo, ki ga je pokojni Francesco Cossiga poslal tržaškemu odborniku Robertu Sascu v zvezi s proslavami, načrtovanimi ob 150. obljetnici združenja Italije. Bišči predsednik republike v njem priporoča namreč nekaj, kar bi moral biti samo po sebi razumljivo: »Spomnimo se (...) Slovencev in Hrvatov z italijanskim državljanstvom (...), ki sta jim buržoazni režim po koncu prve svetovne vojne in nato fašistični režim skušala odvzeti identitet, jezik in kulturo.« Ko je zapisal te besede, se je Cossiga očitno zavedal, da Italija ni izpolnila svojih obveznosti do Slovencev, kajti, ko bi jih, ne bi bilo treba posebej priporočati, naj ob pogledu v preteklost ne pozabi na kulturni genocid, ki ga je izvajala proti njim v dvajsetletju po prvi svetovni vojni? Dejstvo je, da desnosredinske in levosredinske vlade, katerih predstavnik je bil dolgo časa pokojni politik, niso znale v zadnjih petdesetih letih zastaviti z nami konstruktivnega dialoga. Namesto da bi v obmejnem prostoru, v katerem živimo, podpirale politiko enakopravnosti med tu živečima narodoma, so na bolj ali manj izraziti način podpirale kulturno iridentizm in revanšizma, ki je bila povsem neplodna, je pa očitno odgovarjala kratkoročnim volilnim interesom pa tudi psihološkim zameram. Rezultat take politične prakse je na dlanu: večinsko prebivalstvo slovenskih sosedov ne pozna in jih pogosto še vedno občuti kot nevarnost, pred katero se je treba zapreti za obzidje lastnih pred sodkov. V tem smislu se zdi, da se v zadnjih sto petdesetih letih ni dosti spremenilo, kljub odprtji meji in skupni usodni znotraj Evropske unije.

Protest bazovskih junakov, ki so dali svoje življenje, ker niso mogli sprejeti razmer, v katerih so bili vklejeni, je v določenem smislu še danes aktualen. Nismo več v totalitarnem režimu, kar pomeni, da je orožje, ki pride za nas v poštev, beseda. Tega orožja se nameravamo posluževati v prepričanju, da bi naš molk pomenil ne samo naš poraz, temveč tudi poraz italijanske demokracije. Treba je še enkrat poudariti, da prostor, v katerem živimo, nima bodočnosti brez splošnega priznanja njegove etnične, kulturne in jezikovne raznolikosti in prepletosti. Šele ko bo napočil dan, ko se bo taka stvarnost uresničila, bomo zares lahko rekli, da so bazovški junaki le del žalostne preteklosti, ki naj se nikoli več ne povrne.

Naj ta zapis sklenem s citatom iz neobjavljenega besedila, ki ga je pred smrto napisal Stane Kavčič in ga naslovil »Odprta meja«. »Sicer je internacionalni pretok idej, blaga in informacij, ter tudi ljudi, zakonita objektivnost in nujnost vsega človeštva - samo bi rokrt si lahko domislja, da je to zakonitost mogoče popolnoma stisniti v neke posebne institucije in izključiti pravico in možnost človeku, da tudi sam neposredno v njej sodeluje!«

Odpavimo meje. Tudi tiste v glavah!

Kdor pozna Nemčijo z golj po pivu, krompirju in klobasah, ne ve prav veliko! Da je ogleda vredna destinacija, smo mnogi spoznali, pravzaprav spet odkrili maja letos, ko smo se tja podali na potovanje, na eno izmed destinacij, ki jih je letos za svoje bralce izbral Primorski dnevnik v sodelovanju s turistično agencijo Aurora. Kar dva avtobusa sta v enotedenškem zamiku odpotovala iz Trsta proti jugozahodni Nemčiji - na obisk prelepih starodavnih mestec Heidelberg in Würzburg, rimljanskega Trierja, predvsem zaradi nacističnih procesov znanega Nürnbergra in z vinogradi bogatega Porenja. Ob vsem tem pa smo si privoščili še križarjenje od Koblenza do Bingera po mogočnem Renu, kjer smo se zaljubili v njegove pravljične bregove, ob katerih so kot gobe zrasla mesteca, kjer se dvigajo mogočni gradovi in se po strmem poboju raztezajo vinogradi. Za še prisrčnejšo kuliso pa so poskrbela neizmerna polja čudovite sončno rumene oljčne repice, ki prekrivajo ves ta del države. Enkratno doživetje za romantične duše ...pa ne samo.

Varčna dobrodošlica

Nemška vlada je pred kratkim stavila na konkurenčno sončno energijo in bila doslej uspešna. Vse številnejši poznavalci menijo namreč, da bi lahko sončna energija poskrbela za pravo eko-revolucijo in zasenčila jedrsko energijo. Slednji naj bi se Nemčija v prihodnjih

20 do 30 letih dokončno odpovedala in jo nadomestila z naravnimi in obnovljivimi viri. Da osvaja sončna energija na trgu vse pomembnejše mesto, smo se lahko prepričali na lastne oči, saj smo takoj po nekdanji meji z Avstrijo zagledali kmetije, katerih streha je bila popolnoma prekrita s fotovoltačnimi paneli. Država je namreč sofinancirala njihovo postavitev na strehe hiš in samo v lanskem letu je baje inštalirala za okoli 3000 MW panelov, tako da je približno sto nemških podjetij, ki se ukvarjajo s sončno energijo in zaposlujejo okoli 60 tisoč ljudi, skupaj prislužilo okoli 9 milijard evrov ... »Mi pa tega sedva ne potrebujemo,« je bilo slišati hudomušne primopombe izletnikov.

Samoten vladar pokrajine

Naše popotovanje po jugozahodni Nemčiji so vse skozi spremljala neizmerna polja cvetoče rumene oljčne repice, ki je v kontrastu s temnim nebom v nas vzbujala hkrati občutek privlačnosti in popolnosti kot tudi nemoci. Kaj z njo, smo se vseskozi spraševali izletniki, na posledi pa le izvedeli, da jo tu gojijo predvsem zaradi njenih oljnatih semen, iz katerih pridobivajo olje. Tu ga uporabljajo predvsem za proizvodnjo alternativnega bio-goriva, ki se ga lahko uporablja kot nadomestilo ali v kombinaciji z klasičnim dizelskim gorivom (Evropska unija hiti s proizvodnjo posebej prirejenih avtomobilov). Podobno kot s fotovoltačnimi panoji nemška vlada v sklopu okoljevarstvene in kmetijske politike spodbuja kmetovalce k gojenju oljčne repice.

Široko zajemanje znanosti

Srce sem izgubil v Heidelbergu, ki je prava podoba romantične Nemčije, kot pravijo mnogi. Mesto sicer ni veliko in šteje kakih 145 tisoč prebivalcev, katerim gre dodati 25 tisoč univerzitetnih študentov in 16 tisoč ameriških vojakov. Tako je, saj je bil Heidelberg med drugo svetovno vojno edino mesto, ki ga vojna vihra tako rekoč prezrla, zato so se Američani leta 1945 odločili, da bodo tu postavili svojo vojaško bazo. In še danes so Američani tu doma, imajo svoje šole, gledališča, bolnišnico in, bizarno, celo svojo valuto, dolarje ... Sicer napovedujejo, da se bodo iz mesta izselili do leta 2012 in se umaknijo v Stuttgart, vendar jim nihče v mestu ne verjame.

Obiskovalca najprej prevzame pogled na veličasten grad iz 17. stoletja, ki dominira mesto. Pravzaprav je to bolj njegova razvalina, ki se dviga nad dolino reke Neckar. V grad je namreč trešila strela, tako da je tri dni in tri noči gorel. V njem še danes hrani največji vinski sod na svetu (baje gre vanj kar 155 tisoč litrov žlahtne tekocene).

Heidelberg sicer slavi po najstarejši in najbolj tradicionalni nemški univerziti (1386), zanimiv pa je tudi zapor ob njej, kamor so zapirali študente, ki so ga preveč spili ali pa so kalili mestni mir. V mestu je tudi najstarejša ohranjena javna knjižnica (1421). Kljub taki starodavnosti, pa je mesto vedno mlado, predvsem zaradi mlaude populacije, ki pride učenost zajemat z različnih koncov sveta.

nosi in izvedeli, da prihajo Luksemburžani v Trier v trgovine po nakupih, mnogi pa si tu kupijo stanovanje po nedvomno bolj ugodni ceni kot v domovini. Luksemburži pa je bencin bolj poceni, tako da se Nemci masovno tja odpravljajo.

V Trieru se je rodil nemški filozof, sociolog in komunistični revolucionar Karl Marx. V njegovi rojstni hiši so se še pred leti srečevali komunisti, včasih so prišli tudi Kitajci, danes pa se ti tu ustavijo samo še za kako fotografijo. Marx je danes skoraj pozabljen, tako da se mesto raje ponaša s svojimi starimi koreninami. Trier ali Augusta Treverorum velja namreč za eno najstarejših mest v Nemčiji. Nekoč je bilo mesto severna prestolnica rimskega cesarstva, o čemer pričajo mogočna mestna vhodna vrata Črna vrata - Porta Nigra. Velikanska vrata so bila prvotno sveta, onesnaževanje in vlagi, pa tudi minerali, ki jih je vseboval peščenjak, so v stoletjih svete kamnite površine povsem počrnili.

Druženje ob kozarcu vina

Pitje, pravzaprav posedanje po gostilnah ali kleteh je sinonim za druženje. Slikovita dolina reke Mozele je lahko idealna kulisa za tovrstno druženje, saj so njeni brezovi povsem prekriti z vinsko trto. Njeno gojenje so tu uvedli že Rimljani, ki so uredili prve vinograde na terasah. Sicer ni vse zlato, kar se sveti ... Vinogradniki ima-

**CELOTNA VSEBINA TUDI NA SPLETNI STRANI
www.primorski.eu
POD SEKCIJO »PRILOGE«**

Tekst **Sara Sternad**
Fotografije **Vojko Jercog,**
Aldo Bavcon in Sara Sternad

NEMČIJA - Potovanje našega dnevnika in agencije Aurora

Plovba po Renu med strmimi vinogradi, v objemu rumenih polj

kaj sončno letino. Seveda nam je gostitelj-vinar plemenito sladkobo razlagal kot posledico posebnega načina in časa trgovine, saj jim sonca ne primanjkuje.

Kjer se Ren in Mozela združita

Po poti v Koblenz smo si v Munstermaifeldu ogledali še barvite stolpe in koničaste strehe **grada Eltz** - enega izmed redkih gradov, ki je ohranil srednjeveške videz in ni bili v naslednjih obdobjih podvrženi spremembam, saj so se njegovi gospodarji bistro izogibali bojem. V slikevitom **Koblenzu** ali Confluentes smo bili v meglemenem jutru priča strastni spojiviti mogočnega Rena in manjše Mozele. Njun objem z vrha 107 stopnic vsak dan opazuje cesar Viljem I. na svojem konju - na znamenitem Nemškem kotu namreč kraljuje velikanski spomenik cesarja, ki je ustanovil drugi rajh. Sicer so bil sprehod po vsakem mestu, ki smo ga obiskali, nadvse prijeten, saj se človeku zdi, da je v pravljici. Hiše z rensko -leseno fasado, kamnite ulice in uličice, kanali, mogočne cerkve in veliko miru. Morda je bilo tega včasih celo preveč ...

Zibanje po mogočnem Renu

Na to smo komaj čakali. Križarjenje po najdaljši in najpomembnejši evropski reki, po kateri se vije promet od Severnega morja do Strasbourg in še dlje do švicarskega Basla. Rečne bregove krasijo mogočni romantični gradi, med njimi so polja, gozdovi in nepregledni vinogradi. To je domovina renškega rizlinga, pokrajina zelenja, lepih mest z bogato zgodovino in številnih gradov.

Vreme je bilo kot naročeno. Po nekajdnevnih padavinah in oblakih, ki so spremljali naše premike, je sonce le posijalo. V prijetno toplem objemu smo se torej v Koblenzu vkrcali na eno izmed mnogih rečnih ladij in se podali na šesturno križarjenje po renski soteski. Ob pomirajočem zibanju v nasprotni strani toka (Ren se namreč izliva v Severno morje) smo se kot kuščarji nastavljali soncu in z ladje občudovali vinorodne griče, kjer je breg zavarovan pred vetrovi in izpostavljen soncu, slikovita naselja in vasi, kjer je takoj razpoznavna nemška arhitektura, ter srednjeveške gradove in trdnjave, ki jih

je renski breg poln - na poti do Bingna smo jih prešteli kar 32.

Tam, kjer naredi reka ostro vijugo in se zoži, se na vzhodnem bregu dviga visoka pečina **Loreley**, s katere je po legendi svetlolasta deklica-rečna sirena Loreley s svojim prelepmi petjem zapeljevala mornarje v pogubo. Ime deklice je sestavljeno iz staronemške besede "luren", se pravi mrmarjanje, in besede "ley" oz. skala. Mrmrajoča skala torej. Tok je tukaj baje močan in pod vodo se skrivajo čeri, ki so v preteklosti povzročile nemalo ladijskih nesreč.

Ko bi lahko izbiral, bi se rad rodil tu

»Ko bi lahko izbiral, bi se najraje rodil tu,« je baje izjavil pisatelj Herman Hesse, ko je obiskal **Würzburg** - malo mesto ob reki Majni, kjer se znamenita romantična cesta začenja. Pravzaprav je mestece fasciniralo tudi Goetheja, sicer iz drugih razlogov. Kaže, da je pisatelja prevzela predvsem njegova žlahtna kapljica, ki ga je »navdihovala« pri ustvarjanju. »Nekateri mačka s seboj odnesejo v posteljo, jaz pa ga raje prelijem na papir,« je bil nekoč izjavil.

Še ena zanimiva in hkrati tudi žalostna zgodba tega res očarljivega mesta. Dva meseca pred koncem 2. svetovne vojne, točneje 16. marca 1945, so britanska letala v bombnem napadu v samo 24 minutah uničila kar 90 odstotkov mesta. Takrat je umrlo od 6 do 10 tisoč prebivalcev. V naslednjih 20 letih so mesto obnovile predvsem ženske, saj je med vojno umrlo veliko moških, nekatere pa so odpeljali v ujetništvo. Obnova je doživelu tudi čudovita baročna Rezidenca, ki je zdaj pod zaščito Unesca. Knežoskofijska rezidenca sodi med najlepše dvorce v Nemčiji in pri njeni izgradnji sta sodelovala takoj arhitekt Balthasar Neumann kot umetnik Giovanni Battista Tiepolo. Med našim obiskom se je cvetje na vrtovih, ki obdajajo dvorec, bohotilo v vsej svoji lepoti.

Nürnberg stavi na človekove pravice

Pa še **Nürnberg** je bil na našem seznamu obiskov. Bogato kulturno mesto, polno zgodovine, žal tudi najbolj tematne. Nürnberg je bilo eno izmed pomembnejših postojank v času nacistične Nemčije. Od 20. novembra 1945 do 1. oktobra 1946 je v glavnem sodni dvorani za zločine v nürnbergški palaci pravice zasedalo mednarodno vojaško sodišče. Veliki trije - ZDA, ZSSR in Velika Britanija - so se dogovorili, da kaznujejo odgovorne za vojne zločine. Zakaj so za to izbrali Nürnberg? Mesto je gorstilo velike nacistične shode - sam Hitler ga je izbral za center svoje oblasti - in ker se je tu po bombardiraju ohranila velika sodna palača. Obitoženih je bilo 24 ljudi, sodba je bila izrečena po 218 dneh sojenja. Sodišče je zaslišalo 240 prič, obramba in obtožba sta zbrali več kot 300 tisoč dokumentov, zapisnik je imel 16 tisoč strani, na 27 kilometrov magnetofonskega traku in 7 tisoč gramofonskih plošč so zabeležili vsako izrečeno besedo s sojenja. Danes velja Nürnberg za mesto miru in človekovih pravic.

Trgatve je izredno pomemben dogodek na vinogradniškem posestvu

ARHIV

STROKOVNI NASVETI

Kmetijska opravila v mesecu septembru

Pred nami je september, čas obračunov nad letošnjo letino, čas pobiranja sadja in pridelkov iz zelenjadnega vrta, posebno pa čas trgatve.

VINOGRAD – Na začetku meseca so v polnem teku priprave na trgatve. Klet očistimo in prezračimo, očistimo sode in ostale pripomočke. Lesene sode preverimo, da ne puščajo. Dobro je tudi, da si nabavimo plastične zaboje za prenos grozdja v klet, če jih še nimamo. Če smo tudi oljkarji, jih bomo uporabljali tudi za oljke. Nabavimo si tudi metabisulfit, škarje in ostale potrebuščine.

Nekaj dni pred trgatvijo lahko odstranimo stare liste, ki se nahajajo v bližini grozda in ki ne asimilirajo več. S tem pa ne smemo pretiravati. Poseg je koristen predvsem v primeru bujnih sort in pri takih, ki so podvržene gnitju ali botritisu.

Za določitev pravega trenutka trgatve je zelo važno merjenje sladkorja in kislina. Med zorenjem se sladkor postopoma viša, kislina pa niža. Kisline je zelo važna in ne sme pasti pod določeno količino. Za merjenje rabimo vzorec, ki naj bo sestavljen vsaj iz 100 jagod. Jagode odvzamemo enakomerno, na več trtah porazdeljenih po vinogradu, na zunanjih in notranjih strani trte in na vseh straneh grozda. Če imamo več sort, pripravimo več vzorcev. Najbolje je, da nam pri tem pomaga strokovnjaki.

Za trgatve izberemo suh in ne prehladen dan. Ko nabiramo grozdje, mora ostati čim bolj celo in ga ne zmečkamo. Gnilih in plesnih grozdov ne pobiramo, da ne bi pokvarili celoten pridelek. Za pobiranje raje uporabljamo majhne posode ali plastične zaboje. V kleti moramo grozdje čim hitreje zmleti. Posebno ob ne popolnoma zdravem grozdju je takoj po mletju priporočljivo dodajanje metabisulfita. Na ta način preprečimo oksidacijo mošta, pospešimo čiščenje in uničimo nezaželeno floro. Točnejši odmerek metabisulfita določi strokovnjak. V primeru, da dodamo selekcionirane kvasovke, to storimo le 12 do 24 ur po dodajanju metabisulfita. Dodajanje selekcioniranih kvasovk je še posebno priporočljivo ob slabšem grozdju ter ob hladnem in deževnem vremenu.

OLJČNI NASAD – V tem mesecu moramo spremljati let oljčne muhe. Muha se po navadi pojavi nekje v prvi polovici septembra, po navadi po kakem dežju. Jakost in čas napada sta pa zelo različna od leta do leta. Pravi čas škropljenja določimo na podlagi feromonskih vab. Ko se ulovi 10-15 muh na teden, moramo prešteti vsaj 200 oljk po vsej krošnji. Škropimo, ko ima vsaj 10 odstotkov plodov aktivne vbode, to se pravi vbode z jajčeci. Pred morebitnim škropljenjem se moramo posvetovati s strokovnjaki. Oljkarji, ki imajo v bližini oljk trte, morajo strogo upoštevati karenčno dobo. Škropiti morajo vsaj 25 dni pred trgatvijo ali takoj po njej.

Še vedno na oljkah opravimo zeleno rez tako, da odstranimo bohotivke v notranjosti krošnje.

Na oljkah se v tem času lahko pojavi tudi oljčna kozavost, ki jo zatiramo z bakrovimi priprikami. Tudi tu moramo v primeru trte v bližini strogo upoštevati karenčno dobo.

SADNI VRT – V septembru pobiramo nekatere sorte jabolk in hrušk, pa tudi slive, fige, orehe in lesnike. Posebno pri figah je koristno pred zrelostjo pokriti drevo z mrežo ali postaviti na veje trakov ali stare CD-je, ki se na soncu bleščijo.

Dokler ne odpadejo listi, je čas, da opravimo cepljenje na speče oko.

ZELENJADNI VRT – Še vedno pobiramo veliko tipično poletnih pridelkov. Pobiramo tudi buče. Ostanke zelenjadnic, ki so v tem času že zaključile svojo življensko dobo, odstranimo iz vrta, tudi korenine. V ostankih se namreč lahko skrivajo nekateri povzročitelji bolezni in škodljivci, ki lahko prezimijo v zemljini in lahko ponovijo škodo v naslednjem letu.

V tem mesecu sejemo motovilec, peteršilj, špinacio in zeleni radič, presadiamo pa jesensko solato, por, nekatere pozne sorte rdečega radiča in endivijo. Preden sejemo ali presadiamo, moramo površino dobro zaliti. Prav tako zalijemo tudi po končanem sejanju ali presajaju. Sejano površino pokrijemo z žalkjivo ali pajčevinastim vlaknom. Gredice moramo v tem obdobju dobro pripraviti in jih nekoliko dvigniti, da bi deževna voda ne zastajala.

V septembru je možen napad nekaterih povzročiteljev bolezni, kot so septoria na zeleni, peronospora na kapusnicah in druge. Škropimo z bakrovimi priprikami. Še vedno zatiramo kapusnega belina s priprikami na podlagi Bacillus thuringiensis.

Kuhinjska zelišča sedaj razmnožujemo z delitvijo korenin. Pred ponovnim sajenjem jih nekoliko obrezemo.

OKRASNI VRT – Še vedno režemo okrasno travo, pa čeprav v manjši meri. Še zadnjic jo gnojimo, nato pa zalijemo. Na začetku septembra sejemo novo travo, da se bo do mraza dobro ukoreninila.

Balkanske in okenske rastline še vedno dnevno zalivamo in občasno gnojimo.

Nabavimo si spomladanske čebulnice, ki jih bomo sejali od konca septembra vse do prvih dni novembra. Pripravimo zemljo, bodisi v vazah, kot na prostem. Glinasto zemljo pomešamo s peskom.

Magda Šturm

VINOGRADNIŠTVO

Navodila pred trgatvijo

SVETOVALNA SLUŽBA KMEČKE ZVEZE

Trgatve je izredno pomemben dogodek na vinogradniškem posestvu, saj se z njim začenja nova proizvodnja vina. Kakovost vina je seveda odvisna predvsem od organoleptičnih lastnosti grozdja. Na te pa ob trgatvi ne moremo več vplivati. Lahko pa s primernimi poseagi določimo najugodnejši čas trgatve in s tem optimalne zrelostne stopnje grozdja.

V nadaljevanju navajamo poleg osnovnih navodil za določanje časa trgatve, tudi nekaj strokovnih nasvetov za pravilno ravnanje z grozdjem med trgatvijo. Pri tem dajemo poseben podatek postopku jemanja vzorcev grozdja za opravljanje meritev vsebnosti sladkorja in kislin. Napačno jemanje vzorcev nam lahko da nerealno sliko zrelostnega stanja grozdja z vsemi negativnimi posledicami, ki temu sledijo.

Določanje časa trgatve in ravnanje z grozdjem med trgatvijo

Zrelost grozdja je odvisna od raz-

nih dejavnikov, med katerimi so najvažnejši obremenitev trte, sorta, lega in delovanje fotosinteze (število in stanje listov). Glede na to, da se ti parametri razlikujejo od vinograda do vinograda, je nujno, da preverimo za vsak nasad posebej zrelostno stanje grozdja.

Če je v vinogradu več sort ali če je zrelostna stopnja grozdja, tudi v primeru iste sorte, različna od trte do trte ali celo na isti trti, so priporočljive 2-3 trgatve. Trgači se morajo držati navodila, da se pri trganju grozdja v posodah ne tlači, ker se sicer začnejo že med trgatvijo oksidacijski in drugi negativni procesi, ki načnejo kakovost mošta. Grozdje mora priti čim prej in v najboljšem stanju v klet.

Postopek jemanja vzorcev

Najboljšo »sliko« o tehnoški zrelosti grozdja nam da analiza. Če želimo, da bodo rezultati analize čim več verodostojni, jih moramo jemati pravilno. Držimo se sledenih navodil. Vzorec obsegata 100 jagod, odvzetih iz

25 trsov in to po 50 jagod na levi in desni strani trsa. Jagode so odvzete po naključnem izboru v spodnjem in zgornjem delu grozdov. Pri izbirki trsov, iz katerih bomo odvzeli jagode pazimo, da izberemo tiste, ki najboljše predstavljajo povprečno zrelostno stopnjo vinograda. Izbirajo trsov z najbolj ali najmanj zrelim grozdjem, bi nam dala podatek močno odstopajoč od realnega zrelostnega stanja in nas zgrešeno pogojevala pri določitvi časa trgatve.

Ta pa je, kot že poudarjeno, izredno pomemben, ker so posledice slabih odločitev za začetek trgatve lahko zelo negativne iz sledenih razlogov:

- ne dosežemo kakovosti, ki jo lahko da neka lega;
- dobimo prekisla in nestabilna ter težko filtrabilna vina;
- imamo težave z alkoholno fermentacijo zaradi preveč ali premalo sladkorja;
- v obeh primerih, prezgodnjije ali prepozne trgatve, izgubimo odločilno rdečo barvo pri rdečih sortah.

V madžarskem mestecu Mohács živijo tudi Šokci; skupnost izvira iz Bosne, na spodnji fotografiji dva njena predstavnika v narodni noši. Mohács slavi tudi po svojem pustu; tipične maske »busó« spominjajo nekoliko na nam bliže kurente in »krampuse«

P.D.

MIDAS - ŠTUDIJSKI OBISK NOVINARJEV MANJŠINSKIH DNEVNIKOV

Peč - madžarsko mesto, v katerem živi deset različnih jezikov

POLJANKA DOLHAR

Če vas pot kdaj zanese v madžarsko mesto Pécs (Peč), se na osrednjem trgu ustavite pred županstvom. Na bakreni tabli, ki visi ob vhodu, je namreč beseda županstvo zapisana desetkrat: v madžarščini in devetih manjšinskih jezikih.

Kajti v Peči živi kar devet manjšin, tri velike (romska, nemška in hrvaška) in šest manjših (grška, ukrajinska, ruska, poljska, srbska in bolgarska). Tudi zato je organizacija Unesco letos Peči dodelila naslov kulturne prestolnice 2010 (ob nemškem Essnu in turškem Istanbulu). In tudi zato je v Peči med 24. in 26. julijem potekal študijski obisk organizacije Midas, ki združuje evropske dnevničke v manjšinskih in regionalnih jezikih; med njimi je tudi Primorski dnevnik.

Peč je nedvomno mesto, vredno obiska. Zaradi prijetnega, urejenega videza, a tudi zato, ker je njegovo tisočletno zgodovino opaziti ob vsakem koraku. Zaradi ugodne lege ob starodavnih prometnih poteh, nedaleč od Drave in Donave in rodotivne panonske nižine, je bilo mesto že od nekdaj zelo vabljivo. Ob kraješem sprehodu po mestnem središču takoj naletiš na sledi različnih zasedb: na čase, ko je bilo mesto Peč prestolnica rimske province, spominjajo odlično ohranjeni sarkofagi, freske in druge ostanki, ki jih je Unesco uvrstil na seznam svetovne kulturne dediščine. O sto petdesetletnih turški zasedbi priča na primer mošeja na osrednjem trgu, ki velja za največjo muslimansko cerkev v Srednji Evropi (čeprav so danes v njej katoliški verski obredi).

Številne lepo restavrirane stavbe v neoklasicističnem slogu ali z značilnimi keramičnimi okraski pa spominjajo na čase, ko je bilo mesto del habsburške monarhije.

A združenje Midas nas ni povabilo v Peč zato, da bi podrobnejše spoznali turistične znamenitosti mesta, temveč predvsem z namenom, da novinarji manjšinskih dnevnikov spoznamo tamkajšnje številne manjšine, njihove medije in organizacije. Zato je bil spored tridnevnega študijskega obiska, posvečenega Aronu Ballu, pokojnemu

odgovornemu uredniku madžarskega dnevnika iz Romunije, poln zanimivih pogovorov.

Težko je na eni časopisni strani strnit morje informacij, v katerega smo se potopili; zato naj te vrstice vsaj delno predstavijo naše sogovornike.

Ko ti nemški župan »za dobro jutro« ponudi žganje

Feked je nemška vas, v kateri je pred 2. svetovno vojno živilo 850 ljudi, danes pa le okrog 200. Večinoma so to madžarski Nemci (Schwaben), 25 hiš pa so v zadnjih letih kupili tudi tujci. Peter Tillmann je župan, ki nas ob pol desetih pričaka s kozarčkom palinke (mareličnega žganja) in pladnjem najrazličnejših salam (stifolder). A tudi v družbi Kluga Kornela, najstarejšega vaščana, ki o svoji mladosti pravi: »Nemcev niso že zeleli integrirati, ampak asimilirati. Ta trend se je začel že med obema vojnoma, po drugi pa je vlada dejala: kdor je madžarski kruh, naj tudi govori madžarski jezik.«

Nemščina oziroma tukajšnji dialekt je bil jezik družine, zato se ga tudi župan ni naučil v socialističnih šolah: nekaj tedenskih ur pač ni zadoščalo. Danes se ga učijo že v otroškem vrtcu, njegova hčerka je končala dvojezično gimnazijo; šol, v katerih bi bil

učni jezik manjšinski jezik, pa si v Peči ne more privoščiti nobena manjšina ...

Feked je ena tistih vasi, v katerih je tako administrativna kot kulturna oblast v rokah manjšine, čeprav so manjšine običajno samostojne predvsem na kulturnem področju.

Večjezični napis pred regionalnim TV sedežem

Sistem kulturne samouprave, ki je dostopen vsem manjšinam, se mlajši novinarki Judit Klein, hčerki nemško govorečih staršev, zdi ciničen: nivo manjšinske zaščite in ali bo skupnost prejela za svoje kulturne dejavnosti javni denar, sta namreč odvisna le od tega, koliko vaščanov se vsako leto izreče za predstavnika manjštine. In nič zato, če se nekateri vsake štiri leta odločijo, da bo do »zamenjali« manjšino ...

Judit je šefica manjšinskih programov, ki jih (v nemščini in hrvaščini) madžarska državna televizija oddaja s svojega deželnega sedeža v Peči. Enkrat tedensko se odpelje v Budimpešto na sestanek z nadrejenimi ... zadnje čase se mora boriti predvsem za to, da bi manjšinskim programom zvišali proračun. Ivan Gugan, urednik hrvaških programov, jo bolj direkten: če se odpravimo

Szláven Vidákovich

P.D.

luje romski skupnosti. »Aprila smo na primer priredili festival romskih pesnikov in pisateljev, o katerem ni nihče poročal. O Romih poročajo samo kot o kriminalcih ...«

Pred časom je romsko skupnost pretresla serija dramatičnih dogodkov: madžarski voznik je najprej do smrti povožil Romko, njeni sovaščani so ga iz maščevanja preteplili do smrti. To je sprožilo nov val nasilja: gorele so romske hiše, spet je prišlo do žrtv. Ljudje protestirajo zaradi ubitih živali, ne pa zaradi ljudi: nihče, ki ima v teh krajih kaj vpliva, ni črnih besede proti temu valu nasilja.«

Romi so tudi drugače diskriminirani: diplomiranim Romom na primer ponujajo drugačne delovne pogoje kot madžarskim vrstnikom. Mesto se ponaša s svojimi manjšinami, realnost pa je po Istvánovem

Judit Klein

P.D.

na kako bolj oddaljeno reportažo, včasih prespom kar pri intervjuvancih, saj za hotel ni denarja. Trije novinarji vsak teden pravijo 26-minutno oddajo, v kateri predstavijo najpomembnejše novice, kulturne dogodke, tradicije. Težave imajo s signalom, ki ni povsod viden, težave jim povzročajo tudi urniki oddajanja, ki niso vedno najpomembnejši, njihove oddaje pa so vidne tudi na internetu.

Več prostora imajo manjšinski jeziki na radiu MR6, kjer se lahko danes ponašajo s 24-urnim oddajanjem (od 20. do 8. ure so na spredu ponovitve oddaj), arhiv oddaj pa je dostopen tudi na spletu. Hrvati, Nemci in Romi imajo dnevno na voljo dve uri informativnih in razvedričnih oddaj, ostale manjšine pa manj.

»Protestirajo zaradi ubitih živali, ne pa zaradi ljudi«

»Lepo bi bilo, ko bi po treh slabih novicah, madžarski mediji objavili tudi eno dobro,« pravi István Kosztsics, ki v Peči načete

István Kosztsics

P.D.

mnenju bistveno drugačna: manjšine so nevidne, med njimi ni sodelovanja, vsako skrbita le denar in lastno preživetje. Romov ne vabijo v delegacije, ki zastopajo mesto, denar, namenjen njihovim dejavnostim, »se izgubi po poti.«

Edino hrvaško gledališče zunaj hrvaških meja

V Peči deluje tudi »edino hrvaško gledališče zunaj hrvaških meja«, kot ponosno pravi njegov direktor Szláven Vidákovich, »in skuša biti most med Hrvško in Madžarsko, to pomeni, da predstavlja avtorje obeh narodov.« Vsako leto v njem uprizorijo tri ali štiri premere, med njimi je vsakič delo sodobnega avtorja, otroška produkcija in ljudska predstava. Z njimi gostujejo pri hrvaških skupnostih na Madžarskem in po hrvaških festivalih.

»Lepo bi bilo imeti deset svojih igralcev, a stalnega ansambla si žal ne moremo privoščiti: igralci pridejo k nam pogodbeno, na predstavo. Naš letni proračun znaša okrog 150.000€, s katerimi krijemo delovanje stavbe, ki je sicer v lasti mestne občine, in predstave. Nekatere uprizoritve nastajajo v koprodukciji z gledališčem iz Osijeka. Ko je bila Hrvaska v vojni, so njihovi igralci delali pri nas ...«

i.podlistek

gorica@ssorg.eu

Št. 106

29.8.2010

Za stran skrbijo: ZDRUŽENJE E. BLANKIN - ČEDAD, SLOVENSKA PROSVETA - TRST, ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE - GORICA, ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - TRST, ZDRUŽENJE CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - GORICA

ZBORNIK DRAGE 2009

Slovenci v obdobju globalizacije

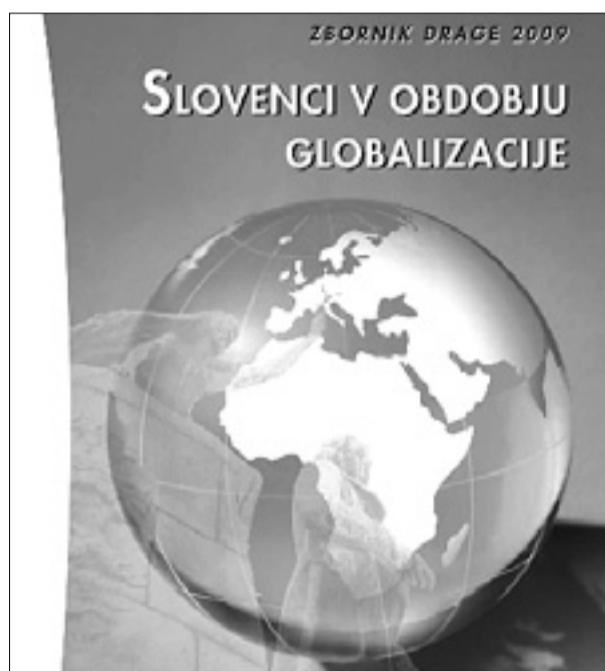
Tradicionalna, poznoletna publikacija Društva slovenskih izobražencev je zbornik študijskih dnevov Draga. Zbornik z naslovom Slovenci v obdobju globalizacije prinaša na 160 straneh predavanja z lanskih 44. študijskih dnevov Draga, ki so potekali v Parku Finžgarjevega doma na Opčinah od 4. do 6. septembra 2009. Zbornik bogatijo fotografije s prireditve, ki so jih prispevali Peter Cvelbar, Foto Kroma in Marij Maver. Knjiga, ki jo je objavljala Matej Susič, je izšla pri založbi Mladika v Trstu.

Predavanja so objavljena v kronološkem vrstnem redu. Uvodnim pozdravnim nagovorom organizatorjev in gostov in predstaviti predavatelje sledi ponatis predavanja.

Petkovo predavanje je po tradiciji namenjeno manjšinski tematiki. Svoje poglede na manjšinsko problematiko je lani predstavil dr. David Bandelj v predavanju z naslovom »... Mi se imamo radi ... Pregled in vizija medkulturnih, medsebojnih in medliterarnih odnosov med Slovenci v Italiji in Sloveniji. Predavatelj je obravnaval ta odnos z različnih pogledov, na osnovi osebnega izkustva, v t.i. uradni kulturi, in književnosti in na koncu je podal še perspektive (medkulturni stiki so danes bolj živi, osebni pa bolj revni, zato je vsakdanost najbolj problematicna veja odnosov).

V soboto popoldne je nastopil dr. Boštjan Žekš, minister za Slovence v zamejstvu in po svetu. V predavanju z naslovom »Slovenci v zamejstvu in po svetu po padcu meja, v obdobju globalizacije« je najprej govoril o Slovencih po svetu, potem pa o sedanjih državah in obravnaval specifične probleme pri posameznih manjšinah. Zaključil je svoj poseg s pogledom na to, kako v Sloveniji gledajo na mejo in zamejstvo.

Nedeljski dan se je začel s pridigo, ki jo je imel msgr. Evgen Ravagnani, sledilo je predavanje dr. Edvarda Kovača »Postkrščanska era ali vek novega krščanstva«, v katerem predavatelj obravnava sekularizacijske procese sodobne evropske družbe, a obenem ugotavlja, da ima krščanstvo pomembno vlogo, da

v današnji družbi uveljavlja resnično avtonomijo novodobnega subjekta.

Zaključno predavanje je imel v nedeljo popoldne dr. Matjaž Makarovič z naslovom »Slovenija, Evropa, globalizacija«. Obravnaval je različne dimenzijske sodobnih globalizacijskih procesov, kot so konvergenca, proces osamosvajanja, odvisnost ter vprašanje koordinacije.

Goriški skavti SZSO: vsi tabori pod streho

Tudi za goriški del SZSO je prišel čas za obračun pretekle sezone. Poletni tabori so namreč osrednji del delovanja članov SZSO-GO, ki so tudi letos uspešno izpeljali bivanje v načravi. Goriški skavti so organizirali tri

tabora za tri starostne kategorije otrok, najstnikov in mladih članov organizacije. Za uspešno izpeljavo taborov, ki se jih je skupno udeležilo več kot 90 skavtov in skavtinj, gre zahvala tudi pokroviteljem Zadružni kreditni banki Doberdob in Sovodnje ter Fundaciji Goriške hranilnice.

Volčiči in volkuljice so se na tabor odpravili med 19. in 24. julijem. 30 otrok, vse od Števerjana do Doberdoba, je v Klancu pri Kozini prisločilo na pomoč pravljičnemu junaku Robinu Hoodu, pri obrambi Sherwoodskega gozda pred vojaki princa Ivana in šerifa iz Notthingama. Najprej so s pomočjo prebivalcev Sherwoodskega gozda postavili taborni prostor. Ko so se udomačili v novem okolju, so se otroci začeli oboroževati in pripravljati na boj z osebno gardo princa Ivana, ki je ugrabila kralja Riharda Levjescrnega. Po daljšem boju so volčiči in volkuljice le uspeli najti ključe verige, v katero je bil kralj Rihard vkljenen. Prelisičili so vojake princa Ivana in osvobodili kralja. Leta jih je v zahvalo imenoval vitez.

Izvidniki in vodnici so si kraj za taborjenje našli v Selah pri Šentjerneju na Dolenjskem (med 19. in 31. julijem). Tam si je 45 srednješolcev in višješolcev postavilo šotor, ki so postali njihovi novi domovi za dobra dva

tedna. Skavtski stil življenja ne predvideva elektronskih pripomočkov in sodobne tehnologije, ki so se ji morali izvidniki in vodnici odpovedati, kar je bil poseben izziv. Prvi del tabora, ki je bil v celoti ambientiran v svetu Alice in njene čudežne dežele, je bil namenjen predvsem zgradbam in postavljanju tabornega prostora. Na vrsto pa so kasneje prišli tudi tipične skavtske veščine: pionieristika, sposobnost orientiranja in iznajdljivost. Posebno doživetje je bil celodnevni izlet v Kočevski rog in Bazo 20.

Najstarejši člani organizacije, roverji, popotnici in novici (med šestnajstimi in dvajsetimi letom starosti), pa so za enotedenški potovalni tabor izbrali Notranjsko in Dolenjsko, ki so ju »obdelali« po dolgem in počez. Približno deset čalnov veje NORP – RP je tabor začelo v Iškem vintgarju: že prvi dan so si izbrali zahtevno, a očarljivo pot, ki je pomenila tudi zahtevno hojo po potoku, ki teče skozi vintgar. V nadaljevanju tabora so se tudi oni podali na Kočevsko in skozi kočevski gozd prišli vse do Dolenjske. Do Novega mesta so se spustili z rafatom po Krki. Tabor so sklenili na kraju, kjer so pred njimi že taborili izvidniki in vodnici: v Selah pri Šentjerneju so člani najstarejše veje prebili zadnje dni tabora ter med drugim tudi pomagali domačinom pri vskidanjih opravilih.

i.informacije

Združenje E. Blankin Ulica San Domenico 78, 33043 Čedad tel/fax: 0432 701455 e-mail: slovit@tin.it

Slovenska prosveta Ulica Donizetti 3, 34133 Trst tel: 040 370846, fax: 040/633307 e-mail: sp@mladika.com

Zveza slovenske katoliške prosvete Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica tel/fax: 0481 538128 e-mail: zskp_gorica@yahoo.it

Zveza cerkvenih pevskih zborov Ulica Donizetti 3, 34133 Trst fax: 040 633307

Združenje cerkvenih pevskih zborov Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica tel/fax: 0481 31817 e-mail: zcpz_go@libero.it

SERGIJ PAHOR

DSI: poklon žrtvam totalitarizmov v Štanjelu

Spominska slovesnost je dokazala, kako se žrtvam vseh totalitarizmov spodborno poklonimo brez ideoloških poudarkov, ki neizogibno vodijo v strankarsko izkorisčanje tragične usode primorskega ljudstva. Prav tako je Štanjel dokazal, kako je prisotnost zamejstva primerna in potrebna tudi matici, predvsem pa je bil nova potrditev enotnosti slovenskega narodnognostnega prostora ne glede na mejo. Zamejci smo bili v Štanjelu prisotni kot dokaz, da smo bili tržaški Slovenci prve žrtve nastajajočega fašizma, ki nas je potem načrtno in sistematično preganjal. Tisto dogajanje pa je bilo napovedano: slutiti ga je bilo v skrajnem nacionalizmu italijanske večine v Trstu, ki

je zastrupljal odnose s slovensko manjšino vso drugo polovico 19. stoletja in vse do prve svetovne vojne. Potem je prišel čas obračunov: Narodni dom in drugi številni požigji in razdejanja, razpust društev, ukinitve šole, Bazovica, Lojze Bratuž...vojna! Vse to je del naše zgodovine, zgodovine Primorske, ki je nedeljiva. Meja, s katero se nismo nikoli sprijaznili, niti ko je imela značilnosti žleze zaves, ker je nasilno ločila ljudi in njihove usode, ne sme biti vzrok za ločevanje tudi danes, ko je njena materialnost izginila. Če je še kakšna meja, je tista v naših glavah bolj nevarna, ker nas odtuje. Če je res, da meja ne ločuje več, je tudi res, da meja tudi ne brani več pred tujimi pritiski in vplivi. Zato moramo Primorci na obeh straneh meje gojiti stike in sodelovanje za krepitev identitete, ki so jo različni režimi in ideologije, eni pred vojno in drugi po njej, hoteli uničiti ali razvodeneti.

45. ŠTUDIJSKI DNEVI

Draga 2010

Park Finžgarjevega doma - Općine (TS) Dunajska cesta 35

Petak, 3. septembra 2010

Ob 16.30: dr. Hektor Jogan, dr. Damijan Paulin, Julija Berdon, Neža Kravos, Jernej Šček in prof. Joži Peterlin

ODNOSI MED GENERACIJAMI (okrogla miza)

Nerazumevanja, konflikti in problemi vključevanja mladih v manjšinske ustanove.

Ob 20.30 bo na prireditvenem prostoru koncert vokalne skupine PERPETUUM JAZZILE.

Sobota, 4. septembra 2010

Ob 16.30: dr. Zdravko Inzko, dr. Karel Hren, dr. Jože Marketz in dr. Janko Zerzer

Koroški Slovenci 90 let po plebiscitu

Štirje predstavniki slovenske manjšine na Koroškem bodo podali sliko sedanjega manjšinskega stanja na političnem, gospodarskem, cerkvenem in kulturnem področju.

Nedelja, 5. septembra 2010

Ob 9. uri bo za udeležence Drage sv. maša, ki jo bo daroval škof vikar za Slovenije v goriški nadškofiji msgr. Oskar Simčič.

Ob 10. uri: dr. Mateja Pevec Rozman

Etika in sodobni človek – kaj vodi v srečno življenje?

Individualizem, relativizem in pluralizem prepletajo našo dobo, posameznik pa se odvaja drugemu in samemu sebi. Kako preživeti trenutek, v katerega smo postavljeni? Kaj pomeni dobro življenje za človeka kot etično bitje? Sodobna kulturna situacija je za človeka stalen izziv.

Ob 16. uri: Drago Jančar

Pisatelj med umetnostjo in angažmajem

Na Slovenskem tako temeljiti pretresi družbenega in kulturnega življenja, kakšne je pred dvajsetimi in več leti sprožala Nova revija, niso več mogoči. Vse bolj družbeno brezobzirno in kulturno provincialno vzdružuje današnje Slovenije duši izvirne in kritične glasovne. Vse bolj prevladuje miselnost družbenega povzetanja, v kulturi pa umetniških in intelektualnih mediokrititet in njihove pragmatizma. Ali je v takem stanju pisatelju še mogoče vztrajati pri estetsko zahtevnih kriterijih v umetnosti in ali sploh še imajo kakšen smisel njegovi javni posegi v družbeno in kulturno življenje?

DSI – Ul. Donizetti 3 – 34133 Trst (Italija)

Tel. +39 040 370846

faks +39 040 633307

El. naslov: redakcija@mladika.com

DVS BODEČA NEŽA

Mednarodno obarvan začetek sezone

Danes, 29. avgusta ob 21. uri, bo DVS Bodeča neža nastopila na otvoritvenem koncertu Mednarodnega festivala zborovskega petja »Alpe adria cantat 2010«, ki bo potekal v Lingnanu do 5. septembra. Mednarodni pevski teden ponuja zborom iz evropskih držav šest različnih delavnic zborovskega petja, v katerih se pevci izpopolnjujejo v različnih zborovskih repertoarjih, od otroškega do romantičnega, gospaške ali pop-jazz repertoarja. V okviru praznika manjšin, na katerega se bo navezoval tudi otvoritveni koncert, bo DVS Bodeča neža predstavila sodobne slovenske ustvarjalce. Skupaj z DVS Bodeča neža bo na otvoritvenem koncertu nastopil še ŽPZ Clara Shumann iz Trsta.

Pred tem je od 22. do 29. avgusta, v istem kraju, potekal tudi kampus »Musica insieme«, ki je bil namenjen mladim glasbenikom, ki so člani glasbenih ansamblov. Med profesorji je bil tudi goriški skladatelj Patrick Quaggiato, ki poučuje na SCGV Emil Komel.

št. 216

Ustvarjalno v Benečijo

12. otroške ustvarjalne delavnice ZSKD

Zveza slovenskih kulturnih društev je v sodelovanju s Krožkom za promocijo mladinske književnosti in ustvarjalnosti Galeb priredila 12. otroške ustvarjalne delavnice: »Ustvarjalno v Benečijo - od pravc iz ljudske zakladnice do sodobne umetnosti«, ki so bile namenjene osnovnošolcem s Tržaškega, Goriškega in Videmskega.

Potekale so od ponedeljka, 23. do sobote, 28. avgusta 2010 v stavbi nekdanje šole v Gorenjem Tarbiju v videmski pokrajini. Udeleženci so svojo kreativnost preizkušali v večvrstnih ustvarjalnih delavnicah, ki so jih vodile mentorice Luisa Tomasetig (oblikovanje – likovna delavnica), Tanja Gaeta (zvok in glasba) ter Alenka Hrovatin (gledališka delavnica). Poleg vsega tega so otroci spoznali beneške ljudske zgodbe preko besed in zvokov, preko pripovedi pravljičarjev iz Benečije ter izletov v naravo in preko spoznavanja okolice.

Gorenji Tarbij je bil odlična lokacija za nemoten in ustvarajen potek kolonije. Razgled na bogato naravo Nadiških dolin in umirjenost okolice so predstavljeni za otroke dodatno vrednost za enotedsko bivanje v umetniškem duhu.

Včeraj je v nekdanji osnovni šoli, kjer se je odvijala ustvarjalna kolonija, potekala zaključna pireditev za starše in prijatelje. Da bi bolje orisali dogajanje so svoja mnenja podali nekateri udeleženci kolonije.

Jana Pečar
vodja kolonije

Cilj, ki ga zasledujemo s poletnimi delavnicami, ni le aktivno preživljvanje poletnih počitnic, spodbujanje socializacije in učenje novih spremnosti, temveč želimo predvsem poudariti pomen prostega ustvarjalnega izražanja, igre in razvijanja domišljije v času, ko družbo zasvojujejo tehnologiji, kopičenje informacij in stres na račun otroške spontanosti.

ke. Na koncu tedna bomo pripravili predstavo, ki si jo bomo sami izmisli s pomočjo Alenke Hrovatin. Predstavo bomo igrali z izmišljenimi lutkami.

Jonni Bonini
udeleženec

Star sem devet let, na poletnih ustvarjalnih delavnicah sem prvič, udeležil sem se jih med drugim, da bi izboljšal svojo slovenščino. Všeč mi je oblikovanje gline. Danes sem z glinom izdelal kameleona.

Luisa Tomasetig
vodja oblikovalne
delavnice

Otroci sprašujejo kaj je gлина ... »zemlja« je včasih odgovor ... z dodatkom, da v teh krajih, med sprehoji, jo lahko najdemo rumene barve. Od gline prehajamo k gipsu, od pozitiva k negativu – roke so pomočniki na poti h kompleksnim konceptom ...

Jakob Kralj in Simon Kravos
udeleženca

Stara sva osem in deset let, na ustvarjalnih delavnicah sva prvič.

Ko smo prišli v kolonijo smo se postavili v sobe po štiri, vsaka soba ima svoje ime. Prvo delavnico je vodila Luisa Tomasetig, v kateri smo spoznali glinino in z njo, za igro, smo oblikovali razne predmete. Spali smo v splanih vrečah. Učitelji so Mirna, Jana in Martin. Igrali smo tudi nogomet, kjer smo izgubili 6:3.

Igrali smo na bobne in spoznali smo nove prijatelje. Prišle so nas obiskat Marična in Živa, ki sta nam pripovedovali zgodbe. Učitelji so Mirna, Jana in Martin. Igrali smo tudi nogomet, kjer smo izgubili 6:3.

Tina Kralj
udeleženka

Stara sem 11 let, na poletnih delavnicah sem drugič, všeč mi je gledališka delavnica. Danes pa smo z Luiso spoznali glinino. Oblikovali smo razne forme. Danes smo imeli tudi glasbeno delavnico s Tanjo. Igrali smo na razne inštrumente kot so boben, marakas, triangl ... Kasneje je prišla tudi Alenka, z njo smo imeli gledališko delavnico. Igrali smo se s kartoni, ki smo jih tudi mirali, to je bilo smešno.

Nika Počkaj
udeleženka

Stara sem enajst let, na poletnih ustvarjalnih delavnicah sem tretjič, všeč mi je oblikovati glinino.

V ponedeljek zvečer sta prišli dve gospa nam pripovedovati beneške pravljice. Pripovedovali so nam o krivopetah. Krivopete so bile ženske, ki so plašile majhne otroke, da bi bili pridni. Živele so v jami in so imelo noge v nazaj. Povedale so nam tudi o velikanu, ki živi v gori Matajur. Povedale so še mnogo drugih strašnih pravljic. Najbolj mi je bila všeč tista o Krivopetah.

SKD KRASNO POLJE

Septembrski vaški praznik in razstava-sejem tipičnih pridelkov Krasa

Gročana,
3., 4. in 5. septembra 2010

Petak, 3. septembra 2010: ob 20.00: odprtje kioskov; rock zabava s skupino AC/DC COVER BAND s Postojne.

Sobota, 4. septembra 2010: ob 17.00: otvoritev razstave-sejma tipičnih pridelkov Krasa in odprtje kioskov; ob 20.00: ples s skupino ALTER EGO.

Nedelja, 5. septembra 2010: ob 10.00: razstava-sejem tipičnih pridelkov Krasa in odprtje kioskov; ob 17.30: nastop mladinskega svetovnega prvaka v igranju na diatonično harmoniko NIKA POLESA z an-

sambrom NAVIHANI LISJAKI; ob 19.00: ples s skupino MODRI VAL

V soboto in nedeljo bodo v vaškem jedru na voljo stojnice s krajevnimi tipičnimi kmetijskimi proizvodi in drugimi izdelki Krasa ter širšega obmejnega območja.

Pobudo prireja Slovensko kulturno društvo Krasno polje Gročana, Pesek, Draga v okviru pobude »Pot zemlje in vode, virov življenja« v sodelovanju s pripravljalnim odborom Dnevov kmetijstva, ribištva in gozdarstva, občino Dolina in Kmečko zvezo ob podpori Zadružne kraške banke in družbe SIOT.

agenda - agenda - agenda

MEDNARODNI NATEČAJ POEZIJE »SLEDI-TRACCE«

Zveza slovenskih kulturnih društev razpisuje Mednarodni natečaj poezije "Sledi-Tracce" 2010, namenjen vrednotenju regionalnih, manjšinskih in večinskih jezikov ter spodbujanju sodejovanja med raznimi regionalnimi skupnostmi. Tema natečaja je prosta. Dela morajo dospeti do 31. avgusta 2010. Razpisni pogoji so na razpolago na spletni strani www.zskd.org ali na uradih ZSKD.

ODBOR ZA PROSLAVO BAZOVIŠKIH JUNAKOV

prireja v nedeljo, 12. septembra 2010, ob 80. obletnici ustrelitve baziških junakov, proslavo na baziški gmajni. Poleg združenih mešanih pevskih zborov bo ob priliku nastopal mladinski priložnostni pevski zbor pod vodstvom Aleksandre Perrot sestavljen iz višješolcev in mladih pevcev do tridesetege leta starosti. Vaje združenih mešanih pevskih zborov in mladinskega pevskega zpora bodo 2.9., 3.9., 8.9., 9.9. in 10.9. ob 20. uri v Prosvetnem domu na Općinah. Letos bodo združeni mešani pevski zbori zapeli pesmi Žrtvam, Vstajenje Primorske in Lipa.

Notno gradivo je na razpolago na tržaškem sedežu ZSKD.

OTVORITEV ANTOLOŠKE RAZSTAVE LORETTA DORBOLÓ »ODLOČIL BO VETER«

bo v četrtek, 2. septembra 2010 ob 18. uri v Kulturnem domu v Gorici. Delo umetnice bo predstavil prof. Hišnjacint Jussa.

NATIVITAS 2010

ZSKD sprejema do 30. septembra 2010 najave koncertov v okviru mednarodne božične revije Nativitas. Vsak zbor/društvo lahko prijavlja koncert, kjer nastopa eden ali več zborov.

Uradni ZSKD so na voljo za vse informacije

Trst: tel. 040 635 626,
e-pošta trst@zskd.org

Gorica: tel. 0481 531495,
e-pošta gorica@zskd.org

Cedad: tel. 0432 731386,
e-pošta cedad@zskd.org

Solbica: tel. 0433 53428,
e-pošta reza@zskd.org

www.zskd.eu

ŠOLSTVO - Od 3. do 7. septembra v Gorici in na Opčinah

Že 45. jesenski seminar za slovenske šolnike v FJK

Svečano odprtje bo v petek dopoldne v Kulturnem domu v Gorici

TRST, GORICA - Potem ko se je v petek v Ljubljani zaključil poletni, je zdaj napočil čas za jesenski seminar za vzgojitelje, učitelje in profesorje slovenskih šol v Italiji, ki ga po mednarodnem dogovoru prireja Ministrstvo za šolstvo in šport Republike Slovenije v sodelovanju z Uradom za slovenske šole pri Deželnem šolskem uradu za Furlanijo-Julijsko krajino, oblikujejo pa ga na Zavodu Republike Slovenije za šolstvo. Seminar bo potekal od 3. do 7. septembra v Gorici in na Opčinah, namenjen pa je približno 450 šolnikom, katerim bo na voljo sedemnajst ciljnih skupin, v katerih bodo potekala predavanja in delavnice za posamezna predmetna področja in stopnje.

Odprtje seminarja, ki bo letos doživel svojo 45. izvedbo, bo v petek, 3. septembra, v Kulturnem domu v Gorici, kjer bo po pozdravih vodje Urada za slovenske šole pri Deželnem šolskem uradu za FJK Tomaža Simčiča in višje pedagoške svetovalko za slovenske šole v Italiji pri ZRSŠ Andreje Duhovnik Antoni ob 9.30 steklo otvoritveno predavanje dr. Igorja Sakside na temo Ustvarjalno branje književnosti. Ob 11. uri pa bo slavnostna otvoritev seminarja s kulturnimi programi in pozdravnimi nagovori ter sprejemom, ki ga za udeležence seminarja prirejata slovensko ministrstvo za šolstvo in generalni konzulat Republike Slovenije v Trstu.

Po slavnostnem odprtju bo sledil dvodnevni premor, nato pa bo po buda stopila v živo 6. in 7. septembra. V ponedeljek, 6. septembra, bo delovni dan seminarja za vzgojitelje in učitelje z Goriškega in iz Špetra, katerim bo na voljo pet skupin s predavanji in delavnicami, ki bodo potekale v prostorih Osnovne šole Otona Župančiča v Gorici, medtem ko se bodo profesorji različnih predmetnih področij na nižjih in višjih srednjih šolah zbrali v višješolskem centru v Gorici. Tržaški del seminarja pa bo potekal v torek 7. septembra (to bo tudi zadnji dan seminarja): profesorji na nižjih in višjih srednjih šolah se bodo zbrali v prostorih Nižje srednje šole Srečka Kosovela in v dvorani Zadružne kraške banke na Opčinah, kjer bodo delovalo štiri skupine, medtem ko bodo vzgojitelje in učitelji tržaških vrtcev in šol sledile predavanjem v sedmih skupinah v prostorih Osnovne šole Franceta Bevka na Opčinah.

Letošnji jesenski seminar za slovenske šolnike bo že 45. po vrsti

ARHIV

IDRIJA - Slovesnost ob 66. obletnici prenosa ranjencev

Jelušičeva je izpostavila vrednote poguma in humanosti, v času skrbi za ranjence v partizanskih bolnišnicah

IDRIJA - Na Hudem polju pri Vojskem so se včeraj zbrali partizanski ranjenci in osebje ter obeležili 66. obletnico prenosa ranjencev iz partizanskih bolnišnic. Zbrane je nagovorila slovenska ministrica za obrambo Ljubica Jelušič, ki je izpostavila vrednote poguma in humanosti te operacije. Po njenih besedah so te vrednote danes vtakne tudi v institucije naše vojske.

V teh dneh obeležujemo 66. obletnico vojaške operacije prenosa ranjencev v bolnikov iz treh partizanskih bolnišnic, in sicer iz bolnice Franje, Pavle in iz Davče do Loške doline, od koder so jih zavezniška letala odpeljala v bolnišnice v Italiji in drugam.

Pohod je bil dolg okoli 140 kilometrov. Vojška operacija je potekala okoli 14 dni, od 13. avgusta 1944. V bližini bolnice Pavle je bilo mesto, kjer so težkim ranjencem priključili še tiste, ki so bili iz bolnice Franje, vozili pa so tudi za-

vezniške pilote, ki so bili sestreljeni nad Slovenijo. Pohod so varovale partizanske sile, angažiran je bil skoraj celoten korpus, okoli 5000 borcev, je za STA povedala Jelušičeva. Ministrica ocenjuje, da je bila to največja humanitarna operacija v drugi svetovni vojni.

Od avgusta 1944 do konca druge svetovne vojne je bilo v zvezniške bolnišnice prepeljanih okoli 2000 ranjenih partizanov, civilistov in bolnega osebja. Na slovenskih tleh je bilo tedaj po besedah ministrici okoli 121 partizanskih bolnišnic.

Jelušičeva je v nagovoru izpostavila vrednote poguma, vztrajnosti in humanosti, "ki jih vidimo v času skrbi za partizanske ranjence v partizanskih bolnišnicah". Kot je dejala v izjavi za STA, so vse te vrednote ponotranjili v Slovenski vojski, "nenazadnje tudi v dejstvu, da poskušajo razviti svoje lastne zdravstvene zmogljivosti". (STA)

Bolnico Franja so po vojni obnovili in predstavlja edinstven muzej humanosti na prostem

SEŽANA - Praznovanje občinskega praznika 28. avgust

Podelili priznanja za najvidnejše dosežke

Praznovanje se je nadaljevalo včeraj s številnimi prireditvami, danes pa bo osrednja slovesnost na Ocinci pri Štjaku v spomin na prihod prve partizanske čete na Kras

SEŽANA - Na slavnostni seji občinskega sveta Občine Sežana so v petek v Kosovelovem domu Sežana ob 28. avgustu – prazniku občine, podelili občinsko nagrado in priznanja za letošnje leto. Priznanja sta podelila sežanski župan in podžupan Davorin Terčon ter Iztok Bandelj. Ob županh in predstavnikih sosednjih ter pobratenih sosednjih občin in občin iz Italije, Hrvaške in Francije, so se slovesnosti udeležili tudi ministrica za obrambo Ljubica Jelušič, minister za promet Patrick Vlačič in ministrica za gospodarstvo Darja Radič, poslanec v državnem zboru Miroslav Klun in častna občana sežanske občine akademik Cyril Zlobec in Janez Zemljarič.

Najvišje občinsko priznanje - nagrada Občine Sežana, ki se podeli za dela, ki prispevajo k nadaljnemu razvoju in ugledu občine, je prejela Krajevna skupnost Avber za vsestranski razvoj in izjemne dosežke v preteklem obdobju. Podelili so dve priznani, ki enkratne – izjemne dosežke. Letošnja prejemnika sta sežanski klub študentov, ki letos praznuje 45. obletnico delovanja, in Društvo za duševno zdravje in kreativno preživljvanje prostega časa Vezi Štorje. Plaketa Srečka Kosovela, ki se podeljuje za dolgoletno uspešno in ustvarjalno delo ter za vidne dosežke s področja kulture in umetnosti v občini, je šla v roke Dragici Sosič, ki z vestnim dolgoletnim po-

zrtvovalnim delom in angažiranjem za Kosovelovo domačijo v Tomaju prispeva k prepoznavnosti in ugledu največjega kraškega poeta Srečka Kosovela.

Župan Terčon je na kratko orisal prehodeno pot v štiriletnem mandatu, ki se izteka. Ob tej priložnosti so izdali tudi lično brošuro z naslovom Kamnen na kamen- Kras, ki v sliki in besedi prikazuje pregled opravljenega dela v preteklih letih in načakuje načrte za bodočnost.

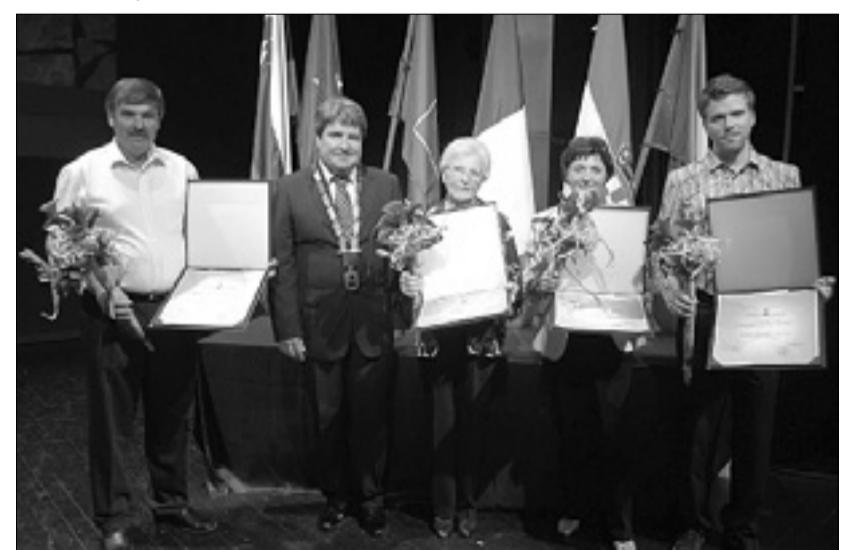
Glede prihodnjih načrtov je Terčon povedal, da je občina Sežana vodilni partner strateškega projekta Kras-Carso, ki je sofinanciran iz programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013, ki bo skupaj s 16 partnerji realiziran v treh letih. Trenutno potekajo obnovitvena dela stare občinske stavbe v Sežani, kjer je predviden sedež Informacijskega centra Kras.

Na slovesnosti, ki jo je v kulturnem programu obogatil ljubljanski Fakorchester, je svoje po-gledne na Sežano in dogajanje predstavil Miha Pipan, ki se je kot dijak sežanske srednje šole udeležil naravoslovne olimpijade evropske unije v Göteborgu na Švedskem in ekipa je prvci v zgodovini Slovenije dosegla srebrno priznanje.

Praznovanje občinskega praznika se je nadaljevalo včeraj s številnimi kulturnimi in zabavnimi

Dobitniki letosnjih priznanj z županom Davorinom Terčonom (drugi z leve, ostali od leve): Boris Orel (KS Avber), Dragica Sosič, Vida Mesar (Društvo Vezi) in Luka Godnič (Klub študentov)

O.K.

prireditvami, danes pa bo osrednja slovesnost spominsko in družabno srečanje na Ocinci pri Štjaku v spomin na prihod prve partizanske čete na Kras in začetek oboroženega upora proti okupatorju. Na slovesnosti, ki jo organizirajo sežanska občina, Zveza

SLOVENIJA

Po pisanju Dnevnika Ruplu grozi odpoved

LJUBLJANA - Nekdanji zunanjji minister, sedaj pa uslužbenec zunanjega ministra Dimitrij Rupel je dobil opomin pred odpovedjo delovnega razmerja, piše v včerajšnji izdaji Dnevnik. Glavni razlog za ta ukrep naj bi bilo Ruplovo nastopanje v javnosti brez soglasja MZZ, za kar je doslej prejel že dva opomina.

Dodatno naj bi sedanjega zunanjega ministra Samuela Žbogaria razjelili Ruplovi redni nastopi proti arbitražnemu sporazu v času pred junijskim referendumom. Takrat je med drugim prislo celo do soocenja, na katerem je Žbogar arbitražni sporazum zagovarjal, Rupel pa je ostro nastopil proti njemu, ob sklicevanju na zanesljive vire piše Dnevnik.

Rupel je sicer kritike na račun reševanja vprašanja meje s Hrvaško in delovanja MZZ ter tudi na račun predsednika republike Danila Türk izrekel v več medijih in oddajah, še piše Dnevnik. Na MZZ so za Dnevnik dejali le, da je postopek v teku in da zadeve zaenkrat ne komentirajo. Tudi Ruplovega odziva Dnevniku v petek ni uspel pridobiti. (STA)

Olga Knez

PROMET - Zastoji z dolgimi vrstami v Italiji, Avstriji, Sloveniji in Hrvaški

Slabo vreme pospešilo vračanje turistov proti domu

Na avtocesti Trbiž-Palmanova 18 kilometrov dolga vrsta, na istrskem ipsilonu pa 28 kilometrov

RIM, TRST - Predvideni prometni gneči na cestah in avtocestah se je včeraj pridružilo še slabo vreme, ki je premet še otežilo. V Furlaniji-Julijski krajinji je bilo najhujše na avtocesti A23 med Trbižem in Palmanovo, kjer je bila na odseku Videm Sever - razcep za Trst oziroma Benetke v smeri proti jugu pozno popoldne kolona vozil dolga 18 kilometrov. Zelo gost je bil tudi promet na avtocesti A4 Trst-Benetke, vrste pa so se ustvarjale med Sesljanom in uvozom na avtocesto pri Moščenicah. Dopoldne je bila tam enajst kilometrov dolga vrsta, popoldne pa do devet kilometrov. Še daljša, kar 12 kilometrov dolga je bila kolona vozil med Vilešem in San Giorgio di Nogarom, zastoji v smeri proti Benetkom pa so bili tudi med Latisano in Portogruarom.

Promet je bil zelo gost do poznega večera, gneča pa se bo nadaljevala tudi danes in vse do ponedeljka zjutraj.

Zadnji avgustovski konec tedna poteka v znanimenju vračanja množice turistov s počitnic tudi v Sloveniji in na Hrvaškem, hkrati pa se je na slovenski avtocesti v smeri proti morju valila še precejšnja množica zapozneltih dopustnikov. Zastoji so že v noči na soboto nastajali tudi na avstrijski turski avtocesti (A10) pred turskim predorom, velika gneča pa je nastala tudi na cestah hrvaške Istre.

Do prvih zastojev pred turskim predorom je začelo prihajati že ob 2. uri zjutraj, okrog 6. ure je v smeri proti jugu nastala že 20-kilometrska kolona, večkilometrske kolone v obe smeri pa so se nadaljevale tudi čez dan.

Iz Hrvaške so poročali o gostem prometu na vseh glavnih cestah v smeri proti morju in proti notranjosti. Na t.i. istrskem ipsilonu je bila kolona vozil proti mejnemu prehodoma Dragonja in Sečovlje po navedbah hrvaškega avtokluba HAK dolga približno 28 kilometrov.

Do zastojev je prihajalo tudi na cestah proti Pulju in na avtocesti Split-Zagreb pri cestninski postaji Lučko in na izvozu proti Zagrebu. Na avtocesti A2 Zagreb-Macelj so promet zaradi velike gneče na cestninski postaji Trakoščan na križišču Krapina preusmerjali na državno cesto in naprej proti mejnemu prehodu Dobovec. Do zastojev je prihajalo tudi na cesti z otoka Krka proti celini.

Danes je na vseh navedenih cestah pričakovati prav tako gost promet, še posebno, ker je slabo vreme prisiljeno marsikaterega turista, da je skrajšal predvidene počitnice.

Slabo vreme je včeraj še poslabšalo prometno gnečo na italijskih cestah
ANSAL

IRAK - Nekdanji državni sekretar ZDA v Ljubljani

Powell: Probleme v svetu je potrebno reševati v partnerstvu

Zaradi odhoda ameriških vojakov se je v zadnjih dneh povečalo število napadov v Iraku
ANSAL

SRBIJA - Po obisku Westerwelleja

Tadić za pogovore z ZDA in EU o resoluciji o Kosovu

БЕОГРАД - Srbski predsednik Boris Tadić je včeraj izjavil, da se je Srbija pripravljala pogovarjati o spremembah osnutka resolucije o Kosovu, ki jo je vložila v Generalno skupščino ZN. Obenem pa je ponovil, da Kosova ne bodo nikoli priznali. Pripravljenost Beograda, da razpravlja o omenjeni resoluciji, sledi obisku nemškega zunanjega ministra v Beogradu.

Tadić je svoje stališče glede resolucije spremenil po četrtekovem obisku vodje nemške diplomacije Guida Westerwelleja v Beogradu, ki se je jasno postavljal na stran Prištine in Srbijo opozoril, da je "neodvisnost Kosova realnost".

Boris Tadić je nato včeraj sporočil, da bodo predstavniki Srbije še ta teden odpotovali v Bruselj in Washington, kjer se bodo s predstavniki EU in ZDA pogovarjali o morebitnih spremembah osnutka resolucije, tako da bi ta postal sprejemljiv tako za Beograd kot tudi za unijo in administracijo v Washingtonu.

EU in ZDA namreč s sedanjim osnutkom resolucije niso zadovoljne in so kritizirale Beograd, ker ga je brez vnaprejšnjih posvetovanj vložil v GS ZN. O resoluciji - ta poziva k ponovnim pogajanjem o odprtih vprašanjih med Beogradom in Prištino ter hkrati obsoja enostransko razglasitev neodvisnosti Kosova - bo GS ZN razpravljala na plenarnem zasedanju septembra.

A kot je včeraj ponovil Tadić, bo moral biti morebitni nov osnutek resolucije v skladu z nacionalnimi interesmi Srbije, ki neodvisnosti Kosova ne bo nikoli priznala. Kot je še dodal, je to povsem jasno povedalo tako Westerwelleju kot tudi ameriški državni sekretarki Hillary Clinton, francoškemu predsedniku Nicolasu Sarkozyju, nemški kanclerk Angeli Merkel in drugim. In noben tuji politik mu po njegovih besedah nikoli ni dejal, da je priznanje Kosova pogoj za vstop Srbije v EU. (STA)

LJUBLJANA - Ameriški državni sekretar letih 2001-2005, general Colin Powell je včeraj v pogovoru z novinarji med obiskom v Ljubljani ocenil razmere v Iraku in Afganistanu in dejal, da je potrebno probleme v svetu reševati v partnerstvu. Ni supersile, ki bi to zmogla sama, zato morajo države sodelovati. In zato je pomemben tudi prišpevek Slovenije, je menil. V pogovoru za slovenske medije je upokojeni ameriški general dejal, da umik še zadnjih bojnih enot iz Iraka ni bil neodgovorno dejanje, ampak dogovoren proces z iraško vlado, ki bo zdaj moralna prevzeti odgovornost za stanje v državi. Poleg tega v Iraku še vedno ostaja okrog 50.000 ameriških vojakov, ki naj bi sicer predvsem usposabljali iraške varnostne sile, vendar pa lahko tudi bojno delujejo, je opozoril Powell.

Glede situacije v Afganistanu je opozoril, da gre za precej kompleksne razmere, da pa bi bilo potrebno narediti več na strani civilnih oblasti.

Problemi so predvsem s koruptivno administracijo predsednika Hamida Karzaja, je dejal. Kljub temu si je potrebno prizadevati, da Afganistan nikoli več ne postane zatočišče teroristov. V tej luči se je Powell dotaknil tudi situacije v sosednjem Pakistanu in dejal, da verjetno teroristična mreža Al Qaeda zdaj deluje iz Pakistana in ne Afganistana. In tudi v Pakistanu je situacija

kompleksna, še bolj zapletena pa je postala z zadnjimi uničujočimi poplavami, je dejal in pozval, da je potrebno storiti več za pomoč tamkajšnjim ljudem.

Colin Powell je v Slovenijo prišel kot gost Ameriške gospodarske zbornice v Sloveniji in se bo danes udeležil Straškega foruma Bled, kjer bo tudi slavnostni govorcev na uradni večerji. Včeraj se je sestal s premierom Borutom Pahorjem, ki ga je povabil na neformalno večerjo v eno od ljubljanskih restavracij.

O situaciji v Iraku je sicer govoril tudi ameriški predsednik Barack Obama, ki se je v posnetku, ki ga je objavila Bela hiša, zahvalil ameriškim vojakom, ki so se vrnili iz Iraka. Dejal je, da sta njihova predanost in pogum prispevala k večji varnosti ZDA in k vzpostavljenosti, vendar pa lahko tudi bojno delujejo.

Ameriške bojne operacije v Iraku se bodo sicer uradno končale 31. avgusta, s 1. septembrom pa se bo ime misije ZDA v Iraku iz operacija Iraška svoboda uradno spremenilo v operacijo Nova zora. Obama bo ob uradnem koncu ameriških bojnih operacij v Iraku 31. avgusta imel govor v Ovalni piskarni Beli hiši. Okrog 50.000 ameriških vojakov, ki ostajajo v Iraku, bo pristojnih za usposabljanje iraških varnostnih sil in pomoč pri boju proti teroristom. Do konca leta 2011 pa naj bi v Irak v skladu z Obamovimi napovedmi zapustili vsi ameriški vojaki.

Orkan Danielle okreplil svojo moč na 4. stopnjo

MIAMI - Orkan Danielle je še povečal svojo moč nad Atlantskim oceanom in se včeraj okreplil v orkan 4. stopnje. Trenutno je sicer še precej globoko nad Atlantikom, a bi lahko nekaj vremenskih nevšečnosti povzročil na Bermudskem otočju, pa tudi na vzhodni obali ZDA. Vetrovi v Danielle zdaj že pihajo s hitrostjo, ki presega 215 kilometrov na uro. Vremenoslovci predvidevajo, da bi se orkan v prihodnjih urah lahko še okreplil. Trenutno se središče orkana nahaja slabih 800 kilometrov jugovzhodno od Bermudov, premika pa se proti severozahodu. Nekej vremenskih nevšečnosti, predvsem močnejše sunke vetra, bi orkan lahko povzročil tudi na vzhodni obali ZDA. Medtem se na Atlantiku krepi tudi tropska nevija Earl, ki bi po napovedih meteorologov lahko že danes postala orkan 1. stopnje.

Trije mrtvi v potresu v Iranu

TEHERAN - V noči na soboto je tla na severovzhodu Irana stresel potres z močjo 5,9 stopnje, v katerem so življeno izgubile tri osebe, kakih 40 pa je ranjenih. Prizadetih je bilo vsaj pet vasi, na območju pa so se napotile enote iranskega Rdečega polmeseca. Zemlja se je stresla okrog polnoči po lokalnem času v provinci Semnan, geologi pa so zabeležili še 55 popotresnih sunkov. Poročila s terena vsebujejo podatke o dveh mrtvih otrocih in eni ženski. Izmed ranjencev so jih morali 19 hospitalizirati, dokaj malemu številu žrtev pa je menda botrovalo dejstvo, da je območje precej redko poseljeno.

Hud preprič v porodni sobi, mati in dojenček v težavah

MESSINA - Čeprav uprava bolnišnice zanika krivdo zdravnikov za resne zdravstvene težave matere in novorjenčka, je tisto, kar se je v četrtek zgodilo v Messini, res nezaslišano. Ginekologa, ki naj bi pomagala 30-letnici pri porodu sta se namreč ne samo sprla, ampak tudi stepla, zdravstveno stanje porodnice pa se je medtem poslabšalo, tako da je bil potreben carski rez. Otroku je med operacijo dvakrat zastalo srce, zato se še ne ve, kakšne bodo posledice, medtem ko so porodnici morali še enkrat operirati in ji odstraniti maternico. Mož porodnice je zadevo prijavil karabinjerjem, medtem ko je uprava bolnišnice oba ginekologa suspendirala, hkrati pa odločno zavrgla vsako povezavo med preprirom in izidom poroda.

V prometni nesreči na Siciliji štirje mrtvi in trije ranjeni

CALTANISSETTA - Štirje mrtvi in trije težko poškodovani udeleženci je izid težke prometne nesreče, ki se je zgodila v včerajšnjih prvih urah na državni cesti SS 640 Porto Empedocle-Caltanissetta na Siciliji. Vse žrteve so iz Agrigenta, umrli pa so 56-letni podkvestor iz Palerma in njegov 80-letni oče, ki sta se vozila s peugeotom 405, in dva mladeniča, stara 24 in 28 let, ki sta se peljala z avtom BMW 120. Težke poškodbe pa sta dobili mati in žena na podkvestorja ter 28-letni sopotnik v BMW, četrti sopotnica pa se je lažje poškodovala. Do trčenja je prišlo na ravnem delu ceste, po prvih ugotovitvah pa naj bi BMW zaneslo na nasprotni vozni pas.

Dve žrtvi nesreče na nezavarovanem železniškem prehodu pri Mariboru

MARIBOR - V bližini naselja Jelenče pri Pesnici pri Mariboru je včeraj okrog 16. ure prišlo do trčenja tovornega vlaka in osebnega avtomobila, v katerem sta se vozila 43-letna ženska in petletni otrok iz Selnice ob Muri. Nesreča nista preživel, so sporočili iz Policijske uprave Maribor. Tovorni vlak je vozil na relaciji med Šentiljem in državno mejo z Avstrijo. Do trčenja je prišlo na nezavarovanem prehodu železnične čez cesto, ki je bil označen z andrejevim križem.

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

20.20 Tv Kocka: Zs murja u mržju: Oslič s krompirjem

20.30 Deželni TV dnevnik

20.50 Dok. film: **Edi Šelhaus - Bil sem zraven;** režija Jurij Gruden; sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Quello che

6.20 15.50, 20.40 Variete: Da da da

7.00 Nan.: 14° Distretto

7.45 Nan.: Lady Cop

8.30 Nan.: La casa del guardaboschi

9.10 Nan.: L'ispettore Derrick

10.00 Aktualno: Linea verde orizzonti estate

10.30 Aktualno: A Sua immagine

10.55 Sv. maša, sledi Angelus

12.20 Aktualno: Linea verde estate

13.10 15.45 Šport: Pole position

14.00 Avtomobilizem: VN Belgije

16.25 Vremenska napoved in Dnevnik - L.I.S.

16.35 Variete: Una giornata particolare a spasso con la Miss

17.30 Variete: L'estate sta finendo

18.50 Kviz: Reazione a catena

20.00 Dnevnik in športne vesti

21.20 Nan.: IUN medico in famiglia 6

23.20 Dok.: Speciale Tg1 - Documentari

0.35 Dnevnik in vremenska napoved

1.00 Aktualno: Applausi

Rai Due

6.00 Aktualno: Homo Ridens

7.00 Nan.: Out of practice

8.00 9.00, 13.00, 20.30, 0.50 Dnevnik

8.20 Nan.: La complicata vita di Christine

9.05 Variete: Tutti con Phineas and Ferb, sledijo risanke

10.00 Avtomobilizem

11.30 Variete: Giostra sul 2

12.10 Nan.: Il nostro amico Charly

13.30 Aktualno: Tg2 Motori

13.40 Vremenska napoved

13.45 Film: Paradiso rubato (dram., ZDA, '05, r. S. Bartman, i. S. Anbeh)

16.45 Nan.: Il commissario Herzog

17.40 Variete: Stracult pillole

18.00 Dnevnik in vremenska napoved

18.35 Aktualno: Secondo canale

19.00 Film: Le due verità di Jean (triler, Kanada'05, i. L. Belanger)

20.15 Risanke

21.05 Nan.: Castle

22.35 Šport: La domenica sportiva

1.20 Aktualno: Sorgente di vita

Rai Tre

6.00 1.40 Aktualno: Fuori orario - Cose (mai) viste

7.00 Aspettando È domenica papà

7.50 Aktualno: Mamme in blog

8.00 È domenica papà, risanke

9.35 Dok.: 30 anni (mai) senza Peppino - Cameriera bella presenza offresi (kom., It., '51)

11.05 Nan.: Arsenio Lupin

12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved

12.10 Aktualno: Tg3 Agenda del mondo

12.25 Aktualno: Telecamere

12.55 Aktualno: TGR - Il concerto dli Feragosto

13.00 Dok.: Correva l'anno - Incontri fa-tali

- 14.00** 19.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved
- 14.15** Dnevnik
- 14.35** Film: Gli onorevoli (kom., It., '63, r. S. Corbucci, i. Totò, F. Valeri)
- 16.15** Nan.: Squadra speciale Vienna
- 17.00** Šport: Lahka atletika
- 18.55** 0.30 Dnevnik in vremenska napoved
- 20.20** Aktualno: Pronto Elisir
- 21.00** Aktualno: Alle falde del Kilimangiaro - Last minute
- 23.10** Deželni dnevnik
- 23.25** Film: Racconti da Stoccolma (dram., Nem., '06, i. O. Javidi)
- 0.30** Nočni dnevnik

Rete 4

- 6.25** Dnevnik: Pregled tiska
- 7.05** Nan.: Sei forte maestro 2
- 9.20** Dok.: Artezip
- 9.25** Dok.: Vite dei santi
- 10.00** Sv. maša
- 11.00** 13.30 Aktualno: Pianeta mare
- 11.30** Dnevnik
- 12.00** Aktualno: Melaverde
- 14.00** Aktualno: Donnaventura
- 15.30** Film: I diavoli volanti (kom., ZDA '39, r. E. Sutherland, i. S. Laurel)
- 16.50** Film: Tarzan e lo stregone (pust., ZDA, '58, r. B. Humberstone, i. G. Scott)
- 17.40** 22.15, 0.15 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
- 18.55** Dnevnik in vremenska napoved
- 19.35** Film: Il commissario Cordier (det., Fr., '97)
- 21.15** Film: La prossima vittima (triler, ZDA, '96, r. J. Schlesinger, i. S. Field)
- 23.20** Šport: Controcampo
- 1.10** Dnevnik in Pregled tiska

Canale 5

- 6.00** Pregled tiska
- 7.55** Dnevnik - prometne informacije in vremenska napoved
- 9.05** Film: Guardo, ci penso e nasco (kom., ZDA, '00, r. N. Castle, i. A. Finney)
- 10.00** Dnevnik - kratke in morske vesti
- 11.00** Aktualno: Forum
- 13.05** 20.00 Dnevnik in vremenska napoved
- 13.40** Film: Due imbrogli e...mezzo! (kom., It., '06, r. F. Amurri, i. S. Ferrilli)
- 14.50** 19.00, 0.30 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
- 16.00** Nan.: Piper
- 17.45** Motociklizem: VN - Indianapolis, 125cc, Moto 2 in VN

- 21.50** Šport: Fuori giri
- 22.50** Film: Tutti pazzi per Mary (kom., ZDA, '98, r. P. Farrelly, i. C. Diaz)
- 1.30** Nočni dnevnik in Pregled tiska

Italia 1

- 7.00** Nan.: Ned - Scuola di sopravvivenza
- 7.40** Risanke
- 10.50** Nan.: Malcolm
- 11.25** Nan.: Knight rider
- 12.25** 18.30 Dnevnik in vremenska napoved
- 13.00** Šport: Guida al campionato
- 13.55** Film: Free Willy - Un amico da salvare (pust., ZDA, '93, i. J. James)
- 14.50** 16.50, 20.00, 21.40 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
- 16.30** Film: Tremors 3 - Back to perfection (srh., ZDA, '01, r. B. Maddock, i. M. Gross)
- 19.00** Film: Save the last dance (glasb., ZDA, '01, r. T. Carter, i. J. Stiles)
- 21.00** Film: Save the last dance 2 (dram., ZDA, '06, r. D. Petrarca, i. I. Miko)
- 23.10** Nan.: Eli Stone
- 0.00** Nan.: Journeyman

La 7

- 6.00** Dnevnik, horoskop in prometne informacije
- 7.30** Film: Siamo tutti inquilini (kom., It., '53, i. A. Fabrizi)
- 9.15** La7 Doc
- 9.55** Aktualno: La settimana
- 10.15** Nan.: Cuore e batticuore
- 12.30** Dnevnik in športne vesti
- 13.00** Nan.: Chiamata d'emergenza
- 14.00** Film: Nicola e Alessandra (zgod., V.B., '71, i. M. Jayston)
- 18.00** Odbojka: Grand Prix
- 20.00** 0.35 Dnevnik
- 20.30** Resničnostni show: Chef per un giorno (v. L. Sposini)
- 21.30** Aktualno: Missione natura (v. V. Venuto)
- 23.50** Nan.: Cold Squad

Tele 4

- 7.00** Koncert: Bach - Vivaldi: Due mondi a confronto
- 8.35** Variete: Mukko Pallino
- 9.40** Aktualno: Miti e leggende di Trieste e dintorni
- 10.40** Aktualno: Saul 2000 - Ripartire da Damasco
- 11.35** Šport: Super Sea
- 12.00** Angelus
- 12.25** Dok.: Affreschi
- 12.45** Dok.: La grande storia
- 13.30** Aktualno: Qui Tolmazzo
- 13.35** Variete: Expo' Mittel School
- 14.20** Variete: Camper magazine
- 14.45** Le perle dell'Istria
- 14.55** Film: Due mattacchioni al Moulin Rouge
- 16.10** Dok.: Samoa: Le isole del tesoro
- 17.30** Risanke
- 19.30** Aktualno: Italia economia
- 19.45** Aktualno: Pagine e fotogrammi
- 20.45** Šport: Domenica Sport
- 21.30** Incontri al caffè della Versiliana
- 22.50** Film: L'ultima grande corsa (kom., '03, r.-i. R. Portilo, i. E. Borgnine)
- 0.35** Glasb.: Voci dal ghetto

Slovenija 1

- 7.00** Ris. nan.: Živ Žav - Talebarski
- 9.45** Šport špas - oddaja o športu, zdravju in okolju (pon.)
- 10.15** Ris. nan.: Animalija: Brez besed (pon.)
- 10.45** Ozare (pon.)
- 10.50** Primorska znamenja
- 12.00** Ljudje in zemlja - Oddaja Tv Maribor
- 13.00** 17.00, 18.55, 22.35 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
- 13.15** V dobrji družbi po slovensko (pon.)
- 15.05** Prvi in drugi (pon.)
- 15.30** Film: Kekčeve ukane (pon.)
- 17.15** Dok. film: Moja meja (pon.)
- 18.10** Kratki igralni film: Solarček (pon.)
- 18.30** Risanke
- 19.20** Zrcalo tedna
- 19.55** Gleadamo naprej
- 20.05** Miss Slovenije, prenos
- 22.00** Žrebjanje lota
- 22.10** Večerni gost
- 23.50** Film: Skrivnina afera (pon.)
- 1.20** Iz arhiva TVS: Tv dnevnik 29.08.1992 (pon.)
- 1.45** Dnevnik (pon.)
- 2.05** Dnevnik Slovencev v Italiji
- 2.35** Infokanal

Slovenija 2

- 6.30** 1.20 Zabavni infokanal
- 7.50** Skozi čas
- 8.00** Iz arhiva TVS: Tv Dnevnik 29.08.1992
- 8.25** Alpe - Donava - Jadran (pon.)
- 8.50** Med valovi (pon.)
- 10.00** Festival oktetov Kranj 2010
- 10.35** Na obisku, oddaja Tv Koper (pon.)
- 11.05** Film: Klupa Olsena mlajšega in zaklad v rudniku
- 13.10** Dok. odd.: Daulagiri (pon.)
- 14.00** SP v aerobni gimnastiki
- 15.00** Carigrad: SP v košarki: Slovenija - ZDA, prenos
- 17.35** Vrhunci SP v nogometu, finalna tekma: Nizozemska - Španija
- 19.20** Hokej na ledu: poslovilna tekma Tomaža Vnuka
- 19.50** Ankara: SP v košarki: Turčija - Rusija
- 21.50** Film: Zakoni privlačnosti (pon.)
- 23.20** Nad.: Rim (pon.)

Koper

- 13.45** Dnevni program
- 14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti
- 14.10** Euronews
- 14.30** Folkfest 2009 - Tom McConville
- 15.25** Košarka: SP, Slovenija - ZDA
- 17.15** Srečanje z...
- 18.00** Glasbeni spomini z B. Kopitarjem
- 19.00** 22.05, 23.45 Vsesedan - Tv dnevnik
- 19.25** Šport
- 19.30** Baiker explorer
- 20.00** Košarka: SP, Turčija - Rusija
- 21.30** Dok. odd.: K2
- 22.20** Levant
- 22.45** Slovenski magazin
- 23.15** Koncert - resna glasba
- 0.00** Čezmejna TV TDD - Tv dnevnik v slovenskem jeziku

Sportnik izbira glasbo; 15.30 DIO; 18.00

Morda niste vedeli; 18.35 Šport; 19.00

Dnevnik; 19.30 Generator; 22.00 Zrcalo

dneva; 22.25 Drugi val.

SLOVENIJA 3

- 6.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00, 0.00 Porčila; 7.00 Kronika; 7.22 Dobro jutro; 8.00 Lirični utriek; 10.00 Evangeličansko bogoslužje; 11.05 Evroradijski koncert; 13.05 Arsove spominčice; 14.05 Humoreska tega teda; 14.35 Operno popoldne; 15.30 DIO; 16.05 Musica noster amor; 18.05 Spomini, pisma in potopisi; 18.25 Serenade; 18.40 Sedmi dan; 19.00 Obiski kraljice; 20.00 Vokalno instrumentalna glasba; 22.05 Literarni portret; 22.30 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utriek.

RADIO KOROŠKA

- 6.00-9.00 Dobro jutro - Guten Morgen; 9.00-10.00 Zajtrk s profilom; 12.00-13.00 Čestitke in pozdravi; 15.00-18.00 Vikend, vmes Studio ob 17-ih; - Radio Agora: dnevnico 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; -Radio Dva: 10.00-12.00 Sedmi dan.

HOROSKOP

OVEN 21.3.-20.4.: Prizadevanja za uspeh na delovnem mestu bodo končno obrodila sadove. Vaš trud bo poplačan in ne bo šel v nič, kot ste se bali. Zdaj je pravi čas, da več pozornosti namenite družini.

BIK 21.4.-20.5.: Vreme bo imelo v prihodnjih dneh velik vpliv na vaše počutje, ki bo lahko nepredvidljivo. Vaša čustva bodo še posebno občutljiva, zato jih poskušajte obvladovati.

DVOJČKA 21.5.-21.6.: Notranji nemiri bodo izginili, če kajko pa vas nov delovni zagon, ljubeznost in pozitivna energija, zato se boste veliko bolje počutili. Prosti čas spreživate v družbi prijateljev.

RAK 22.6.-22.7.: Na delovnem mestu boste imeli neuverjene odn

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

- Za Trst:** na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Mile)
- Za Gorico:** na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)
- Teletekst:** str. 316 - 342 - 343
- 18.40** Čezmejna Tv: Primorska Kronika
- 20.25** Tv Kocka: Videofleš: Slavko Ivančič - »Daj mi 1 dim«
- 20.30** Deželni dnevnik
- 20.50** Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

- 6.00** Aktualno: Euronews
- 6.10** Dok.: Quark Atlante - Immagini dal pianeta
- 6.30** 11.35 Dnevnik in vremenska napoved
- 6.45** Aktualno: Unomattina Estate
- 10.40** Aktualno: Verdetto finale
- 11.45** Nan.: La signora in giallo
- 13.30** Dnevnik in gospodarstvo
- 14.10** Nan.: Don Matteo 5
- 15.05** Nan.: Capri 3
- 17.00** 20.00, 23.35 Dnevnik
- 17.15** Nan.: Le sorelle McLeod
- 17.55** Nan.: Il commissario Rex
- 18.50** Kvizi: Reazione a catena (v. P. Insegno)
- 20.30** Variete: Da da da
- 21.20** Nan.: Un medico in famiglia 6 (It., '08, i. L. Banfi, G. Scarpatti)
- 23.40** Aktualno: Porta a porta Estate - Amori del secolo (v. B. Vespa)
- 0.45** Nočni dnevnik in vremenska napoved
- 1.25** Aktualno: Sottovoce

Rai Due

- 6.00** Dok.: Stella del Sud - Isole Bermuda
- 6.35** 10.45, 13.30 Aktualno: Tg2 E...state con Costume
- 6.45** Aktualno: Tg2 Si viaggiare
- 7.00** Aktualno: Protestantesimo
- 7.30** Risanke: Cartoon flakes
- 10.30** 13.00, 17.45, 20.30, 23.25 Dnevnik
- 11.00** Aktualno: Tg2 eat parade
- 11.15** Variete: Giostra sul 2 (v. V. Merola)
- 12.05** Nan.: Il nostro amico Charly
- 13.50** Aktualno: Tg2 Zdravje 33
- 14.00** Nan.: Ghost whisperer - Presenze
- 14.50** Nan.: Army wives
- 15.35** Nan.: Squadra speciale Lipsia
- 16.20** Nan.: The dead zone
- 17.10** Nan.: Sea Patrol
- 17.50** 19.00 Risanke
- 18.30** Dnevnik
- 19.00** Variete: Stracult pillole
- 19.30** Nan.: Squadra speciale Cobra 11
- 21.05** Nan.: Castle
- 22.40** Nan.: Anna Winter - In nome della giustizia
- 23.40** Nan.: Supernatural
- 1.10** Aktualno: Sorgente di vita

Rai Tre

- 6.00** Dnevnik - Rai News 24, vmes il caffè di C. Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
- 8.00** Dok.: La Storia siamo noi
- 9.00** Film: Matt Helm il silenziatore (voh., ZDA, '66, r. P. Karlson, i. D. Martin)
- 10.40** Aktualno: Cominciamo bene estate
- 12.00** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
- 13.00** 14.50 Aktualno: Cominciamo bene estate - Condominio Terra...
- 13.10** Nad.: Julia
- 14.00** 19.30 Deželni dnevnik in vremenska napoved
- 14.20** 18.55 Dnevnik in vremenska napoved
- 15.00** Dnevnik L.I.S.

NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA**REŠITEV (28.8.2010)**

Vodoravno: spol, Strada, Tati, Aramis, Orinoko, A. V., par, politik, Adamo, Atena, Lilina, Ari, Jože, Atal, T.C., ku, C.Z., Erazem, preporod, Daka, Ito, Laver, risar, bedak, Atene, ime, gropa, Miljančanka, osinje, Enit, elita, strela, Ner, čikar, Si, A. K.; na sliki: Jože Koren. Mala križanka, vodoravno: 1. akord, 6. rafal, 7. lr, 8. ve, 9. Safet, 11. tnal, 12. ot, 13. Tenco, 17. Ender, 18. larva.

- 15.05** Variete: La tv dei ragazzi di Raitre
- 16.00** Variete: Melevisione
- 16.20** Risanke
- 16.30** Zagreb: vaterpolo, EP, Italija - Španija
- 17.15** Nan.: Kingdom
- 18.00** Dok.: Geo Magazine 2010
- 20.00** Variete: Blob a Venezia 2010
- 20.10** Nad.: Seconda chance
- 20.35** Nad.: Aspettando Un posto al sole
- 21.05** Dnevnik
- 21.10** Nan.: Flashpoint
- 22.45** Deželni dnevnik
- 22.50** Nočni dnevnik in vremenska napoved
- 23.20** Film: Sono fotogenico (kom., It./Fr., '80, i. R. Pozzetto)

- 7.00** Aktualno: Omnibus
- 7.30** Dnevnik
- 9.55** 20.30 Aktualno: In Onda
- 10.25** Nan.: Hardcastle & McCormick
- 11.30** Nan.: L'ispettore Tibbs
- 12.30** Nan.: Chiama la d'emergenza
- 13.30** Dnevnik in športne vesti
- 14.05** Film: Signori si nasce (kom., It., '60, i. Totò, P. De Filippo)
- 16.05** Nan.: Star Trek
- 18.00** Nan.: Relic Hunter
- 19.00** Nan.: N.Y.P.D.
- 20.00** 23.40 Dnevnik
- 21.00** Film: Mignon è partita (kom., It./Fr., '88, i. S. Sandrelli)
- 23.05** Aktualno: La valigia dei sogni
- 23.40** Nan.: Cold Squad
- 23.50** Dok.: Le vite degli altri

- 21.50** Film: Moja mala vas
- 23.30** Knjiga mene briga (pon.)
- 23.50** Film: Prava izbira

Koper

- 13.45** Dnevni program
- 14.00** Čezmejna Tv - Tdd
- 14.20** Euronews
- 14.30** Zoom - vsestranska ustvarjalnost
- 14.55** Resna glasba
- 15.25** Košarka: SP, Slovenija - Hrvaška
- 17.15** Istra in...
- 18.00** 22.55 Športna mreža
- 18.35** 0.00 Vremenska napoved
- 18.40** 22.30 Primorska kronika
- 19.00** 22.10 Vsedanes - TV Dnevnik
- 19.25** 23.20 Šport
- 19.30** Dok.: oddaja
- 19.50** Kino premiere
- 20.00** Potopisi
- 20.30** Košarka: SP, ZDA - Brazilija
- 21.00** Srečanje v skupnosti Italijanov
- 21.40** Sredozemlje
- 23.25** Športel

Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Koledar prireditve; 9.15, 17.45 Na val na šport; 9.35 Popevki tedna; 10.10 Teren; 11.00, 11.40 Ime tedna; 11.35 Obvestila; 12.40 Komental ankete; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne zanimivosti; 14.40 Glasbena uganka; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.10 Popevki tedna; 16.15 Spored; 16.30 Evrotip; 16.45 Retro; 18.05 Hip hop; 19.00 Radijski dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamude; 20.00 Top albumov; 21.00 Vzhodno do rocka; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 V soju žarometov.

SLOVENIJA 3

6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utriek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Mojstri samospava; 11.33 Na štirih strunah; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Pogled v znamenost; 13.30 Ženske v svetu glasbe; 14.05 Ars humana; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Iz slovenske glasbene ustvarjalnosti; 17.30 S knjižnega trga; 18.00 Nove glasbene generacije; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.30 Mali koncert; 20.05 Koncert Evroradia; 22.05 Igra; 23.00 Jazz avenija, 23.55 Lirični utriek.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Nasra pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-06.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan. (105,5 MHz)

Primorski dnevnik

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio

Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786381, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst**Odgovorni urednik:** DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958

email: gorica@primorski.eu

Dopisništvo: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>**Naročniško - prodajna služba**

Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418

Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €

Naročnina za Italijo 280,00 €

Poštni tr. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,00 €

Letna naročnina za Slovenijo 210,00 € placičiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-707022, fax 05-7300480 transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglasovalna agencija TMedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIJALNI OGGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39 0481 32879

Fax +39 0481 32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznih povisek 20%

NEKOMERCIJALNI OGGLASI

oglaši@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800912775

Fax +39 0481 32844

Cene oglasov: malo oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercijalni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskoga dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliku poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeni gradivi ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvo, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

Rete 4

- 7.10** Nan.: Più forte ragazzi
- 8.10** Nan.: Starsky & Hutch
- 9.05** Nan.: Nikita
- 10.30** Nan.: Ultime dal cielo
- 11.30** Dnevnik in prometne informacije
- 12.00** Nan.: Wolf - Un poliziotto a Berlino
- 12.55** Nan.: Distretto di polizia 2
- 13.55** Aktualno: Forum - Il meglio di
- 15.10** Nan.: Hamburg Distretto 21
- 16.15** Film: Due per un delitto (triler, Fr., '05, r. P. Thomas, i. C. Frot, A. Dusollier)
- 16.55** Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije
- 18.55** Dnevnik in vremens

KOŠARKA - SP v Turčiji

Slovenija začela s prepričljivo zmago

Tunizijo strla v drugem polčasu - Danes proti ZDA, jutri pa proti Hrvaški
Slovenija - Tunizija 80:56 (22:14, 39:28, 63:40)

SLOVENIJA: Slokar 6 (2:2), Lakičić 5, Bečirović 3, Klobučar 3, Udrih 2, Nachbar 14, Dragić 16 (3:4), Jagodnik 3, Zupan 4 (0:1), Vidmar 15 (3:4), Brezec 9 (1:1).

TUNIZIJA: Slimane 11 (5:7), Dhifallah 2, Kechrid 9, Hadidane 8, Maoua 5, Ghayza 4, Ben Romdhane 4 (0:2), Braa 4 (4:4), Mejri 9 (0:2).

Prosti meti: Slovenija 9:12, Tunizija 9:15. Met za dve točki: Slovenija 22:32, Tunizija 16:42. Met za tri točke: Slovenija 9:25 (Nachbar 4, Lakičić, Bečirović, Klobučar, Dragić, Jagodnik), Tunizija 5:20 (Hadidane 2, Maoua, Kechrid, Mejri). Skoki: Slovenija 36 (27 + 9), Tunizija 35 (19 + 16).

ISTANBUL - Košarkarji Slovenije so s suvereno zmago proti Tuniziji začeli šestnajsto svetovno prvenstvo v Turčiji. Uvodna zmaga proti najnižjerangirani ekipi na prvenstvu z lestvice Fiba (Tunizija zaseda 43. mesto, Slovenija pa dvajseto) je bila za varovance selektorja Memija Bečirovića prvi predpogoj na poti do začasnjenega cilja - osmine finala in kasneje uvrstitev med osem najboljših reprezentanc na svetu. Slovenija mora v naslednjih dvobojih z ZDA, Hrvaško, Brazilijo in Iranom vsaj še enkrat zmagati, če želi osvojiti naj-

Uroš Slokar

ANSA

manj četrto mesto v predtekmovalni skupini B, seveda pa bi bila zaželenata še kakšna zmaga več za čim boljše izhodišče pred izločilnimi boji.

Slovenski košarkarji so imeli, kot

je to zdaj že tradicija na velikih tekmovanjih, množično podporo na tribunah. V turško metropoli je po podatkih štirih turističnih agencij, ki so pripravile aranžmaje, pripravilo nekaj manj kot 3000 slovenskih navijačev, približno petsto ljubiteljev igre pod koši pa se je na pot odpravilo v lastni režiji. V dvorani Abdi Ipekci z 12.500 sedeži so tako ves čas odmevale domače pesmi.

Enako kot navijači na tribunah so bili slovenski košarkarji gospodarji na parketu. Uvdgnega vodstva 7:0 Slovenija ni nikoli izpustila iz rok, čeprav je potrebovala ves prvi polčas, da je strla odpornik Tunizijcev. Prvič se je razlika povzpela na dvomestno število šele v 19. minutu, ko je najboljši posameznik na parketu Goran Dragić položil žogo skozi obroč za 39:28.

Štiri minute kasneje je bil rezultat že 48:28. Gašper Vidmar je poskrbel za uvodne koše v nadaljevanju in hkrati z enajstimi doseženimi točkami prevzel prvo mesto med strel-

ci Slovenije. Ne za dolgo, saj je mejo dvajsetih točk razlike dosegel Goran Dragić z novim polaganjem v protinapadu. Od tu dalje se razmerje moči ni bistveno spremenilo.

Slovenija je suvereno nadzorovala potek dogodka na igrišču, selektor Memi Bečirović je imel še čas preizkusiti vseh dvanajst igralcev, Tunizijci na drugi strani pa so se več ali manj spriznili s porazom.

Manj kot štiriindvajset ur po koncu tekme s Tunizijo čaka Slovenija danes (ob 15.39) obračun proti prvemu favoritom prvenstva ZDA. Kot pravi slovenski selektor, bo taktiko prilagodil poteku tekme. Če bo Slovenija v tretji četrtini še v igri za presečenje, ga bo skušala tudi doseči, sicer pa bo Memi Bečirović odpočil glavne adute za veliko bolj pomemben jutrišnji obračun s Hrvaško.

Izjave po tekmi

Memi Bečirović: »Zadovoljen sem s tretjo četrtino oziroma drugim polčasom, manj pa s prvim delom. Tekmec je imel preveč skokov in v tem elementu moramo napredovati.«

Boštjan Nachbar: »Vse se je odvijalo po pričakovanjih, čeprav je bilo malce težje, kot je izgledalo do zunaj.«

Jaka Laković: »Jutri (danesh, op.ur.) nas čaka, mislim, najlažja tekma na prvenstvu, saj od nas nihče ne pričakuje zmage, če se nam bo ponudila priložnost, pa jo bomo zgrabiли z obema rokama.«

Francija ugnala Španijo!
IZIDI 1. DNE

Skupina A: Avstralija - Jordanija 76:75 (32:39), Srbija - Angola 94:44 (43:18), Nemčija - Argentina 74:78 (42:39).

Skupina B: Tunizija - Slovenija 56:80 (28:39), ZDA - Hrvaška 106:78 (48:26), Iran - Brazilija 65:81 (29:39).

Skupina C: Grčija - Kitajska 89:81 (47:37), Rusija - Portoriko 75:66 (36:34), Slonokoščena obala - Turčija 47:86 (22:40).

Skupina D: Nova Zelandija - Litva 79:92 (34:50), Kanada - Libanon 71:81 (37:34), Francija - Španija 72:66 (27:28)

NOGOMET - Barcelona se ga je znebila

Ibrahimović k Milanu

Zanj bo milanski klub skupno porabil skoraj 50 milijonov evrov, polovica te vsote gre igralcu
Prandelli izbral

RIM - Cesare Prandelli je izbral reprezentante za kvalifikacijski tekmi za Evro 2010 v Tallinu proti Estoniji (3. septembra) in v Firenvo proti Ferskim otokom (7. septembra). V primerjavi z njegovimi prvimi izbiramo so doma ostali Balotelli in Amauri (oba sta poškodovana), Pazzini pa je odvzel mesto Boriellu. Nova imena so Antonelli (Parma), Bovo (Palermo), De Silvestri (Fiorentina) in Gastaldello (Sampdoria). Vračata se tudi Gilardino in Pirlo.

Vratrji: Mirante (Parma), Sirigu (Palermo), Viviano (Bologna), Branilci: Antonelli (Parma), Bonucci (Juventus), Bovo (Palermo), Cassani (Palermo), Chiellini (Juventus), De Silvestri (Fiorentina), Gastaldello (Sampdoria), Molinaro (Stuttgart). Vezni igralci: De Rossi (Roma), Lazzari (Cagliari), Marchisio (Juventus), Montolivo (Fiorentina), Palombo (Sampdoria), Pirlo (Milan), Napadci: Cassano (Sampdoria), Gilardino (Fiorentina), Pazzini (Sampdoria), Pepe (Juventus), Quagliarella (Juventus), Rossi (Villareal).

 Zlatan Ibrahimović
(letnik 1981) je z
Milanom podpisal
štiriletno pogodbo

ANSA

BARCELONA - Zdaj je tudi uradno. Zlatan Ibrahimović bo v novi sezoni igral za Milan, s katerim je sinoči podpisal, štiriletno pogodbo (star je 29 let), vsako leto pa bo zaslužil 8 milijonov evrov, kar je precej manj kot v Barceloni. Katolonski klub se je Ibrahimovića, ki ga je lani dragi odkupil od Interja, dobesedno znebil, saj je Milanu vsilil, da ga kupi. Letos bo sicer v Milanu igral kot posojeni igralec, je v pogodbi klavzula, da ga mora Milan prihodnje leto odkupiti. Skupno bo Berlusconijev klub odštel 24 milijonov evrov, s čimer je Milan ovrgel »politiko varčevanja«, ki jo je napovedal lani.

Roma - Cesena 0:0

ROMA: Julio Sergio, Cassetti, Mexes, Juan, Riise, Perrotta (od 78. Okaka) Pizarro, De Rossi (od 74. Brighi), Menez (od 64.

FORMULA ENA

Alonso šele z 10. mesta

SPA FRANCORCHAMPS

- Vodilni v skupnem seštevku formule 1 Mark Webber (Red Bull) si je privozil prvi startni položaj pred današnjo veliko nagrado Belgije v Spa Francorchampsu (ob 14.00). Avstralcu bo družbo v prvi vrsti delal Britanec Lewis Hamilton (McLaren), tretji čas si je privozil Poljak Robert Kubica (Renault), četrtega pa Nemec Sebastian Vettel (Red Bull). Ferrijevec Alonso je po uspešnem petkovem treningu dosegel le 10. čas, tik pred zadnjim poizkusom, da bi izboljšal svoj čas, se je nad dirkališče ulil dež. Felipe Massa je dosegel 6. čas.

Imeli smo le smolo in smo bili žrtve muhastega vremena. Cilj ostaja uvrstitev na zmagovalni oder, tudi zmaga,« je povedal Alonso

MOTOGP - Dirkači MotoGP so v Indianapolisu opravili v kvalifikacijami, pred današnjo dirko (ob 21. uri po našem času) pa si je prvi startni položaj privozil Američan Ben Spies (Yamaha). Drugi čas je dosegel Španec Jorge Lorenzo (Yamaha), tretjega Američan Nicky Hayden (Ducati), četrtri pa je bil Italijan Andrea Dovizioso (Honda). Povratnik med najboljše po poškodbi in rekorder po številu naslovov svetovnega prvaka Italijan Valentino Rossi (Yamaha) je dosegel sedmi čas.

ODBOKA - Ženski grand prix: Porazen nastop Italijank proti Braziliji. Izgubile so v manj kot eni uri igre s 3:0 (25:18, 25:13, 25:16).

SMUČANJE - Tržičan Rok Perko je zmagal na superveleslalomu v Čilu. Drugi je bil Keppler, tretji Strodl (oba Nemčija). **1. SNL** - Izida 7. kroga 1. slovenske nogometne lige: CM Celje - Nafta 2:4 (1:2), Domžale - Hit Gorica 1:0 (1:0).

TENIS - Caroline Wozniacki iz Danske, druga teniška igralka svetovne lestvice, je v finalu turnirja v ameriškem New Havnu (663.750 ameriških dolarjev nagradnega skladu) po dveh urah in 14 minutah premagala Rusinjo Nadjo Petrovo s 6:3, 3:6 in 6:3.

KOŠARKA - Jadranov trener Walter Vatovec po začetku priprav

»Ko eden igra za drugega, pridejo rezultati«

Najbolj stavi na delo in moštveni duh - Borut Ban bo glavni organizator igre

Pred igralcem nastopa odločno, prav tako tudi pred mediji. Hierarhija v ekipo je v mislih že določena, v mesecu dni pa mora trener Walter Vatovec, ki se je po enajstih sezona spet vrnil na Jadranovo klop, vse zliti na igrišče. Liga, ki jo že dobro pozna, ga sploh ne strasi. Ve, kaj je najpomembnejše. To je tudi pojasnil v našem intervjuju.

Minila sta prva dva tedna priprav. Kako ocenjujete začetek?

Prvi meseci vse do začetka tekmovanja so najprijetnejši. V tem delu sezone namreč ni nikoli težav, vsi radi pridejo na treninge in radi dela. Prevladuje nasploh sproščeno vzdušje. Skratka, po prvih dveh tednih nimam nobenih pripomb, saj so vsi delovni. Kaj bo potem, pa bomo videli.

Ob prevzemu trenerske funkcije ste poudarili, da je prvi del sezone najpomembnejši. Ste tačas zadovoljni s sestavo ekipe?

To je nastavitev ekipe. Upam, da smo pravilno izbrali, rezultati pa bodo vidni šele v prvenstvu. Pri sestavi ekipe

Obvestila

AKK BOR sklicuje 1. spoznавni sestanek prihajajoče košarkarske sezone, za kategorije U14, U15, U17 in U21, v torek 31. avgusta, ob 17.30 na Stadionu 1. Maj. Sestanku bo sledil trening! V novi sezoni ekipa U14 bo trenirala v torkih (16.30-18.00 v telovadnici Caravaggio), v sredah (16.00-17.30 na Stadionu 1. Maj) in v petkih (17.00-18.30 na Stadionu 1. Maj). Ekipi U15 in U17 bosta trenirali v ponedeljkih (18.00-19.30 na Stadionu 1. Maj), v torkih (16.30-18.00 na Stadionu 1. Maj) in v četrtekih (17.30-19.00 na Stadionu 1. Maj). Ekipa U21 pa bo trenirala v torkih (18.00-19.30 na Stadionu 1. Maj) in v petkih (18.30-20.00 na Stadionu 1. Maj).

NK KRAS REPEN obvešča, da bo 6. septembra prvi trening za cicibane ter mlajše cicibane (letniki 2000-2005). Zbirališče ob 16.30 na športnem igrišču v Repnu. Vabljeni.

AŠZ OLYMPIA obvešča, da je se bo v sredo, 1. septembra na plošči pred telovadnico AŠZ Olympia ponovno pričela »skateboard šola«. Informacije nudi trener Miha Vogrinčič na tel. 038640177380 ali na e-mail mihavog@yahoo.com.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM - Plesna sezona se začenja! Jazz, hip-hop in cheerdance, vse to dobri pri nas. Treningi bodo potekali ob torkih in četrtekih od 18.30 do 20.00 v Gropadi. Namenjeno je vsem dekletom od 15. leta dalje. Prvo srečanje bo v torek, 14. septembra. Za informacije in vpis: 349-7597763 Nastja, 335-6278496 Nikol ali na info@cheerdancemillennium.com

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM obvešča, da se v ponedeljek, 13. septembra, začenjajo treningi za vse starostne skupine: 1. skupina-Palčki (3-6 let); pon 16.30-17.30 na Opčinah in pet 16.30-17.30 v Gropadi; 2. skupina-Zajčki (7-14 let); pon in pet 17.30 do 19.00 na Opčinah; 3. skupina-Skrati (od 15. leta dalje); pon in pet od 19.00 do 21.00 na Opčinah. Za 2. in 3. skupino je predvidena tudi gimnastika pri Briščikih ob sobotah. Za vpis in informacije: 349-7597763 Nastja, 335-6278496 Nikol ali na info@cheerdancemillennium.com

AŠD SOKOL obvešča, da se jutri, 30. avgusta ob 16.30, začenjajo treningi MINIBASKETA za letnike 2000/01/02 na odprttem igrišču Sokola v Nabrežini. Info: 340 8556304 (Marko)

AŠD POLET - kotalkarska sekacija - organizira intenzivni kotalkarski tečaj, ki bo potekal od 1. do 16. septembra ob torkih, sredah in četrtekih od 17. do 18. ure. Toplo vabljeni vsi ljubitelji tega športa! Za informacije 339/1224161 (Mara).

NOGOMETNO DRUŠTVO ZARJA GAJA obvešča vse mlaude simpatizerje v ljubitelje nogometu letnikov 2000-2005, da bo prvi trening v četrtek, 9. septembra ob 17.30 v športnem centru Zarja v Bazovici.

ŠD VESNA - mladinski sektor, vabi dečke in deklice, ki so rojeni od leta 2000 do 2005 (dopolnjeni 5 let starosti), da se pridružijo naši nogometni šoli. Za vse poglavice na 040220871 ali na 3293515480. Treningi se bodo začeli 1. septembra.

ŠD KONTOVEL organizira v sodelovanju z ZŠSDI odbojkarski kamp od 30.8. do 10.9., na deklide od letnika 1998 do 2003. Vadba ob ponedeljku do petka, od 8.30 do 16.00. Vpisovanje jutri, 30.8., v telovadnici na Kontovelu. Info: 3383277407.

AKŠD VIPAVA v sodelovanju z ZŠSDI organizira na sedežu društva na Peči kotalkarski kamp za otroke od 5. do 11. leta starosti med jutri in 3. septembrom; informacije in prijave po tel. 333-9353134 ali 0481-33029 (Elena).

NK KRAS vabi vse mlade ljubitelje nogometa, letnike od 1994 do 1999 (naraščajniki, najmlajši in začetniki), ki bi se radi nam pridružili, da čimprej poklicujejo na telefonsko številko 3489246311.

ZŠSDI obvešča, da delujeta urada v Trstu in Gorici s poletnim urnikom (8.00 - 14.00).

samo naredili maksimum, kar so nam dovoljevala razpoložljiva finančna sredstva.

Kateri pa je cilj?

Naša prva in edina naloga je obstanek v ligi. Če bo manj, bo slabo, vse kar pride več, pa bo seveda dobrodošlo.

Je ekipa kvalitetna?

To bo vidno šele v prvenstvu. Vsakost stvar je treba postaviti na igrišče in tam bo vidno, ali smo dobro delali.

Kaj ima letošnji Jadran več od lanskega?

Upam, da bo ekipa bolj kompaktna, da bodo vsi igralci veslali v isto smer in dihalni skupaj. Povedali so mi, da je bila lani problem ravno homogenost ekipe. Garantiram, da bom naredil vse, da bo vse delovalo tako, kot mora.

Nasprotnik še niste spoznali, najbrž pa veste, kakšna bo moč ekip. Kam sodi Jadran: med boljše, srednje ali slabše ekipe?

S tem se še ne obremenjujem. Delamo iz dneva v dan in sestavljamo ekipo postopoma. Kam sodi naša ekipa, metečaš ne zanima. Na tekmece v ligi se bomo pripravljali iz kroga v krog; na prvega se bomo torej začeli pripravljati pred prvim krogom in takoj naprej.

Ali ste že poizvedovali, če so ostale ekipe okrepljene?

Sem, predvsem po internetu. Pri ekipa pa je vse zelo relativno. Lani na primer so nekatere ekipe veliko vložile, na koncu pa ni bilo rezultativ. Drugi, kot na primer tudi mi pri Oderzu, pa smo stavili na kvalitetno delo in kohezijo med igralci. Ko eden igra za drugega, pridejo rezultati.

Cemu dajete več pozornosti v temu delu sezone?

Vsem. Telesni, taktični in tehnični pripravi. Dela je še ogromno.

Od katerega igralca pa največ pričakujete?

Največ od mladih, saj od starejših igralcev več ali manj že vem, kaj mi lahko nudijo. Skratka: največ pričakujem od Boruta Bana in Saša Malalana. Borut bo glavni organizator igre, Saša bo imel tu-

Walter Vatovec (desno) s pomočnikom Eribertom Dellasantinem

KROMA

di pomembno vlogo. Upam, da bo zaujanje tudi upravičil. Odvisno bo sicer od njega samega; jaz mu bom nudil svoje znanje, voljo in željo.

Že na prvem treningu ste napovedali, da bo imela ekipa hierarhijo. Čemu dajete temu toliko pomembnosti?

V mislih je hierarhija že sestavljena in jo bomo počasi »izlilje« na igrišče. Zakaj je pomembna? Igralec trenerju reže kruh. Trener drži kruh v rokah in igralec reže rezine. Če odreže večji kos, ga boš imel bolj rad in mu lahko tudi več nuditi, če ti pri tem ureže prst, pa je najbrž prestolil mejo ...

Boste tudi pri Jadranu igrali z omejenim številom igralcev?

Vselej igram s tolikimi kvalitetnimi igralci, kolikor jih imam na razpolago. Če vidim, da je omejitev pri sedmih, igrat s sedmimi, če pri osmih, z osmimi, če pri devetih, pa z devetimi. Odvisno je, koliko igralcev zagotovi, da ekipa igra maksimalno. Nekdo, ki ekipi ne zagotavlja kvalitete, ne bo igral samo za-

to, ker mora stopiti na igrišče.

Kdo od mladih bo še dobil priložnost poleg Bana in Malalana?

Računam, da bosta Ban in Malalan dala to, kar od njiju pričakujemo. Oba bosta imela možnost, da se izkažeta. Ostali pa si morajo mesto izboriti, saj so šele letos pristopili v člansko ekipo. Vrata pa niso zaprta nobenemu. Noben trener ne igra proti svojim interesom: igraš za to, da zmagaš. Če zmagaš, si dober, sicer pa ne. In zato potrebuješ igralce: zmago ali poraz ti nudijo igralci, ne pa trener. Zato je hierarhija pomembna: izbira, kdo igra in kdo ne, ti daje zmago ali poraz.

Veronika Sossa

Memorial Semolič bo danes

Zaradi dejstva je bil v Jamljah na danes preložen 2. košarkarski memorial Martina Semoliča. Spored je sleden: 16.30 Kontovel - Monfalcone, sledi Jadran U19 - Goriziana in tekmi za 3. in 1. mesto.

NOGOMET

Juventina boljša od Pro Gorizie

Juventina - Pro Gorizia 1:0 (0:0)

STRELEC: Secli v 60. min.

JUVENTINA: Furios, Favero, Iansing, Trangoni, Masotti, Sellan, Colella (od 46. Petriccione), Pantuso (od 20. Radovaz), Giannotta (od 80. Giannotta), Secli, Stabile. Trener: Tomizza.

Štadrežka Juventina je sezono začela z zaslzeno zmago v mestnem derbiju proti Pro Gorizii. Resnici na ljubo tekma, ki je štela za državni pokal, ni bila lepa in pozna se je, da je Juventina začela pozno s pripravami. Razen morda Seclija in Sellana morajo igralci nabratiti še veliko moči.

Razmere za igro so bile dobre, saj v Štadrežu sinoči ni padalo, ozračje pa je ohladilo. Klub temu igralci niso bili kdake razpoloženi. Pro Gorizia nikoli ni bila neverarna, Juventina je imela vajeti igre trdno v svojih rokah, vendar ni bila učinkovita. V prvem polčasu je vratar gostov odbil strel Seclija, to je bilo tudi vse ob slabih novicah, da si je Pantuso že v 20. minutih pretegnil mimo in je moral zapustiti igrišče. Edini zadetek je v 60. minutih dosegel Secli, ki je v mrežo neposredno pred vratni preusmeril podajalo Stabileja z boka.

Že v sredo bo Juventina spet igrala na domačih tleh (ob 20.30), tokrat proti nekdanji Itali.

Današnji spored

Ob 16.00 v Concordii Saggittario: Tama - Kras, ob 16.00 v Gorici, Ul. Colonia: Azzurra - Sovodnje, ob 16.00 v Vižovljah: Sistiana Duino Auressina - Breg, 16.00 pri Briščikih: Primorje - Roianese, 16.00 v Bazovici: Zarja Gaja - San Vito, 16.00 v Beljanu: Begliano - Mladost, 18.00 v Trstu, ul. Felluga: San Luigi - Vesna.

Gaja priskočila na pomoč TCT

Na Padričah so se začele kvalifikacije teniškega turnirja Future z nagradnim skladom 10.000 dolarjev, ki ga prireja TC Triestino. Zaradi slabega vremena so mnoge dvoboje odigrali na pokritih igriščih ŽS Gaja. Danes bodo igrali od 9. ure dalje. Glavni turnir se bo začel jutri.

NOGOMET - Uradna predstavitev Sovodenj

Začenjajo nov cikel

Preveč previdne napovedi predsednika glede (zelo slovensko obarvane) članske ekipe - Nov center in okrepitev sodelovanja na mladinski ravni

Letošnja garnitura Sovodenj

BUMBACA

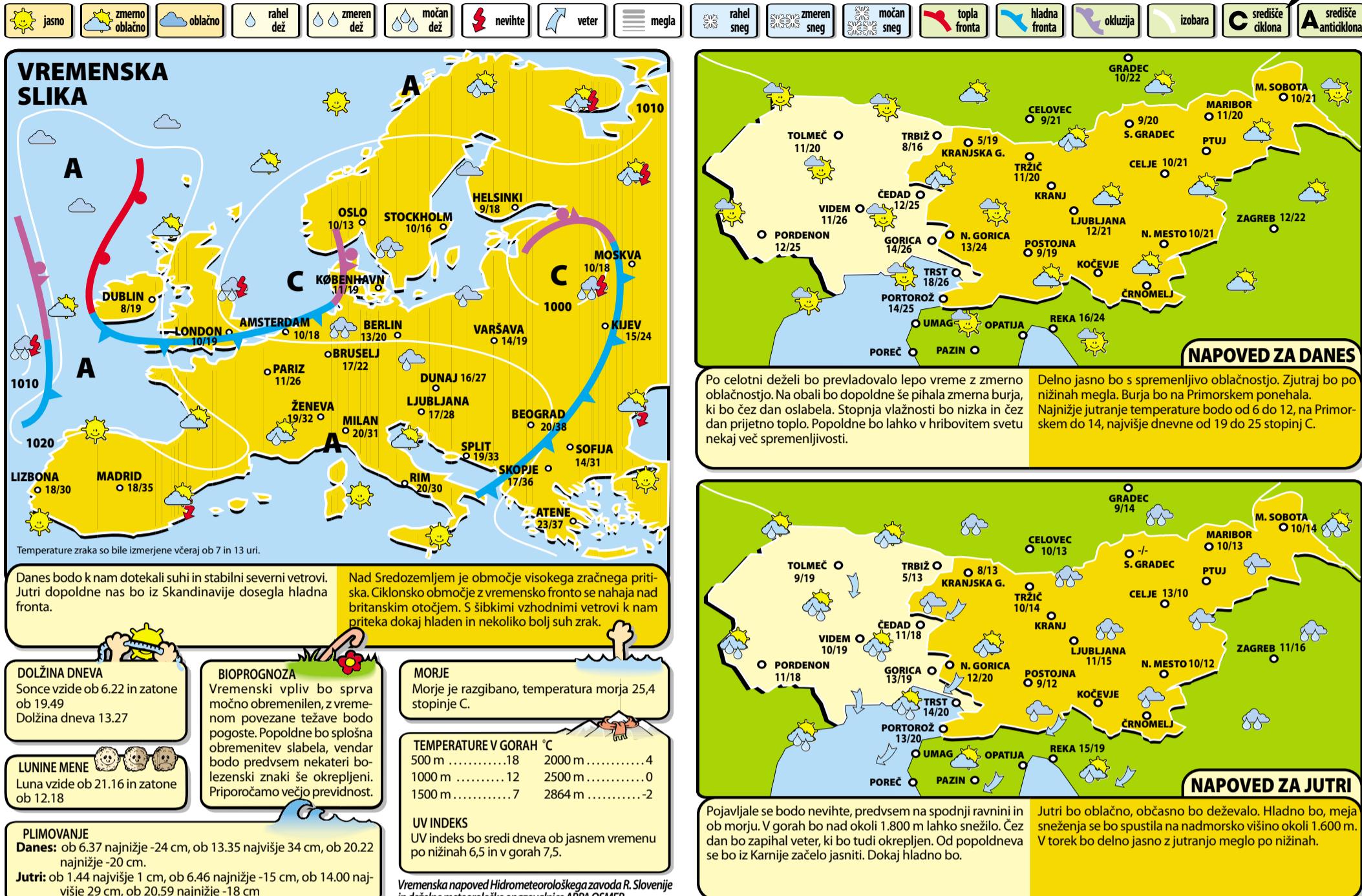
prepričani, da je predsednikova izjava mogoče preveč previdna. Na papirju se lahko Sovodenji borijo vsaj za play-off. Napad, na celu s trojico Reščič-Nasser-Peteani, bi bržko igral pomembno vlogo v promocijski ligi in v 1. AL. Trener Davor Vitulič bo imel več dela z obrambno vrsto, ki pa je vseeno zelo izkušena. Novost tega tedna je vključitev v ekipo napadalca Manuela Peteanija, ki je letos sezono začel pri Juventini. V Sovodenje je prisel na enoletno posjilo. Peteanija je še okrepil sicer večinsko prisotnost slovensko govorečih igralcev. Poleg njega bodo belo-plavi dres letos oblekli še povratniki Matija Figelj (lanj Audax), Alex Francescotto, Danijel Skarabot (Audax) ter Štefan Batistič (Mladost). Domači steber Simon Feri bo zaradi poškodbe do januarja pomagal Vituliču kot pomožni trener. Nato bo znova stopil na igrišče. Večetničnost ekipe, na katero je trener Vitulič ponosen, so dopolnili še prihodi srbskih nogometarjev Marka Milenkovića (Domio) in Slaviša Brankovića (Juventina) ter seveda Senegalski Mbaya Nasserja.

Pred skupno zdravico, da bi sezona stekla po načrtih, so nogometarje in odbornike pozdravili sovodenjska županja Alen-

ka Florenin, Maja Humar v imenu glavnega pokrovitelja Zadružne banke Doberdob-Sovodnje ter predstavnik pokrajinske nogometne zveze FIGC Quarta.

Sovodenji bodo v današnjem prvem pokalem krogu (ob 16. uri) igrali v gosteh proti gorški Azzurri. Prvenstvo 1. AL pa se bo začelo 12. septembra. (jng)

VESNA - Ekipa kriškega društva, ki bo danes (ob 16. uri) igrala v gosteh proti San Luigiju, je najela še enega mladega nogometasa. Plavim se je namreč pridružil branilec Nicola Pin (letnik 1992), ki je lani igral pri mladinski ekipi primavera Triestine.

DOPIS IZ PARIZA - Evropa? Bolje bi bilo govoriti o več Evropah

Popotovanje od Pariza do Sofije

V velemestih srečaš ljudi iz celega sveta. Pred kratkim sem spoznala Nikolaya Yordanova, učitelja šaha iz Bolgarije, s katerim sem se pogovorila o tej pri nas slabo poznani državi.

Od Bolgarije do Pariza

»V Parizu sem že več let. Ko sem zapustil Bolgarijo, sem šel najprej v Avstrijo, toda ker nisem dobil dela, sem ilegalno prestopil Alpe in vstopil v Italijo. Tam sem ostal približno leto dni in nato sem se vrnil domov. Ko sem ponovno ostal brez denarja, sva se s prijateljem odločila za Francijo. Prijahjam iz mesta Sliven, od katerega 30% populacije živi v tujini. Izseljenstvo je značilno za Bolgarijo, vsaka družina ima vsaj enega člena v tujini. Zakaj? Dela je malo in zelo slabo si plačan: delaš po 12 ur na dan, 7 dni na teden in dobiš 400 evrov mesečno. Res, da je življenjeceneje kot v zahodni Evropi, toda vseeno si s tako plačo lahko bolj malo privoščiš.

Prvi meseci v Parizu so bili trdi, spal sem povsod - v metroju in parkih - ter opravljali katerokoli delo. Stvari so se počasi izboljšale in danes učim šah v sedmih solah. S šahom sem začel, ko se bil star tri

leta in pol, pri petih pa sem prvič tekmal na turnirju. Pri svojem poklicu mi prav pride, da sem Bolgar, ker so najboljši igralci Slovani in tako laže dobim delo (smeh).«

Turizem

»V Bolgariji se turizem razvija predvsem ob Črnom morju: hoteli rastejo kot gobe, toda ob tem nimaš ničesar, še pločniki in ceste niso urejene. Cene naraščajo, toda servis je obupen in trgovine s spominki nudijo večinoma »Made in china«. Celo v zgodovinskih mestecih kot je Nessebar so obrtniški izdelki prava redkost. Nič več ni mirnih ribiških mestec in plaž, vsepopsov hoteli, ki niso nič kaj v skladu z okoljem. Ta divji turizem velja predvsem za Črno morje. V notranjosti srečaš prijaznost in »bolgarske« oziroma zmerne cene.«

Poznanstva in ponaredki

»V Bolgariji lahko gradiš kjerkoli, karkoli, potrebuješ le »prava poznanstva«; in tako deluje cela država. Ob obali je vas, ki je last treh bratov. Kupili so jo pred leti in vse kar tam stoji je njihova last,

od hotelov do jaht; nekako bolgarski St. Tropez. No, sicer tudi tam v butikih prodajajo ponarejena oblačila znanih blagovnih znakov. Prav tako, tudi v butikih gre večinoma za ponaredke. Na stojnicah pliča torbo Vuitton par evrov, v butikih te prepričujejo, da to ni ponaredek in postavijo slano ceno. Če hočeš torbo Vuitton, je bolje, da si jo kupiš v Parizu, saj so kazni v Franciji za tovrstne goljufije zelo stroge.«

Prijateljstvo in solidarnost »Res, da tu veliko deluje po poznanstvih, da je življenje težko, toda življenje v Bolgariji ima tudi svoje prednosti. Tu sta pomoč in solidarnost med prijatelji sveta stvar: ko jih potrebuješ, so vedno na razpolago: tudi ko bi se mi pokvaril avto ponoči, bi mi kdo priskočil na pomoč. V Parizu si kaj takega lahko sanjaš, saj še za kavo rabiš zmenek.«

Evropa, ali pa bi bilo morda bolje govoriti o Evropah? Razlike, ki jih srečamo od države do države so tako velike, da bi težko govorili o eni sami Evropi. Mimoredje, Francija, ki je bila poznana kot tolerantna država, je letos izgnala že 8030 romov in bolgarov.

Jana Radovič